สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑๒

ดร.สนอง วรอุไร

สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑๒
www.kanlayanatam.com
ดร.สนอง วรอุไร

สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑๒

จากเว็บไซด์กัลยาณธรรม

ตอบปัญหาโดย

ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

ชมรมกัลยาณธรรม

ชมรมกัลยาณธรรม

หนังสือดีอันดับที่ ๖๔

สนทนาภาษาธรรมเล่ม ๑๒ : จาก website kanlayanatam.com

ตอบคำถามโดย : ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

จัดพิมพ์ถวายเป็นพุทธบูชาโดย

ชมรมกัลยาณธรรม ๑๐๐ ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ โทร. ๐๒-๗๐๒๙๖๒๔

หรือ ชมรมกัลยาณธรรม ๘๙/๖-๗ ซอยศึกษาวิทยา ถ.สาธรเหนือ สีลม บางรัก กทม. โทร. ๐๒-๖๓๕๓๙๙๘

ภาพปก : ด.ญ.กมลมาศ สมุทรรัตนกุล

ข้อธรรมประกอบเล่ม : คติธรรม ๑๐๘ ของท่านพ่อลี ธัมมธโร (พระสุทธิธรรมรังสีคัมภีรเมธาจารย์) วัดอโศการาม สมุทรปราการ

รูปเล่ม-จัดพิมพ์ : ก้อนเมฆแอนด์กันย์กรุ๊ป โทร. ๐๘๙ ๑๐๓-๓๖๕๐

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๕,๕๐๐ เล่ม (กันยายน ๒๕๕๑)

สัพพทานัง ธัมมทานัง ชินาติ

การให้ธรรมะเป็นทาน ย่อมชนะการให้ทั้งปวง

www.kanlayanatam.com

ชมรมกัลยาณธรรม

ขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา

และ

กราบบูชาอาจริยคุณ

แด่

ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

คำนำในการจัดพิมพ์ถวายเป็นพุทธบูชา

ปีนี้นับเป็นปีพิเศษ ที่ทางชมรมกัลยาณธรรม ได้จัดพิมพ์หนังสือสนทนาภาษาธรรมถึง ๔ เล่ม เนื่องจากคอลัมน์นี้เป็นคอลัมน์ยอดนิยมในเว็บไซด์กัลยาณธรรม ด้วยความเมตตาอย่างไม่มีประมาณจาก**ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร** แบบอย่างปูชนียบุคคล ผู้พร้อมอุทิศชีวิต กาย จิต วิญญาณ ถวายเป็นพุทธบูชาอย่างแท้จริง

ขออานิสงส์แห่งมหาทาน ปัญญาทาน ที่พวกเราชมรมกัลยาณธรรมร่วมสร้าง ธรรมนี้จงมาอภิบาลคุ้มครองรักษาเป็นอาจริยบูชา แด่ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ให้ยังยืนหยัดเป็นต้นไม้ใหญ่ที่แข็งแกร่ง เป็นที่พึ่งของสรรพสัตว์ ที่ตรงทาง ตรงธรรมตลอดไป เทอญ.

คณะผู้จัดทำ
ชมรมกัลยาณธรรม

อนุโมทนากถา

ด้วยความเพียรอย่างต่อเนื่อง และยาวนาน ที่เทียนเล่มนี้ได้ทำหน้าที่ส่องสว่างให้กับใจของมวลชน ได้รู้ ได้เห็น ได้เข้าใจ ในสัจจธรรมของชีวิต เพื่อทำชีวิตปัจจุบันให้พร้อมเดินอยู่ในเส้นทางสว่าง ชัดแจ้ง ไม่สะดุดล้มให้ต้องเสียเวลาลุกขึ้นมาเดินใหม่ และยังเตรียมอริยทรัพย์ไว้เป็นปัจจัยเดินทางสู่ปรภพที่อยู่ใกล้อยู่ไกลได้อย่างราบรื่นและสง่างาม

ด้วยอานิสงส์แห่งกุศลธรรม ที่ทำให้แก่คนหมู่มากนี้ ข้าพเจ้าอ้างเอาอานิสงส์แห่งทาน จงบันดาลให้ผู้ร่วมกระบวนกรรมทุกคน เข้าถึงและมีสิทธิ์ในการเป็นเจ้าของปัญญาบารมีอันเปรียบเหมือนโคมสว่างส่องทางให้กับชีวิต จงทุกท่านทุกคนเทอญ.

ดร.สนอง วรอุไร

ธรรมสารบัญ

หน้า

๑. ขยะในใจ ๑๔
๒. ผิดวัตถุประสงค์ ๑๕
๓. ระลึกรู้อย่างไร ๑๕
๔. ผิดธรรมเพราะมีการลุ้น ๑๖
๕. ผิดทั้งศีล ผิดทั้งธรรม ๑๗
๖. เลี้ยงปลาตู้ ๑๗
๗. ออกจากนิโรธสมาบัติ ๑๘
๘. เงินของใคร ๑๘
๙. บวชลูกแฝด ๑๙
๑๐. จะทำอย่างไร ๒๐
๑๑. ขึ้นอยู่กับคุณธรรมของมนุษย์ ๒๑
๑๒. พระโสดาบัน ๒๒
๑๓. เป็นไปไม่ได้ ๒๓
๑๔. รู้ได้อย่างไร ๒๔
๑๕. รู้ด้วยตัวเอง ๒๔
๑๖. ทิพพจักขุพิสูจน์ได้ ๒๕
๑๗. ย่อมเป็นได้ ๒๕
๑๘. จำเป็นไหม ๒๖
๑๙. รู้ว่าไม่ดีแล้วยังทำ ๒๗
๒๐. วิธีใดถูกต้อง ๒๗
๒๑. คนอยากรู้ ๒๘
๒๒. ยังไม่เห็นธรรม ๒๘
๒๓. ทำใจให้ผ่องใส ๒๙
๒๔. ไม่ปล่อยเวลาให้เปล่าประโยชน์ ๓๐

๒๕. เปิดเน็ตฟังธรรม ๓๐
๒๖. เสียชีวิตในอวกาศ ๓๑
๒๗. ไม่มีประสบการณ์ ๓๑
๒๘. เทวดาเลื่อนชั้น ๓๒
๒๙. ไม่เคยได้ยิน ๓๒
๓๐. ใครคือผู้มีธรรม ๓๓
๓๑. อาฆาตพยาบาท ๓๔
๓๒. ศีลด่างพร้อย ๓๔
๓๓. โสดาบันละสังขาร ๓๕
๓๔. ผู้ไม่บูชาปุถุชน ๓๖
๓๕. ความหมายที่แตกต่าง ๓๖
๓๖. ทำสมาธิด้วยตาเนื้อ ๓๗
๓๗. จับไปปล่อยนอกบ้าน ๓๘
๓๘. ใจอิ่มด้วยธรรม ๓๘
๓๙. ความหมายของสมถะ ๓๙
๔๐. หลักสูตรโสดาบัน ๔๐
๔๑. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ๔๑
๔๒. ประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรม ๔๑
๔๓. ใช้วิธีอันเลิศโดยไม่หวังผลเลิศ ๔๒
๔๔. ชอบแบบไหน ๔๓
๔๕. ดูรูปนามก่อน ๔๓
๔๖. ชีวิตและการทำงานที่ดี ๔๔
๔๗. ไหว้เจ้า - ไม่ไหว้เจ้า ๔๕
๔๘. ศีลอย่างเดียวได้ไหม ๔๖
๔๙. ขึ้นอยู่กับบุญบารมี ๔๗
๕๐. หมดกิเลสด้วยปัญญาโลกุตตระ ๔๘

๕๑. ผู้ไม่ถอยหลัง ๔๘
๕๒. ปัจจัยสัปปายะ ๔๙
๕๓. จะลาออกจากงานหมดแล้ว ๕๐
๕๔. อริยมรรค - อริยผล ๕๑
๕๕. อริยผลไม่เสื่อม ๕๑
๕๖. จิตแตก ๕๒
๕๗. ทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ ๕๒
๕๘. ยังอนุโมทนาบุญได้ ๕๓
๕๙. ใช้สมองคิดหรือเปล่า ๕๔
๖๐. นามไม่เคยดับ ๕๔
๖๑. ผู้บรรลุธรรมสูงสุด ๕๕
๖๒. เหมือนกันหรือไม่ ๕๕
๖๓. ประทุษร้ายกัน ๕๖
๖๔. คุณธรรมพารวย ๕๖
๖๕. เป็นคนละอย่างกัน ๕๗
๖๖. วางอุเบกขาให้ศัตรู ๕๗
๖๗. มหาทาน ๕๘
๖๘. เหมือนกันแต่ยาวนานไม่เท่ากัน ๕๘
๖๙. จริตแบบไหน ๕๙
๗๐. เก็บเงินที่ตกหล่นได้ ๖๐
๗๑. น้ำชาล้นถ้วย ๖๐
๗๒. เพียงพอหรือไม่ ๖๑
๗๓. สวดมนต์เพื่ออะไร ๖๒
๗๔. อุทิศบุญหรือแบ่งบุญ ๖๓
๗๕. ตายด้วยโรคร้าย ๖๓
๗๖. มีศีลหรือไม่ ๖๔

๗๗. นอนหลับง่าย ๖๔
๗๘. รู้ได้อย่างไร ๖๕
๗๙. ปฏิบัติอย่างไร ๖๖
๘๐. คิดอย่างไร ๖๗
๘๑. มีบาปไหม ๖๗
๘๒. สมาธิลืมตา ๖๘
๘๓. ไม่เรียกว่าหลับ ๖๘
๘๔. พระเจ้าอโศกมหาราช ๖๙
๘๕. ศีลที่ไม่มีกิเลสปนเปื้อน ๖๙
๘๖. ทำแทนกันไม่ได้ ๗๐
๘๗. หูทิพย์ - ตาทิพย์ ๗๑
๘๘. ไม่ลองไม่รู้ ๗๒
๘๙. แม่ย่านาง ๗๓
๙๐. จิตสุดท้าย ๗๓
๙๑. ไม่จำเป็นต้องรอ ๗๔
๙๒. สังโยชน์ ๓ .... ๗๔
๙๓. บุญบารมีถึงพร้อม ๗๕
๙๔. บุญเก่ายังไม่พร้อมให้ผล ๗๕
๙๕. อนาคตังสญาณกล้าแข็ง ๗๖
๙๖. กรรมฐานช่วยได้ ๗๗
๙๗. มีบุญแล้วเลือกได้ ๗๗
๙๘. ความหลงของเทวดา ๗๘
๙๙. เกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน ๗๙
๑๐๐. ระลึกได้ถึงจิตใต้สำนึก ๘๐
๑๐๑. สัญญาเก่าส่งผล ๘๑
๑๐๒. ปัจจัยเหมาะสมกว่า ๘๒

๑๐๓. เกิดมาเพื่อสร้างบารมี ๘๓
๑๐๔. เวทนาในเวทนา ๘๔
๑๐๕. ปล่อยวางหรือละเลย ๘๕
๑๐๖. ยากที่สุด - ง่ายที่สุด ๘๖
๑๐๗. ไปทางไหน ๘๗
๑๐๘. เห็นถูกตามธรรม ๘๘
๑๐๙. เหมือนไร้ตัวตน ๘๙
๑๑๐. โภคทรัพย์พิบัติ ๙๐
๑๑๑. เบียดเบียนรุกขเทวดา ๙๑
๑๑๒. คำพยากรณ์ของหมอดู ๙๒
๑๑๓. โปรแกรมจิต ๙๔
๑๑๔. ขอคำชี้แนะที่ถูกต้อง ๙๖
๑๑๕. รูปงามในทางธรรม ๙๘
๑๑๖. ไม่ยอมทานข้าว ๑๐๑
๑๑๗. มารที่เป็นเทวดา ๑๐๓
๑๑๘. ไม่ผิดเจตนารมณ์ ๑๐๔
๑๑๙. ฟุ้งจนลืมปวด ๑๐๕
๑๒๐. บุญใหญ่ - บาปเล็ก ๑๐๗
๑๒๑. เจ้ากรรมนายเวรมีจริง ๑๐๙
๑๒๒. ประจักษ์แจ้งด้วยตนเอง ๑๑๐
๑๒๓. ความเห็นไม่ตรงกัน ๑๑๒
๑๒๔. มิใช่กิจของสงฆ์ ๑๑๓
๑๒๕. ทำผิดทำใหม่ให้ถูกได้ ๑๑๔
๑๒๖. อานิสงส์ของทาน ๑๑๖
๑๒๗. หนูเลยเริ่มสับสน ๑๑๘
๑๒๘. เหตุใด - ทำไม ๑๑๙

๑๒๙. ได้บุญมากกว่า ๑๒๐
๑๓๐. สองวันดี - สองวันไม่ดี ๑๒๑
๑๓๑. กฎธรรมชาติและกฎแห่งกรรม ๑๒๒
๑๓๒. เลี้ยงหมา - เลี้ยงแมว ๑๒๔
๑๓๓. จะปิ๊งขึ้นมาเอง ๑๒๕
๑๓๔. ระลึกได้ - ระลึกไม่ได้ ๑๒๖
๑๓๕. ชี้ทางให้เลือก ๑๒๗
๑๓๖. เป็นไปไม่ได้ ๑๒๙
๑๓๗. เลือกด้วยตัวเอง ๑๓๒
๑๓๘. วันนี้กับเมื่อวาน ๑๓๕
๑๓๙. ให้สิ่งใดย่อมได้สิ่งนั้น ๑๓๕
๑๔๐. บัญชีเท็จ ๑๓๗
๑๔๑. เห็นตรงกันข้าม ๑๓๘
๑๔๒. อัตโนมัติและแนบเนียน ๑๔๐
๑๔๓. ไม่ใช่แม่ ๑๔๑
๑๔๔. เหมือนในความเป็นสากล ๑๔๔
๑๔๕. หนูขอเล่าเรื่อง ๑๔๖
๑๔๖. ศักดิ์สิทธิ์กว่าวัตถุ ๑๔๗
๑๔๗. หนูขอเรียนถาม ๑๔๙
๑๔๘. เข้าใจผิดเข้าใจใหม่ให้ถูกได้ ๑๕๐
๑๔๙. ใช้ได้กับทุกอิริยาบถ ๑๕๒
๑๕๐. หนูมีปัญหาที่คิดไม่ตก ๑๕๓
๑๕๑. ห่วงลูก - ห่วงหลาน ๑๕๔
๑๕๒. บริษัทขายยากับหมอ ๑๕๖
๑๕๓. ดิฉันมีความศรัทธา ๑๕๘
๑๕๔. ชีวิตที่ไร้ระเบียบ ๑๕๙

๑๕๕. ปัญหาที่เก็บกด ๑๖๐
๑๕๖. ทัศนคติผิดทาง ๑๖๒
๑๕๗. นอนเป็นเรื่องใหญ่ ๑๖๔
๑๕๘. "อีบ้าทีหลังอย่าดื้อกับสามี" ๑๖๖
๑๕๙. ย้ายฐานเจดีย์ ๑๖๘
๑๖๐. เปลี่ยนไป - เปลี่ยนมา ๑๗๑
๑๖๑. ผูกเวร - ตัดเวร ๑๗๒
๑๖๒. ให้เอาเด็กออก ๑๗๔
๑๖๓. ไม่ผิดคำอธิษฐาน ๑๗๖
๑๖๔. ยังไม่เบื่อโลก ๑๗๗
๑๖๕. อาชีพที่สวนทางกับธรรม ๑๘๐
๑๖๖. คุณแม่ฝากถาม ๑๘๒
๑๖๗. ไม่แนะนำให้อธิษฐานเช่นนั้น ๑๘๔
๑๖๘. การกระทำที่เป็นบุญ ๑๘๕
๑๖๙. เพศนักบวช ๑๘๖
๑๗๐. มีบุญต่างจากมีเมตตา ๑๘๗
๑๗๑. สาธุ.... ตาเริ่มสว่าง ๑๘๘
๑๗๒. เรื่องยาวตะเหลนเป๋น ๑๘๙
๑๗๓. เมื่อจิตคิดฟุ้งซ่าน ๑๙๘
๑๗๔. สบายใจได้ ๑๙๙
๑๗๕. ผู้มีธรรมะคุ้มครองใจ ๒๐๐
๑๗๖. มีครูอยู่ใกล้ ๒๐๑
๑๗๗. ร่วมกระบวนกรรม ๒๐๒
๑๗๘. เห็นจริงแต่สิ่งที่ถูกเห็นไม่จริง ๒๐๔
๑๗๙. บุญตามมาทัน ๒๐๖

ปัจฉิมโอวาท นขสิขสูตร (ความไม่ประมาท)

[๖๖๓] พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ พระเชตวัน อารามของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี เขตพระนครสาวัตถี ... ครั้งนั้นแล พระผู้มีพระภาคทรงช้อนฝุ่นเล็กน้อยไว้ที่ปลายพระนขา แล้วตรัสถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจะสำคัญความข้อนั้นเป็นไฉน ฝุ่นเล็กน้อยที่เราช้อนขึ้นไว้ที่ปลายเล็บนี้กับมหาปฐพีนี้อย่างไหนมากกว่ากันฯ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มหาปฐพีนั่นแหละมากกว่า ฝุ่นเล็กน้อยที่พระผู้มีพระภาคทรงช้อนขึ้นไว้ที่ปลายพระนขานี้มีประมาณน้อยย่อมไม่ถึงแม้ซึ่งการนับ ย่อมไม่ถึงแม้ซึ่งการเทียบเคียง ย่อมไม่ถึงแม้ซึ่งส่วนแห่งเสี้ยว เพราะเทียบมหาปฐพีเข้าแล้ว ฝุ่นที่พระผู้มีพระภาคทรงช้อนขึ้นไว้ที่ปลายพระนขามีประมาณเล็กน้อย ฯ

*[๖๖๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สัตว์กลับมาเกิดในหมู่มนุษย์มีประมาณน้อย สัตว์ไปเกิดในกำเนิดอื่น*จากมนุษย์มีมากกว่ามากทีเดียว ฉันนั้นเหมือนกัน เพราะเหตุดังนี้นั้น เธอทั้งหลายพึงศึกษาอย่างนี้ว่า เราจักเป็นผู้ไม่ประมาท ดูกรภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายพึงศึกษาอย่างนี้แหละ ฯ*

ในนขสิขสูตรที่ ๒ มีวินิฉัยดังต่อไปนี้.
บทว่า *มนุสฺเสสุ ปจฺจาชายนฺติ* มีอธิบายว่า เหล่าชนที่จุติจากมนุษยโลกแล้วเกิดในมนุษยโลกนั่นแล มีประมาณน้อย. บทว่า *อญฺญตฺร มนุสฺเสหิ* ความว่า เหล่าชนที่จุติจากมนุษยโลกแล้วไม่เกิดในมนุษยโลก ไปเกิดเฉพาะในอบาย ๔ มีมากกว่า เหมือนฝุ่นในมหาปฐพี. ก็ในพระสูตรนี้ท่านรวมเทวดากับมนุษย์ทั้งหลายเข้าด้วยกัน. เพราะฉะนั้น พึงทราบว่า ผู้เกิดในเทวโลกมีประมาณน้อย เหมือนผู้ที่เกิดในมนุษยโลกฉะนั้น. (จบอรรถกถานขสิขสูตรที่ ๒)

อ้างอิงในพระสุตตันตปิฎก เล่ม ๘ สังยุตตนิกาย นิทานวรรค - โอปัมมสังยุตต์ - ๒. นขสิขสูตร

๑. ขยะในใจ

คำถาม

เวลาจิตสงบมักมีความคิดที่ไม่พึงปรารถนา เช่นอกุศลเกิดขึ้นจะทำอย่างไร

คำตอบ

หากจิตสงบตั้งมั่นประเดี๋ยวประด๋าว (ขณิกสมาธิ) แล้ว ความคิดที่ไม่พึงปรารถนาเกิดขึ้น ต้องกำหนดว่า “คิดหนอ ๆๆๆ” ไปเรื่อย ๆ จนกว่าความคิดที่ไม่พึงปรารถนาจะหยุดไป ตรงข้ามหากจิตสงบถึงขั้นจวนแน่วแน่ (อุปจารสมาธิ) แล้วความคิดที่ไม่พึงปรารถนาได้เกิดขึ้น ให้ใช้จิตตามดูความคิด ว่าดำเนินไปภายใต้กฎไตรลักษณ์ ในที่สุดความคิดดับไป (อนัตตา) ไม่หวนกลับมาเกิดขึ้นได้อีก ปัญญาเห็นแจ้งในความคิดจะเกิดขึ้นแทนที่

พระพุทธศาสนาเป็นเรื่องของความจริง
ถ้าใครไม่จริงต่อพระพุทธศาสนา
พระพุทธศาสนาก็ย่อมไม่เจริญกับผู้นั้น

๒. ผิดวัตถุประสงค์

คำถาม

ใส่บาตรพระ ใส่ซองปัจจัยด้วย พระที่รับจะผิดหรือไม่ ควรเขียนที่หน้าซองว่าทำบุญอะไรดี

คำตอบ

บาตรเป็นภาชนะของนักบวชใช้สำหรับรองรับอาหารบริโภค การนำปัจจัยใส่ซองแล้วใส่ลงในบาตร จึงเป็นการกระทำที่ไม่สมควร ภิกษุใดประพฤติไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้บัญญัติ ถือเป็นบาป ด้วยเหตุนี้ฆราวาสควรนำเงินใส่ซองถวายที่อาวาสของสงฆ์จะถูกต้องกว่า

๓. ระลึกรู้อย่างไร

คำถาม

ระลึกรู้อย่างไร เพื่อให้จิตเกิดสงบเป็นสมาธิดีที่สุด

คำตอบ

ระลึกโดยใช้กรรมฐาน ๔๐ เลือกกรรมฐานที่เหมาะกับจริตของตนมาเป็นองค์บริกรรม

๔. ผิดธรรมเพราะมีการลุ้น

คำถาม

การซื้อสลากออมสิน ซึ่งเป็นการออมเงิน แต่มีการลุ้นรางวัลทุกเดือน ถือว่าผิดศีลข้อ ๕ และผิดธรรมหรือไม่

คำตอบ

การซื้อสลากออมสิน ไม่ถือว่าผิดศีลหากมีเจตนาเพื่อการออมเงิน ส่วนจะผิดธรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับจิตของผู้ซื้อหากมีจิตจดจ่อหวังถูกรางวัลถือว่าผิดธรรมในข้อที่ทำให้มีสิ่งเศร้าหมองเกิดขึ้นกับจิต คือถูกรางวัลดีใจ ไม่ถูกรางวัลเสียใจ

โลกียทรัพย์ เป็นของที่เราจะนำติดตัวไปโลกหน้าไม่ได้
จึงต้องแปรโลกียทรัพย์ให้เป็น อริยทรัพย์ เสียก่อน
จึงจะนำติดตัวไปโลกหน้าได้

๕. ผิดทั้งศีล ผิดทั้งธรรม

คำถาม

การใช้เครื่องสแกนของบริษัท สแกนเรื่องส่วนตัว (ใบบอกบุญ) โดยสแกนมาเป็นไฟล์ในคอมพิวเตอร์ ถือว่าผิดศีลข้อ ๒ และธรรมใช่หรือไม่

คำตอบ

เป็นการประพฤติผิดศีลข้อ ๒ และผิดธรรมที่ไปเรี่ยไรคนอื่นให้บริจาคทรัพย์ทำบุญด้วยความไม่สบายใจหรือจำเป็นต้องทำ

๖. เลี้ยงปลาตู้

คำถาม

เลี้ยงปลาเพื่อธุรกิจ เลี้ยงเพื่อดูเล่น สวยงาม ทั้ง ๒ ประการข้อใดผิดศีลมากกว่ากัน

คำตอบ

จะผิดศีลหรือไม่ขึ้นอยู่กับ วิธีการเลี้ยงว่ามีผลทำให้เกิดการเบียดเบียนปลาหรือไม่ หากไม่เบียดเบียนและปลาไม่จองเวรไม่ถือว่าผิดศีล ถ้าตรงข้ามถือว่าผิดศีล ลองถามปลาดูสิ

๗. ออกจากนิโรธสมาบัติ

คำถาม

ขอทราบว่าหากสนใจจะทำบุญโรงทานให้แก่พระที่ออกจากนิโรธสมาบัติจะทำได้ที่ไหนและเมื่อไหร่

คำตอบ

เท่าที่ผู้ตอบปัญหาทราบ พระสงฆ์ที่เข้า-ออกนิโรธสมาบัติเป็นประจำในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี มีที่วัดศรีดอนมูล อ.สารภี จ.เชียงใหม่

๘. เงินของใคร

คำถาม

ผู้ที่บวชเป็นภิกษุซึ่งก่อนบวชมีครอบครัวมาก่อน แล้วหลังจากบวชก็นำเงินมาจุนเจือบุตร-ธิดา อย่างนี้ถือว่าบาปหรือไม่และเป็นบาปในระดับไหน จะได้รับผลกรรมอย่างไร รวมทั้งผู้เป็นบุตรรับเงินมาใช้จะได้ผลกรรมอย่างไร

คนที่มีศีล มีทาน แต่ไม่มีภาวนา ก็เท่ากับถือศาสนาเพียงครึ่งเดียว

คำตอบ

หากเป็นเงินที่มีผู้ถวายไว้เพื่อเป็นการใช้จ่ายส่วนตัวของพระสงฆ์ แล้วนำไปจุนเจือครอบครัวไม่ถือว่าเป็นบาป แต่หากถวายไว้เพื่อการอย่างอื่น เช่น สร้างโบสถ์ สร้างศาลา เป็นค่าน้ำ ค่าไฟ ฯลฯ หากสงฆ์นำเงินประเภทนี้มาจุนเจือครอบครัวถือว่าเป็นบาป เป็นการสร้างเหตุนำเกิดเป็นสัตว์ในอบายภูมิ ส่วนบุตรผู้รับเงินถือว่า เป็นผู้ร่วมกระบวนอกุศลกรรมเป็นเหตุนำเกิดเป็นสัตว์ในอบายภูมิเช่นกัน

๙. บวชลูกแฝด

คำถาม

ถ้ามีลูกชายแฝดแล้วบวชพร้อมกัน จะทำให้พ่อแม่มีอันเป็นไปใช่ไหมคะ คือตายนะคะ

คำตอบ

ไม่ใช่ การบวชลูกเป็นการสร้างกุศลกรรม ส่วนการตายของพ่อแม่ก่อนวัยอันควร เป็นเรื่องของอกุศลกรรมที่พ่อแม่เคยทำไว้

๑๐. จะทำอย่างไร

คำถาม

การเล่นหุ้นถือว่าเป็นอบายมุขหรือไม่ แต่ถ้าต้องทำงานที่เกี่ยวกับหุ้น เช่น นักวิเคราะห์หุ้น ควรต้องปฏิบัติอย่างไรเพื่อความถูกต้องและเหมาะสม

คำตอบ

การเล่นหุ้นในทางโลกไม่ถือว่าเป็นอบายมุข ถือว่าเป็นการลงทุน แต่ในทางธรรมถือว่าเป็นอบายมุข บุคคลใดยังมีความจำเป็นต้องข้องเกี่ยวอยู่กับกิจการซื้อหุ้นขายหุ้นวิเคราะห์หุ้นฯลฯ ในทางโลกถือว่าถูกต้อง แต่ในทางธรรมถือว่าผิดไปจากธรรม หากประสงค์นำพาชีวิตให้อยู่กับโลกโดยมีทุกข์เท่าที่จำเป็น(เลิกไม่ได้) ต้องทำบุญใหญ่ ๆ อยู่เสมอ แล้วอุทิศบุญกุศลให้เจ้ากรรมนายเวรบ่อย ๆ

ตรงกันข้ามหากประสงค์นำพาชีวิตพ้นไปจากความทุกข์ทั้งมวล ต้องเลิกเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจการดังกล่าวโดยสิ้นเชิง แล้วนำตัวเองเข้าปฏิบัติธรรมโอกาสพ้นไปจากความทุกข์จึงจะเกิดขึ้นได้

การดำเนินทางศาสนา เท่ากับเดิน ๒ ขา คือปริยัติ ขาหนึ่ง ปฏิบัติ ขาหนึ่ง ถ้าเราเดินแต่ขาเดียวก็ต้องล้มแน่

๑๑. ขึ้นอยู่กับคุณธรรมของมนุษย์

คำถาม

ดิฉันได้สมรสและย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านสามี ซึ่งในบ้านมีศาลพระภูมิตั้งอยู่ก่อนที่ดิฉันย้ายเข้ามาอยู่ แต่ตอนนี้สภาพพื้นที่ภายในบ้านต่ำกว่าถนนเกือบเมตรจะต้องปรับปรุง ซึ่งควรจะต้องทำให้ศาลพระภูมิต่ำมาก ใจของดิฉันไม่อยากจะตั้งศาลใหม่ แต่ไม่รู้จะปฏิบัติอย่างไรถึงจะเหมาะสมสำหรับชาวพุทธที่ปฏิบัติภาวนาอยู่ถูกต้องและไม่รบกวนกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์(เชื่อว่าเทวดามีอยู่จริง) ขอโอกาสรบกวนอาจารย์ช่วยชี้แนะ

คำตอบ

พระภูมิเจ้าที่เป็นเทวดาที่มีภพอยู่สูงกว่าภพมนุษย์หากที่บ้านมีศาลพระภูมิตั้งอยู่ก่อนแล้ว ควรตั้งให้อยู่ในทำเลที่เหมาะแก่การอยู่อาศัยของเทวดา แล้วการจองเวรจะไม่เกิดขึ้นจะอยู่กันอย่างปกติสุข

ผู้ถามปัญหาคิดปรับปรุงบ้าน และไม่ประสงค์สร้างศาลใหม่ หากมนุษย์พัฒนาจิตวิญญาณให้มีคุณธรรมสูงกว่าเทวดาที่อยู่ร่วม อุทิศบุญกุศลให้เทวดาบ่อย ๆ ความปกติสุขของการอยู่ร่วมระหว่างมนุษย์และเทวดา (พระภูมิเจ้าที่) ก็มีทางเป็นไปได้

๑๒. พระโสดาบัน

คำถาม

เราจะสังเกตลักษณะของบุคคลที่เป็นพระโสดาบันแล้วได้อย่างไร เพราะมีบางคนอวดอ้างกันมากว่าเขาได้พระโสดาบันแล้ว ซึ่งเรามองพฤติกรรมเขาแล้วไม่น่าเป็นไปได้

คำตอบ

ผู้ใดพูดว่าตัวเองเป็นพระโสดาบัน คำพูดเช่นนั้นถูกของเขา แต่ผู้พัฒนาจิตจนบรรลุความเป็นอริยบุคคลขั้นต้นได้แล้วเขาดูกันออกจึงไม่จำเป็นต้องพูด หากปุถุชนประสงค์จะรู้ว่าใครผู้ใดมีสภาวะของจิตเป็นโสดาบัน ให้ดูที่พฤติกรรมของผู้นั้น ต้องไม่มีความเห็นว่าเป็นตัวของตน ไม่มีความเห็นว่ารูปเป็นตน เวทนาเป็นตน ผู้นั้นไม่มีความสงสัยในคุณของพระพุทธะ คุณของพระธรรม คุณของพระสงฆ์ คุณของเทวดา บิดามารดา ฯลฯ และมีศีลที่พระอริยเจ้าพอใจคือมีศีลไม่ขาด ไม่ทะลุ ไม่ด่าง ไม่พร้อย เป็นศีลที่นำสู่ความตั้งมั่นเป็นสมาธิของจิตต่างๆ เหล่านี้เป็นเครื่องชี้วัดความเป็นอริยบุคคลโสดาบันที่แสดงออกให้สัมผัสได้ด้วยประสาทและจิตที่พัฒนาดีแล้ว

พระพุทธประสงค์ก็มุ่งให้ปฏิบัติทางจิตเป็นข้อใหญ่
ใครไม่ปฏิบัติตาม เรียกว่า ไม่รักไม่เคารพในพ่อของเราเลย

๑๓. เป็นไปไม่ได้

คำถาม

ผู้ที่นับถือศาสนาอื่น ที่ไม่ใช่ศาสนาพุทธสามารถเป็นพระโสดาบันได้หรือไม่

คำตอบ

ผู้ใดปฏิบัติตนถูกตรงตามคำสอนของศาสนาใด ๆ ที่มิใช่พุทธศาสนา ความเป็นพระโสดาบันตามคุณสมบัติที่ระบุไว้ในพุทธศาสนาจะเกิดขึ้นไม่ได้ เนื่องจากศาสนาอื่นไม่มีวิธีปฏิบัติพัฒนาจิตให้เข้าถึงโลกุตตรปัญญา ซึ่งเป็นปัญญาเห็นแจ้งถูกตรงตามความเป็นจริงแท้

ความดี ความชั่ว สุข ทุกข์ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเทวบุตร[๑] เทวดา[๒]
หรือใครที่ไหน มันขึ้นอยู่ที่การกระทำอันเกิดจากการกรรมดี
กรรมชั่วของตัวเรานี่เอง

๑ ใช้เรียกเทวดาผู้ชาย
๒ ใช้เรียกชาวสวรรค์ที่เป็นทั้งเพศหญิง และเพศชาย

๑๔. รู้ได้อย่างไร

คำถาม

จะรู้ว่าได้โสดาบันได้อย่างไร

คำตอบ

ผู้ใดปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จนจิตบรรลุวิปัสสนาญาณได้ทั้งสิบหกญาณ หรือพัฒนาจิตจนมีสติสัมปชัญญะที่สามารถกำจัดกิเลสที่ผูกมัดใจสัตว์ให้ต้องเวียนตาย-เวียนเกิดอยู่ในวัฏสงสาร (สังโยชน์) ที่สมมุติเรียกว่า สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส ได้แล้ว จะรู้เห็นเข้าใจด้วยตัวเอง (สนฺทิฏฺฐิโก) ว่า จิตได้บรรลุถึงความเป็นโสดาบันบุคคลแล้ว

๑๕. รู้ด้วยตัวเอง

คำถาม

ผู้ที่บรรลุโสดาบันจะทราบไหมค่ะว่าตัวเองบรรลุโสดาบันแล้ว

คำตอบ

ย่อมรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องมีใครผู้ใดมาบอกกล่าวยืนยัน

๑๖. ทิพพจักขุพิสูจน์ได้

คำถาม

คนที่ฆ่าตัวตายจะต้องเวียนว่ายตายเกิดฆ่าตัวตายถึง ๕๐๐ ชาติจริงหรือไม่

คำตอบ

ต้องฆ่าตัวตายถึง ๕๐๐ ชาติไม่จริงครับ แต่ต้องเวียนตาย-เวียนเกิดอยู่ในภพนรก ๕๐๐ ชาตินั่นเป็นเรื่องจริง

๑๗. ย่อมเป็นได้

คำถาม

มีผู้ปฏิบัติแล้วแจ้งกล่าวว่าตนมีฤทธิ์ในทางต่าง ๆ อยากทราบว่าเป็นจริงหรือไม่ ถือว่าหลงผิดในการปฏิบัติหรือไม่

คำตอบ

ผู้ใดปฏิบัติสมถกรรมฐาน จนจิตเข้าถึงความตั้งมั่นระดับฌานได้แล้ว อิทธิวิธีย่อมเกิดกับผู้นั้น หากเขากล่าวว่าเขาเป็นผู้มีฤทธิ์แบบต่าง ๆ ย่อมเป็นไปได้กับผู้นั้น

๑๘. จำเป็นไหม

คำถาม

เวลาปฏิบัติจะต้องเจอกับขันธมาร (ปวดเมื่อย) จำเป็นไหมจะต้องทนหรือมีวิธีการอื่นไหมเพื่อจะให้ก้าวข้ามขันธมารนั้นไปได้ ถ้าจำเป็นต้องทนจะทำให้จิตออกวิ่งพล่านไม่สงบจะยิ่งไปกันใหญ่ไม่ใช่หรือครับ

คำตอบ

หากจิตมีกำลังของสติยังอ่อน ไม่จำเป็นต้องทนแต่จำเป็นต้องเปลี่ยนอิริยาบถในการภาวนา เพื่อหนีพ้นชั่วคราวจากขันธมาร แต่หากเมื่อใดจิตมีกำลังของสติมากพอ จำเป็นต้องทนแล้วใช้จิตตามดูอาการปวดเมื่อย ว่าดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์เมื่ออาการปวดเมื่อยเข้าสู่ความเป็นอนัตตาได้แล้วจึงจะก้าวข้ามขันธมารนั้นไปได้

*โลกธรรม ๘ คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ซึ่งเป็นฝ่ายดี
กับเสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทา ทุกข์ ซึ่งเป็นฝ่ายชั่ว
ทั้งหมดนี้บุคคลใดติดอยู่ก็เท่ากับผู้นั้นถูกเขาจองจำไว้*

๑๙. รู้ว่าไม่ดีแล้วยังทำ

คำถาม

ทราบแล้วว่าสิ่งที่ตนเองประพฤติปฏิบัติเป็นสิ่งไม่ดีไม่ควรทำ ทำไมต้องฝืนทำอีกซึ่งทำแล้วทำให้เกิดทุกข์

คำตอบ

รู้ว่าไม่ดีแต่จำเป็นต้องฝืนทำอีกซึ่งเป็นเรื่องปกติธรรมดาของผู้ที่ยังมีแรงอกุศลกรรมอยู่เหนือกำลังของสติ

๒๐. วิธีใดถูกต้อง

คำถาม

การฝึกลมหายใจเข้าออก วิธีใดถูกต้อง

คำตอบ

ทุกวิธีที่นำมาใช้ในการฝึกดูลมหายใจเข้า-ออก หากฝึกแล้วจิตเข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิได้ ทุกวิธีที่นำมาใช้ฝึกถือว่าถูกต้อง

วัด เป็นเครื่องวัดคุณธรรมของเราว่ามีมากน้อยเพียงไร

๒๑. คนอยากรู้

คำถาม

เทวดามีลมหายใจไหม ถ้ามีและไม่มีเพราะเหตุใด

คำตอบ

ผี (สัมภเวสี) ที่วัดม่อนฤาษี อำเภอดอยหล่อ จ.เชียงใหม่ ยังนอนกรนเสียงดังได้ จึงไม่มีเหตุผลใดว่าเทวดาจะไม่มีลมหายใจ กัณฐกะเทพบุตรที่พระมหาไมคคัลลานะขึ้นไปสนทนาด้วยในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เทพนารีสิริมาที่พูดคุยกับพระวังคีสะในเมืองมนุษย์ พระภูมิเจ้าที่ที่มาขอให้เจ้าของสวนลำไย อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน ช่วยสร้างศาลเจ้าที่ให้อยู่อาศัย ฯลฯ ล้วนต่างมีลมหายใจทั้งสิ้น หากไม่มีลมหายใจแล้วจะเอาพลังงานที่ไหนมาใช้เปล่งเสียงกรนหรือพูดคุยกับมนุษย์ได้ ความอยากรู้เช่นนี้ทำให้เวลาผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์นะ ขอบอก

๒๒. ยังไม่เห็นธรรม

คำถาม

การเข้าฝึกปฏิบัติธรรมหลายครั้ง และปฏิบัติที่บ้าน

ตามโอกาส (ส่วนใหญ่ปฏิบัติ) แต่ยังไม่เห็นธรรม ใคร่ขอคำแนะนำจากท่านว่าจะแก้ไขอย่างไรจึงจะเห็นธรรม

คำตอบ

ต้องทำความอยากเห็น (ตัณหา) ธรรมให้หมดไปจากใจได้ก่อน แล้วพัฒนาใจให้มีศีลบริสุทธิ์อย่างน้อยห้าข้อคุมใจให้ได้ทุกขณะตื่นแล้วเร่งความเพียรปฏิบัติธรรมให้ถูกตรงต่อเนื่องยาวนาน โอกาสเห็นธรรมจึงจะเกิดขึ้นได้

๒๓. ทำใจให้ผ่องใส

คำถาม

จะทำอย่างไรให้จิตใจผ่องใสตลอดเวลา

คำตอบ

ต้องทำใจให้เป็นอิสระต่อสิ่งที่เข้ากระทบจิตด้วยการใช้สติสัมปชัญญะขั้นสูง ตามดูสิ่งกระทบจนเห็นว่าดับไป (อนัตตา) ตามกฎของไตรลักษณ์ได้แล้วจิตจะผ่องใสปราศจากอารมณ์ปรุงแต่ง และปัญญาเห็นแจ้งจะค่อย ๆ เพิ่มมากขึ้นจนจิตเข้าสู่ความประภัสสรด้วยปัญญาเห็นแจ้งที่มีกำลังเพิ่มมากขึ้น

๒๔. ไม่ปล่อยเวลาให้เปล่าประโยชน์

คำถาม

การปฏิบัติเช่นไรที่ถือว่าไม่ปล่อยให้เวลาล่วงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์ โดยสามารถทำบุญได้ทุกเวลา

คำตอบ

คำว่า "ทุกเวลา" หากหมายถึง ทุกเวลาที่ลมหายใจเข้าสู่ร่างกาย ทุกเวลาที่ลมหายใจออกจากร่างกาย ทุกขณะตื่นต้องมีสติระลึกได้ทันลมเข้า-ลมออก จึงจะถือได้ว่าไม่ปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์อย่างแท้จริง

๒๕. เปิดเน็ตฟังธรรม

คำถาม

นั่งทำงานในบริษัทแต่เปิดเน็ตฟังธรรมผิดหรือไม่

คำตอบ

ผิดศีลข้อสองที่เอาเวลาทำงานในบริษัทมาใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

๒๖. เสียชีวิตในอวกาศ

คำถาม

ถ้าคนเราไปเสียชีวิตอยู่ในอวกาศนอกโลก อยากทราบว่าดวงวิญญาณนั้นจะกลับมาเข้าสู่โลกได้หรือไม่

คำตอบ

หากมีเหตุปัจจัยลงตัวก็สามารถกลับมาสู่โลกเดิมที่เคยอยู่อาศัยได้ เพียงแต่ว่าจะกลับมาอยู่ในมิติไหน เป็นสัมภเวสี เป็นสัตว์เดรัจฉาน ฯลฯ นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

๒๗. ไม่มีประสบการณ์

คำถาม

พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร จะอุบัติเป็นพระพุทธเจ้าพระองค์ใด

คำตอบ

ขออภัยไม่ตอบเพราะไม่มีประสบการณ์

จงทำตัวของเราให้ดีที่สุด แล้วอย่างอื่นก็จะต้องดีไปตามเรา

๒๘. เทวดาเลื่อนชั้น

คำถาม

เทวดาชั้นจาตุมหาราชิกา สามารถเลื่อนชั้นไปจุติบนชั้นยามาหรือชั้นอื่น ๆ ได้หรือไม่

คำตอบ

คำว่า "จุติ" หมายถึงตาย เป็นคำสมมุติบัญญัติที่ใช้กับการตายของเทวดา เทวดาที่ปฏิบัติธรรมสามารถจุติแล้วไปเกิดในสวรรค์ชั้นที่สูงกว่าได้ หรือแม้ไปเกิดใหม่ในพรหมภูมิได้ ดังมีผู้รู้กล่าวว่า เทวดาโสดาบัน เช่น วิสาขาเทพนารี นาคทัตตเทพบุตร ฯลฯ ยังคงปฏิบัติธรรมอยู่ในสวรรค์ แล้วมีสุทธาวาสในพรหมโลกเป็นแดนเกิดในกาลข้างหน้า

๒๙. ไม่เคยได้ยิน

คำถาม

การเข้าถึงโสดาบันรู้สึกจะยากมาก ต้องผ่านวิปัสสนาญาณทั้ง ๑๖ ขั้น ขอทราบการเข้าถึงจุลโสดาบันค่ะ

คำตอบ

ขออภัย ผู้ตอบปัญหามิได้ศึกษาอภิธรรมไม่เคยได้ยินคำว่า จุลโสดาบัน จึงขอไม่ตอบ

๓๐. ใครคือผู้มีธรรม

คำถาม

การจะเป็นผู้มีศีลและธรรมเพื่อเข้าถึงอริยบุคคลนั้น มีศีลพอเข้าใจแต่มีธรรมนั้นหมายถึงอย่างไร ต้องปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ

มีธรรมหมายถึงมีปัญญาเห็นแจ้ง ที่สามารถกำจัดกิเลสที่ผูกมัดใจสัตว์ (สังโยชน์) บางตัวหรือทั้งหมดให้อันตรธานไปจากใจ มิให้มีกิเลสดังกล่าวเข้ามามีอิทธิพลครองใจ เช่นกำจัดสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส หมดไปจากใจ ความเป็นอริยบุคคลขั้นต้น (โสดาบัน) ก็บังเกิดขึ้นได้ การทำได้เช่นนี้ หรือทำได้มากกว่านี้สำหรับคนที่มีบุญบารมีสั่งสมมามาก สามารถโยนิโสมนสิการ เช่นอุปติสสะ โสปากะ พาหิยะ ฯลฯ ได้ทำให้ดูเป็นตัวอย่างแล้ว

โลกมนุษย์มีทั้งเกิด แก่ เจ็บ ตาย
โลกของเทวดานั้นมีแต่เกิดกับตาย ไม่มีแก่ ไม่มีเจ็บ
โลกนิพพานไม่มีทั้งเกิด ไม่มีทั้งตาย

๓๑. อาฆาตพยาบาท

คำถาม

ทำไมความพยาบาทอาฆาตจึงตามไปทำร้ายอีกชาติหนึ่งได้

คำตอบ

เหตุเพราะความพยาบาทอาฆาตยังมีอยู่ในจิตวิญญาณ เมื่อใดที่เหตุปัจจัยลงตัว คู่กรรมทั้งสองโคจรไปพบกัน การชดใช้หนี้เวรกรรมจึงมีโอกาสเกิดขึ้นได้ ไม่ว่าจะเป็นชาติไหน ๆ ที่หนี้เวรกรรมยังชดใช้กันไม่หมดสิ้น

๓๒. ศีลด่างพร้อย

คำถาม

การรักษาศีล ข้อ ๑ ให้บริสุทธิ์ การรังแกสัตว์หรือกักขังสัตว์เป็นการละเมิดศีลถ้าเป็นการเลี้ยงปลาสวยงาม เช่น ปลาเงินปลาทองจะเป็นศีลด่างพร้อยหรือไม่

คำตอบ

หากการเลี้ยงปลาสวยงามไปทำให้ปลาเกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจ มีความหิวอาหารเกิดขึ้น ถือว่าการเลี้ยงปลาสวยงามเป็นเหตุให้ศีลด่างพร้อยได้

๓๓. โสดาบันละสังขาร

คำถาม

คนยุคสมัยพวกเราที่บรรลุโสดาบันมีใครบ้าง และเมื่อละสังขารแล้วไปจุติในชั้นสุทธาวาสและชั้นดาวดึงส์ฯลฯ หรือไม่

คำตอบ

ผู้ใดจะทราบว่าใครบรรลุโสดาบัน ผู้นั้นต้องพัฒนาจิตวิญญาณจนมีคุณธรรมสูงเท่าหรือมีคุณธรรมสูงกว่า จึงจะสามารถรู้ได้ด้วยจิตของตัวเอง และเป็นอริยวินัยที่ผู้บรรลุความเป็นอริยบุคคลมิพึงกล่าววาจาว่าใครเป็นผู้บรรลุโสดาบันแล้ว

อนึ่งโสดาบันที่ละสังขารไปแล้วมีภพมนุษย์หรือสวรรค์เท่านั้นเป็นแดนเกิด มิสามารถขึ้นไปเกิดเป็นพรหมอยู่ในสุทธาวาสภูมิได้ ด้วยเหตุที่ยังมีคุณธรรมไม่มากพอที่จะผลักดันจิตวิญญาณไปสู่ภพนั้นได้

ความตายมี ๓ ประเภท
ประเภทที่ ๑ คือ ตายไปกับความชั่ว
ประเภทที่ ๒ ตายไปกับความดี
ประเภทที่ ๓ ไม่ตาย

๓๔. ผู้ไม่บูชาปุถุชน

คำถาม

คุณสมบัติของโสดาบันคือมั่นคงไม่หวั่นไหวในพระรัตนตรัย ไม่บูชามงคลนอกศาสนา ถ้าตั้งใจจะปฏิบัติเพื่อให้ได้โสดาบัน แต่บางครั้งยังบูชาพระพิฆเนศวรหรือบูชาราหูอย่างนี้สมควรหรือไม่ ทำได้หรือไม่

คำตอบ

ผู้ที่มีสภาวะจิตเป็นโสดาบัน จะมีจิตใจมั่นคงไม่หวั่นไหวในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ฯลฯ เขาจะไม่บูชาเลื่อมใสในสัตว์บุคคลที่ยังมีจิตวิญญาณเป็นปุถุชนใดๆ ดังตัวอย่างที่บอกเล่าไป

๓๕. ความหมายที่แตกต่าง

คำถาม

สักกายทิฏฐิต่างและเหมือนกับอัตตาอย่างไร

คำตอบ

คำว่า "อัตตา" หมายถึงตัวตน หรือคือการถือตนเองเป็นใหญ่ ส่วนคำว่า "สักกายทิฏฐิ" เป็นความเห็นว่าเป็นตัวของ

ตน เช่นเห็นว่า ร่างกายเป็นของตน ความเจ็บปวดเป็นของตน ความผิดหวังเป็นของตน ฯลฯ ฉะนั้นคำทั้งสองจึงมีความหมายต่างกัน

๓๖. ทำสมาธิด้วยตาเนื้อ

คำถาม

การทำสมาธิด้วยตาเนื้อในการรับรู้เห็นในหน้าที่การงานทุกๆ วันควรปฏิบัติอย่างไรให้รู้เห็นที่ถูกที่ควรตามธรรมและเป็นบุญกุศลค่ะ

คำตอบ

การทำสมาธิหมายถึงการพัฒนาจิตให้มีความตั้งมั่นอยู่กับอิริยาบถปัจจุบัน มิสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ด้วยการเห็นด้วยตาเนื้อ แต่สมาธิจะเกิดขึ้นได้ด้วยการใช้ตาในคือจิตที่มีการเกิด-ดับ จดจ่ออยู่กับหน้าที่การงานที่ทำ แล้วความตั้งมั่นเป็นสมาธิของจิตย่อมเกิดขึ้นได้

ถ้าจิตของเราตั้งอยู่ในบุญกุศล เราก็จะมีสุคติเป็นที่ไป
ถ้าจิตของเราตั้งอยู่ในบาป อกุศล วิญญาณของเรา
ก็จะต้องไปสู่ทุคติ

๓๗. จับไปปล่อยนอกบ้าน

คำถาม

จับจิ้งจกแมลงสาบออกทิ้งนอกบ้านจะบาปไหม และกวาดมดทิ้งนอกบ้านด้วย

คำตอบ

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสัตว์ด้วยการจับจิ้งจกแมลงสาบและมดไปทิ้งนอกบ้าน หากสัตว์นั้นจองเวรกับมนุษย์ผู้นำเขาไปทิ้ง ถือว่าเป็นบาปเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

๓๘. ใจอิ่มด้วยธรรม

คำถาม

ทำอย่างไรภาวะที่เรียกว่า "ใจอิ่ม" "ใจไม่พร่อง" จึงเกิดกับจิตใจอย่างสม่ำเสมอ ขอวิธีปฏิบัติด้วยค่ะ

คำตอบ

ประสงค์ทำใจตนเองให้มีความอิ่ม (อิ่มใจ) ความเต็ม (ใจไม่พร่อง) ต้องพัฒนาใจให้มีสติสัมปชัญญะอยู่ทุกขณะตื่น

แล้วใช้สติสัมปชัญญะป้องกันมิให้อกุศลกรรมใหม่เกิดขึ้นกับใจ กำจัดอกุศลกรรมเก่าที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไป สร้างกุศลกรรมใหม่ เช่น บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ (ดูหน้า ๑๐๘) บารมี ๑๐ ฯลฯ ให้เกิดขึ้น และรักษากุศลกรรมที่เกิดขึ้นแล้วให้คงอยู่กับใจตลอดไป ผู้ใดประพฤติได้ดังที่กล่าวมานี้ผู้นั้นจะมีใจอิ่ม มีใจไม่พร่อง

๓๙. ความหมายของสมถะ

คำถาม

สมถะหมายเอาตั้งแต่ปฐมฌานเป็นต้นไปหรือหมายเอาตั้งแต่สมาธิขั้นใด ขณิก อุปจาระ อัปปนา ขอเหตุผลประกอบคำตอบด้วยครับ

คำตอบ

สมถะหมายถึงธรรมอันเป็นเครื่องสงบระงับจิต เช่น สงบจากนิวรณธรรม หรือยังหมายถึงการฝึกจิตให้สงบเป็นสมาธิขั้นต้น (ขณิกสมาธิ) ไปจนถึงสมาธิสูงสุด (อัปปนาสมาธิ) หรือที่เรียกว่าสมาธิในฌาน

ดังนั้นความหมายทั้งสองของคำว่า "สมถะ" จึงมิได้หมาย เอาตั้งแต่ปฐมฌานเป็นต้นไป

๔๐. หลักสูตรโสดาบัน

คำถาม

การจะบรรลุถึงโสดาบันช่างไกลหลายภพหลายชาติ เป็นการยากที่จูงใจให้คนปฏิบัติธรรม น่าจะมีหลักสูตร "โสดาบันในชาตินี้ภพนี้" เปิดสอนดีไหมครับ

คำตอบ

ไม่ดีแน่ เพราะการตั้งหลักสูตรดังกล่าวจะเป็นต้นเหตุให้จิตของบุคคลผู้นำตัวเองเข้าสู่หลักสูตรฯ เกิดตัณหาและอุปาทานขึ้น แล้วความประสงค์ของหลักสูตรฯ จะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้

(หากมีอกุศลกรรมใดเกิดขึ้นจากการถามปัญหาผู้ตอบปัญหายกโทษให้)

การบวชเป็นพระนั้น จะต้องดำเนินตามข้อปฏิบัติ
ให้เหมือนอย่างที่พระพุทธเจ้าได้ทรงวางไว้จริง ๆ
จึงจะได้ชื่อว่าเป็นลูกของพระตถาคต

๔๑. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คำถาม

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีหลักธรรมใดบ้างครับ

คำตอบ

ความสัมพันธ์จะดำเนินไปได้ดี ผู้มีปฏิสัมพันธ์ต้องเคารพและยอมรับในอธิปไตยของกันและกัน มีความรับผิดชอบตรงต่อเวลา มีเมตตาธรรม เสียสละแบ่งปัน ช่วยเหลือเกื้อกูล มีความอดทน มีวาจาประสานไมตรี ประพฤติดีงาม มีสัจจะ ฯลฯ

๔๒. ประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรม

คำถาม

ประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรม หมายความอย่างไร

คำตอบ

ธรรมใดที่ให้เว้นต้องไม่ประพฤติ ธรรมใดที่ให้เจริญต้องปฏิบัติจนเกิดผล ธรรมใดที่ให้ทำก่อนต้องปฏิบัติให้ได้ผลก่อน ธรรมใดให้ปฏิบัติที่หลังต้องเอาไว้ทำทีหลัง ผู้ใดทำได้ถูกตรงอย่างนี้เรียกว่าผู้นั้นประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรม

๔๓. ใช้วิธีอันเลิศโดยไม่หวังผลเลิศ

คำถาม

การที่เราตั้งใจทำอะไรมากเกินไป แล้วทำให้เราเกิดความทุกข์ เราควรใช้หลักธรรมใดในการดับทุกข์นั้น หรือควรทำอย่างไรไม่ให้เกิดความทุกข์จากความตั้งใจของเรา

คำตอบ

ต้องมีความรู้จริงในงานที่ทำ ทำงานด้วยใจ ทำงานด้วยวิธีการอันเลิศโดยไม่หวังผลเลิศ มีทัศนคติในการทำงานถูกต้องคือ ทำงานเพื่อเรียนรู้งาน เพื่อเรียนรู้คน ทำงานเพื่องาน ฯลฯ ผู้ใดทำได้อย่างนี้แล้ว ความทุกข์จะไม่เกิดให้ต้องหาวิธีดับทุกข์ในภายหลัง

ศีล สิกขาบท เปรียบเหมือนศีรษะ แขน ขา มือ เท้าของเรา
ถ้าล่วงผิดในศีล หรือสิกขาบทข้อใดข้อหนึ่ง
ก็เท่ากับตัดมือ ตัดศีรษะของตัวเราเอง

๔๔. ชอบแบบไหน

คำถาม

หนูมีชายรุ่นน้องมาชอบ แต่เขามีแฟนอยู่ด้วยกันแล้ว หนูไม่กล้าชอบเขาตอบเพราะกลัวผิดศีลข้อ ๓ แต่ใจหนูก็มีใจให้เขา แบบนี้ถือว่าหนูผิดศีลหรือยังค่ะ

คำตอบ

หากเป็นการชอบโดยมีเมตตารองรับ ความชอบในแนวนี้ไม่ถือว่าผิดศีล แต่หากเป็นความชอบที่มีตัณหาเป็นแรงสนับสนุนและคิดอยากได้เขามาสมสู่ ความชอบแบบนี้ถือว่าผิดศีล ผิดกุศลกรรมบถ

๔๕. ดูรูปนามก่อน

คำถาม

ถ้าทำวิปัสสนาดูรูปดูนามก่อน มีโอกาสเข้าถึงธรรมได้ไหม เพราะบางคนอาจจะไม่สามารถทำสมาธิถึงขั้นอัปปนาสมาธิได้

คำตอบ

ผู้ใดมีบุญบารมีเก่าที่ทำสั่งสมไว้แต่ชาติปางก่อน มีมากพอและส่งผล ผู้นั้นสามารถเข้าถึงธรรมได้ ด้วยการพิจารณารูปนามจนเห็นว่ามีเกิด-มีดับตามกฎไตรลักษณ์

๔๖. ชีวิตและการทำงานที่ดี

คำถาม

อยากขอคำแนะนำหลักธรรมในการดำรงชีวิตประจำวันในมหาวิทยาลัยและการดำเนินชีวิตของการทำงานในอนาคตข้างหน้า

คำตอบ

ผู้ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัย เป็นผู้มีการพัฒนาตัวเองให้เป็นคนเก่ง คือ มีความรู้มีความสามารถและมีการพัฒนาตัวเองให้เป็นคนดีมีคุณธรรม ด้วยการประพฤติจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง อาทิ ประพฤติจริยธรรมการเป็นศิษย์ที่ดีของครู คบกัลยาณิมตรเป็นเพื่อน ประพฤติจริยธรรมเพื่อนที่ดี เว้นอบายมุข ฯลฯ

ส่วนผู้ประสงค์ความสำเร็จในการทำงานในอนาคตข้างหน้า ต้องเลือกทำแต่งานดี คืองานที่ไม่ผิดกฎหมาย งานที่ไม่ผิดศีล งานที่ไม่ผิดธรรม ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ ทำงานด้วยความอดทน ทำงานแล้วเสร็จทันเวลา ด้วยการเว้นอบายมุข ผลงานเข้าตาเจ้านาย เข้าตาผู้ใช้บริการ ผลงานเป็นที่เรียกหาเรียกใช้ และมีทัศนาคติในการทำงานถูกต้อง คือทำงานเพื่อเรียนรู้คน เรียนรู้งาน ทำงานด้วยใจ ทำงานเพื่องาน ฯลฯ

เราไม่เก็บบุญเข้ามา บุญจะช่วยได้อย่างไร

๔๗. ไหว้เจ้า - ไม่ไหว้เจ้า

คำถาม

ถ้าหากไหว้เจ้าที่แล้วเราไม่ได้กรวดน้ำจะถึงไหม แล้วบรรพบุรุษไหว้เจ้าแต่เราไม่ได้ทำตามจะเป็นอะไรไหม

คำตอบ

หากใจของผู้ไว้เจ้า (มนุษย์) กับใจ เจ้าที่ (อมนุษย์) สื่อได้ถึงกัน แล้วอมนุษย์มาอนุโมทนาบุญได้ ก็ไม่จำเป็นต้องกรวดน้ำ ส่วนเรื่องที่บรรพบุรุษไหว้เจ้า หากมีปัจจัยถูกตรงตามที่กล่าวข้างต้น ผู้ส่งบุญให้ก็ได้บุญ ผู้ที่มิได้ไหว้เจ้าก็ไม่ได้บุญในส่วนนี้

คนในโลกมี ๔ จำพวก คือ
๑. คนพาล ชอบทำชั่ว โทษของตัวมองไม่เห็น
๒. กัลยาณชน คนดีทำตนให้มีค่า ทำเวลาไม่ให้สูญ
๓. บัณฑิต ผู้ฉลาด เลือกการงานสิ่งคู่ควร
คบคนรู้จักเลือก ทำความดีให้เกิดได้
๔. มหาบัณฑิต ไม่รัก ไม่เกลียด ไม่เบียดเบียนใคร
ประโยชน์ใหญ่จักเกิดมี

๔๘. ศีลอย่างเดียวได้ไหม

คำถาม

การรักษาศีล ๕ หรือศีล ๘ มีผลต่อการปฏิบัติธรรมให้ได้โสดาบันหรือไม่ ฆราวาสผู้ครองเรือนสามารถปฏิบัติให้บรรลุธรรมได้หรือไม่

คำตอบ

หากศีลที่ผู้ถามปัญหากล่าวถึง มีอยู่กับใจของผู้ปฏิบัติธรรมได้ทุกขณะตื่น โดยไม่ขาด ไม่ทะลุ ไม่ด่าง ไม่พร้อย ศีลจะเป็นปัจจัยส่งผลให้จิตเข้าสู่ความตั้งมั่นเป็นสมาธิได้ ส่วนการจะเป็นโสดาบันได้ จิตต้องไม่มีความเห็นว่าเป็นตัวของตน (สักกายทิฏฐิ) จิตต้องไม่มีความสงสัยในคุณของพระรัตนตรัย ในคุณของเทวดา ในคุณของบิดามารดา ฯลฯ และมีศีลเป็นไปดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

สุดท้ายฆราวาสผู้ครองเรือน สามารถบรรลุธรรม เป็นพระโสดาบันสกิทาคามี อนาคามีได้ โดยไม่ต้องเปลี่ยนเพศเป็นนักบวชในพุทธศาสนา

ถ้าจิตดีกายไม่ดีก็ใช้การไม่ได้ กายดีจิตไม่ดีก็ไม่ได้ผลอีก
ต้องให้ดีพร้อมกันเป็นสามัคคีธาตุ

๔๙. ขึ้นอยู่กับบุญบารมี

คำถาม

การบรรลุโสดาบันได้นั้นยากหรือไม่

คำตอบ

ยากสำหรับคนที่มีบุญบารมีสั่งสมมาน้อย แต่เป็นเรื่องง่ายกับผู้มีบุญบารมีมาก เด็กหญิงวิสาขาบรรลุโสดาบันตั้งแต่มีอายุได้ ๗ ขวบ สิริมาอดีตโสเภณีแห่งแคว้นมคธ บรรลุโสดาบันขณะยังเป็นฆราวาส อุปติสสะและโกลิตะบรรลุโสดาบัน หลังจากฟังพระอัสสชิกล่าวพุทธวจนะเพียงประโยคเดียวแล้วโยนิโสมนสิการจนเป็นโสดาบันขณะยังเป็นฆราวาส

จิตที่ได้อบรมอยู่เสมอ ย่อมจะสูงขึ้นแก่ขึ้นทุกที ๆ
เป็นลำดับเหมือนผลไม้ที่แก่จัด เมื่อสุกงอมแล้ว
ก็ย่อมจะหล่นจากขั้วของมันในที่สุด

๕๐. หมดกิเลสด้วยปัญญาโลกุตตระ

คำถาม

คนเรามีความรัก โลภ โกรธ หลง ทำอย่างไรจึงจะทำให้หมดกิเลสแล้วมีปัญญา

คำตอบ

ผู้ใดปฏิบัติธรรมในพุทธศาสนา จนเข้าถึงความเป็นอนาคามีบุคคลได้แล้ว ความรัก ความโลภ ความโกรธ ก็จะหมดไปจากใจได้และหากมีสติสัมปชัญญะโลกุตตระ (อาสวักขยญาณ) กล้าแข็งจนสามารถกำจัดอวิชชาให้หมดไปจากใจได้แล้ว ความหลงซึ่งเป็นกิเลสที่กำจัดยากที่สุดก็หมดไปจากใจได้เป็นที่สุด

๕๑. ผู้ไม่ถอยหลัง

คำถาม

ถ้าได้โสดาบันแล้วจะยังคงอยู่ตลอดไปหรือสามารถถอยหลังกลับไปเป็นต่ำกว่าโสดาบันได้อีก

นึก "พุทธ" ลมเข้าไป เอา "โธ" ไว้ลมออกมา
พวกท่านภาวนา "อานาปานํ" คือ ความตาย

คำตอบ

จิตของผู้บรรลุโสดาปัตติผลแล้ว ไม่สามารถถอยหลังไปสู่ความเป็นปุถุชนได้อีกและสามารถอยู่ในสภาวะของการเป็นโสดาบันได้ตลอดไป ชั่วระยะเวลาหนึ่ง เช่น โกลิตะโสดาบันหลังจากบวชเป็นพระสงฆ์ (พระมหาโมคคัลลานะ) ได้ ๑๕ วันแล้วฟังธรรมจากพระโอษฐ์จึงบรรลุอรหัตตผล

๕๒. ปัจจัยสัปปายะ

คำถาม

เพราะเหตุใดพระพุทธเจ้าทุกพระองค์จึงต้องถือกำเนิดเฉพาะในชมพูทวีปเท่านั้น

คำตอบ

เหตุเพราะชมพูทวีปมีปัจจัยเหมาะสมให้พระมหาโพธิสัตว์ลงมาเกิดเพื่อการตรัสรู้สัมมาสัมโพธิญาณ พระมหาโพธิสัตว์ทุกพระองค์จะลงมาปฏิสนธิเป็นมนุษย์เพื่อพัฒนาจิตเข้าสู่ความเป็นสัพพัญญูโพธิญาณ ณ มนุษย์โลกนี่เอง

หมายเหตุ ปัจจัยเหมาะสมได้แก่ อายุของคนในโลกเหมาะสม ทวีปเหมาะสม ประเทศเหมาะสม ตระกูลที่จะลงไปเกิดเหมาะสมและอายุของพุทธชนนีเหมาะสม

๕๓. จะลาออกจากงานหมดแล้ว

คำถาม

เป็นสัตวแพทย์ต้องใช้สัตว์ทดลอง เพื่อเป็นการพัฒนาชุดทดสอบเพื่อตรวจโรคสัตว์ที่ส่งออกต่างประเทศ ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการฆ่าสัตว์ได้ค่ะ ดังนั้นคนที่ทำงานจะลาออกจากงานหมดแล้ว เพราะไม่ต้องการฆ่าสัตว์ค่ะ จะบรรลุธรรมได้หรือไม่ค่ะ หรือต้องเปลี่ยนศาสนา

คำตอบ

ผู้รู้มิเคยกล่าวให้ใครผู้ใดต้องทำอะไรตามที่ตนประสงค์จะให้เป็น บุคคลมีชีวิตเป็นของตัวเองจึงมีสิทธิในการบริหารจัดการชีวิตด้วยตัวเอง ฉะนั้นผู้ถามปัญหาจะลาออกจากงานที่ทำ หรือไม่ลาออกจากงานที่ทำ เป็นสิทธิ์เฉพาะบุคคลที่ต้องตัดสินใจด้วยตัวเอง หากยังคงประพฤติทุศีล หรือเปลี่ยนไปนับถือศาสนาอื่นใดในโลก ก็ไม่สามารถบรรลุธรรมขั้นสูงที่ทำให้เป็นอริยบุคคลได้

กินคนเดียวหาความสุขมิได้ นอนก็อย่านอนให้มันมากนัก
ให้พากันสละการนอนโดยนั่งเจริญเมตตา
ภาวนาสะสมกำลังใจเสียบ้าง

๕๔. อริยมรรค - อริยผล

คำถาม

คำว่า "อริยมรรค" กับ "อริยผล" มีความแตกต่างหรือเหมือนกัน หากแตกต่างต่างกันอย่างไร

คำตอบ

ทั้งสองคำมีความหมายแตกต่างกัน คำว่า "อริยมรรค" หมายถึงทางดำเนินของพระอริยะ หรือหมายถึงการปฏิบัติธรรมที่นำสู่การเป็นอริยบุคคล ส่วนคำว่า "อริยผล" หมายถึงผลอันประเสริฐเมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้ผู้ปฏิบัติธรรมมีสภาวะของจิตเป็นอริยบุคคล

๕๕. อริยผลไม่เสื่อม

คำถาม

การบรรลุธรรมเป็นพระโสดาบันยังสามารถจะเสื่อมจากบารมีธรรมะ นี้ได้หรือไม่คะ ถ้าเสื่อมจะต้องทำอย่างไรเพื่อบารมีจะไม่เสื่อม

คำตอบ

ผู้เข้าถึงอริยผลแล้วไม่เสื่อม แต่ผู้ที่ยังดำเนินอยู่ในอริยมรรคยังเสื่อมได้

๕๖. จิตแตก

คำถาม

วิธีแก้รักษาจิตแตกทำอย่างไร

คำตอบ

คำว่าจิตแตกไม่มี มีแต่จิตขาดสติ จึงควบคุมไว้ไม่อยู่ ต้องเจริญจิตตภาวนา จนกระทั่งจิตมีกำลังของสติกล้าแข็งได้แล้ว ปัญหาเรื่องจิตขาดสติก็จะหมดไป

๕๗. ทำหน้าที่ให้สมบูรณ์

คำถาม

เพื่อนอายุ ๕๕ ปฏิบัติธรรมอยู่ และค่อนข้างเข้าถึงธรรมพอสมควร แต่พบปัญหาอย่างมาก คือสามียังมีอารมณ์ทางเพศอย่างมาก จนภรรยาต้องพบกับความทรมาน จะต้องปฏิบัติตนอย่างไรดีคะ

คำตอบ

หากสภาวะของจิตยังไม่บรรลุความเป็นอนาคามี และประสงค์จะดำรงความเป็นครอบครัวไว้ให้คงอยู่ต้องแก้ปัญหาที่ตัวเอง ด้วยการทำหน้าที่ของภรรยาให้สมบูรณ์แล้วใช้เวลาที่เป็นของตัวเองไปปฏิบัติธรรม ปัญหาจึงจะไม่เกิดขึ้น

๕๘. ยังอนุโมทนาบุญได้

คำถาม

คนตายแล้วเกิดทันทีหรือไม่ หากเกิดทันทีการทำบุญสวดศพจะมีประโยชน์อย่างไร

คำตอบ

คนส่วนใหญ่ต้องตายตามอายุขัย เมื่อจิตทิ้งร่างแล้วจะไปเกิดใหม่ในร่างอื่นทันที แต่หากตายก่อนอายุขัยจิตวิญญาณจะโอปปาติกะ เป็นสัมภเวสีเพื่อรอเกิดในภพใดภพหนึ่งตามแรงกรรมที่ผลักดันจิตวิญญาณไปสู่

แม้ตายแล้วจะไปเกิดใหม่ทันที หรือตายแล้วเป็นสัมภเวสีเพื่อรอเกิด หากอยู่ในวิสัยที่มาอนุโมทนาบุญได้ การทำบุญงานศพแล้วอุทิศบุญกุศลส่งไปให้ผู้ที่ตายไปแล้วยังได้รับบุญจากผู้อุทิศให้

สรุปแล้ว ความไม่ประมาทคือ ความไม่ตายใจ ไม่นอนใจ
ไม่ไว้ใจในสังขารทั้งหลายเหล่านั้น
ส่วนใดที่เป็นความดี ควรได้ควรถึง
ให้มีความพยายามสร้างสรรค์ขึ้นให้มีในตน
บุคคลผู้นั้นจึงชื่อว่าเป็นผู้ไม่ประมาท”

๕๙. ใช้สมองคิดหรือเปล่า

คำถาม

มนสิการโดยแยบคายนี้ใช้สมองคิดหรือเปล่า

คำตอบ

มิได้ใช้สมองคิด แต่ใช้จิตที่มีความตั้งมั่นจวนแน่วแน่พิจารณาโดยแยบคาย

๖๐. นามไม่เคยดับ

คำถาม

ดับรูปแล้วดับนาม(จิต) เราคิดว่าจิตไม่มี แต่เวลาเราไปเกิดนำจิตไปด้วยใช่ไหมค่ะ เพราะเราดับไปแล้วจะมีจิตได้อย่างไร

คำตอบ

คนที่จะสามารถดับรูปดับนามได้มีแต่พระอรหันต์เท่านั้น ส่วนนอกนั้นดับได้เพียงรูปขันธ์ นามไม่เคยดับ ด้วยเหตุยังมีกิเลสครอบงำใจอยู่ นามที่มีกิเลสจึงต้องโคจรไปเกิดในร่างใหม่ตามแรงกรรมผลักดันนับภพชาติไม่ถ้วน

๖๑. ผู้บรรลุธรรมสูงสุด

คำถาม

ผู้ที่บรรลุธรรมระดับสูงสุดเท่าที่อาจารย์ทราบในขณะนี้ที่ยังมีชีวิตอยู่มีใครบ้างคะ

คำตอบ

ไม่ทราบว่ามีใครบ้าง เพราะผู้ตอบปัญหายังเข้าไม่ถึงครรลองแห่งธรรมที่บ่งชี้ ผู้ใดกำจัดอวิชชาให้หมดไปจากใจได้ผู้นั้นบรรลุธรรมขั้นสูงสุดได้

๖๒. เหมือนกันหรือไม่

คำถาม

ศาสนาพุทธมี ๓๑ ภูมิ ศาสนาอื่นจะมีภูมิเหมือนกันหรือไม่อย่างไร

คำตอบ

ความเป็นสากลของภพภูมิเหมือนกัน แต่สมมุติบัญญัติเรียกชื่อต่างกัน

กายสุข ระงับเวทนา ใจสุข ระงับนิวรณ์

๖๓. ประทุษร้ายกัน

คำถาม

เหตุการณ์ปัจจุบันในภาคใต้เป็นเพราะวิบากกรรมอย่างไร ผู้สร้างกรรมจะได้รับผลอย่างไร และผู้รับกรรม(ถูกกระทำ) ได้ทำกรรมอย่างไร

คำตอบ

เป็นเพราะเวรกรรมที่ผูกกันไว้ระหว่างผู้ทำกรรมและผู้ถูกกระทำ ยังมิได้ชดใช้หนี้เวรกรรมให้หมดสิ้น เมื่อผู้มีเวรโคจรมาพบกันอีกในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การประทุษร้ายกันและกันจึงได้เกิดขึ้น ตามแรงผลักดันของกรรมที่เป็นเวรยังผูกกันไว้

๖๔. คุณธรรมพารวย

คำถาม

การได้โสดาบันในชาตินี้ ถ้าประกอบด้วยศีลของพระอริยแล้ว จำเป็นต้องมีทรัพย์รองรับเช่นเดียวกับนางวิสาขาหรือไม่อย่างไร

คำตอบ

ไม่จำเป็นต้องมีทรัพย์ก็บรรลุโสดาบันได้ เทวดาโสดาบัน

หากกลับมาเกิดเป็นมนุษย์โสดาบันจะมีมนุษย์สมบัติมาก เช่นนางวิสาขาโสดาบัน เช่นเดียวกันอนาถบิณฑิกโสดาบันไปเกิดเป็นอนาถบิณฑิกเทพบุตรโสดาบันอยู่ในสวรรค์ชั้นดุสิตมีสวรรค์สมบัติมาก

๖๕. เป็นคนละอย่างกัน

คำถาม

คำว่าศีลข้อ ๓ (กาเม) นั้นรวมถึงกามคุณ ๕ ด้วยใช่ไหม

คำตอบ

กามคุณหมายถึง สิ่งที่น่าปรารถนาน่าใคร่ ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัสทางกาย ส่วนศีลข้อสามหมายถึง การเว้นจากประพฤติผิดในกาม ทั้งสองจึงเป็นคนละอย่างกัน

๖๖. วางอุเบกขาให้ศัตรู

คำถาม

การวางอุเบกขาให้กับศัตรู ทำได้อย่างไร

คำตอบ

ทำได้ด้วยการให้อภัยเป็นทานแก่ศัตรู

๖๗. มหาทาน

คำถาม

การทำบุญใหญ่เช่นทำโรงทาน ๗ วันต้องทำต่อเนื่องกันทุกวันหรือเว้นได้จนครบ

คำตอบ

การทำบุญใหญ่ด้วยการตั้งโรงทาน หรือเลี้ยงพระทั้งวัดด้วยอาหาร ต้องทำอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย ๗ วัน ติดต่อกันจึงจะเรียกว่าเป็นมหาทาน

๖๘. เหมือนกันแต่ยาวนานไม่เท่ากัน

คำถาม

พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ตรัสรู้เหมือนกันหมดไหม และทรงแสดงธรรมเหมือนกันหรือเปล่า

คำตอบ

พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ตรัสรู้ธรรมอย่างเดียวกัน และทรงแสดงธรรมอย่างเดียวกัน เพียงแต่ว่าการใช้เวลาสั่งสมบารมีมายาวนานไม่เท่ากัน พระวิริยาธิกพุทธเจ้า ต้องใช้เวลาสั่งสมบารมีมายาวนานที่สุดถึงแปดสิบอสงไขยกับหนึ่งแสน

มหากัป พระสัทธาธิกพุทธเจ้า ใช้เวลาสั่งสมบารมียาวนานถึงสี่สิบอสงไขยกับหนึ่งแสนมหากัป และพระปัญญาธิกพุทธเจ้าใช้เวลาสั่งสมบารมียาวนานน้อยที่สุดถึงยี่สิบอสงไขย กับหนึ่งแสนมหากัป (กัปหรือมหากัปเป็นหน่วยเวลาเดียวกัน)

๖๙. จริตแบบไหน

คำถาม

เนื่องจากควรเลือกกรรมฐานที่ตรงกับจริตจึงจะปฏิบัติแล้วได้ผลดีโดยเร็ว เราจะทราบสังเกตอย่างไรว่าเราเป็นคนที่มีทิฏฐิจริตหรือราคะจริต

คำตอบ

คนที่มีทิฏฐิหรือโมหจริต มีลักษณะนิสัยไปในทางเขลาเหงา ซึม งมงาย ใครว่าอย่างไรก็จะเห็นคล้อยตามด้วย

ส่วนคนที่มีราคะจริต มีลักษณะนิสัยหนักไปทาง รักสวยรักงาม ละมุนละไม พิถีพิถัน รักการประดิดประดอยฯลฯ

ศีล ก็เกิดแต่จิต สมาธิ ก็เกิดแต่จิต ปัญญา ก็เกิดแต่จิต
บุญก็เกิดแต่จิต บาปก็เกิดแต่จิต จิตจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

๗๐. เก็บเงินที่ตกหล่นได้

คำถาม

ถ้าเก็บเงินได้แล้วนำไปบริจาคหรือทำบุญถูกต้องหรือไม่ (ผลกรรมเป็นอย่างไร)

คำตอบ

เมื่อเก็บเงินที่เจ้าของทำตกหล่นไว้ หากเป็นเงินจำนวนมากต้องประกาศหาเจ้าของ รอจนระยะเวลานานพอสมควร หากไม่มีเจ้าของเงินมารับคืน สามารถนำเงินที่เก็บได้ไปทำบุญหรือบริจาคได้ แล้วต้องอุทิศบุญกุศลให้กับเจ้าของเงินที่ทำตกหล่นไว้ หากปฏิบัติได้ดังนี้ถือว่าเป็นผู้ร่วมในกุศลกรรม มีอานิสงส์เป็นบุญเกิดขึ้นกับผู้กระทำ

๗๑. น้ำชาล้นถ้วย

คำถาม

น้ำชาล้นถ้วยหมายความว่าอย่างไร และทำไมต้องเป็นน้ำชาจะเป็นน้ำอื่นได้หรือไม่

คำตอบ

"น้ำชาล้นถ้วย" เป็นคำพังเพยใช้สำหรับเรียกคนที่มีความยึดมั่นในภูมิปัญญาของตน ผู้อื่นบอกกล่าวอย่างไรก็ไม่

สามารถเอาคำบอกกล่าวมาปฏิบัติได้ถูกตรง ด้วยเหตุที่ไม่เชื่อในภูมิปัญญาของผู้บอกกล่าว จึงเปรียบบุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้เหมือนกับน้ำชาล้นถ้วย

๗๒. เพียงพอหรือไม่

คำถาม

การปฏิบัติธรรมเพื่อให้ได้ดวงตาเห็นธรรมนั้น เพียงมีศรัทธาวิริยะเพียงพอหรือไม่ในภพภูมิปัจจุบัน และต้องมีบารมีมาในอดีตชาติด้วยจึงมีโอกาสมากกว่าจริงหรือไม่

คำตอบ

คนที่เกิดมาในยุคสมัยนี้มีวิริยะอย่างเดียวยังไม่เพียงพอที่จะทำให้การปฏิบัติธรรม เข้าถึงดวงตาเห็นธรรม ยังต้องมีศีลอย่างน้อยห้าข้อคุมใจให้ได้ทุกขณะตื่น ต้องปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ต้องมีบุญบารมีเก่าทำสั่งสมมามากพอที่จะส่งเสริมให้เข้าถึงการมีดวงตาเห็นธรรมได้

จิตที่ดับจากกาย ย่อมหายไปเหมือนกับไฟที่ดับจากเทียน
ไม่มีรูปร่างลักษณะ ให้ตาเนื้อของเราแลเห็นได้
แต่ไฟนั้นก็มิได้สูญหายไปจากโลก

๗๓. สวดมนต์เพื่ออะไร

คำถาม

ก่อนสวดมนต์ทุกครั้งควรบอกกล่าววิญญาณต่าง ๆ ที่ไม่สามารถรับฟังได้ให้ออกไปก่อน มิฉะนั้นเขาจะเดือดร้อนและจะเป็นบาปแก่ผู้สวดจริงหรือไม่

คำตอบ

ไม่จริง หากวิญญาณนั้นหมายถึง จิตของอมนุษย์ที่อยู่ในบริเวณนั้นและบทมนต์ที่นำมาสวดมีเจตนาป้องกันมิให้ภัยจากอมนุษย์เข้ามาถึงตัว เช่น สวดเมตตปริตรเพื่อเจริญเมตตาให้เกิดขึ้นกับตัวเอง แล้วรุกขเทวดาที่เคยหลอกหลอนพระสงฆ์กลับมามีจิตอ่อนโยนมีไมตรีกับพระสงฆ์แล้วเลิกพฤติกรรมเบียดเบียน หรือบทมนต์อาฏานาฏิยปริตร สวดเพื่อคุ้มครองไม่ให้อมนุษย์ผู้ไม่เลื่อมใสในธรรมของพระพุทธะ เข้ามารบกวนพระสงฆ์ผู้เข้าปฏิบัติธรรมอยู่ในป่า หรือในครั้งที่เมืองเวสาลีเกิดทุพภิกขภัย พระพุทธะได้ให้พระอานนท์นำบทมนต์รัตนปริตรไปสาธยายรอบเมืองเวสาลีตลอดทั้งสามยาม พวกอมนุษย์ที่มีมิจฉาทิฏฐิเกรงกลัวอานุภาพของรัตนปริตร จึงได้หลบหนีออกจากเมืองเวสาลีทำให้โรคระบาดสงบ ฯลฯ

อนึ่งบทสวดมนต์บางบทหากใครผู้ใดสวดโดยมีเจตนาขับไล่ซึ่งเป็นเหตุก่อศัตรู เจตนาของการสวดมนต์แบบนี้จึงจะถือได้ว่าเป็นบาปพระพุทธะมิได้แนะนำให้สวดขับไล่

๗๔. อุทิศบุญหรือแบ่งบุญ

คำถาม

การอุทิศบุญกับการแบ่งบุญเหมือนกันหรือไม่ต่างกันอย่างไร

คำตอบ

การอุทิศบุญหมายถึงการยกบุญที่ตนมีให้กับผู้อื่น ส่วนการแบ่งบุญหมายถึงการปันส่วนของบุญ หรือแบ่งส่วนของบุญยกให้กับผู้อื่น ทั้งสองเป็นพฤติกรรมที่เหมือนกันแต่ขนาดหรือปริมาณของบุญที่ให้ไม่เท่ากัน

๗๕. ตายด้วยโรคร้าย

คำถาม

ผู้ที่ป่วยตายด้วยโรคร้าย คือผู้มีศีลหรือไม่

คำตอบ

การตายด้วยโรคภัย เป็นอกุศลวิบากจากผู้ที่เป็นโรคร้ายเคยก่อเหตุเบียดเบียนไว้ก่อน จึงถือว่าขณะทำเหตุนั้นเป็นผู้ทำบาปด้วยการทุศีล

๗๖. มีศีลหรือไม่

คำถาม

เกิดมายังไม่ทันได้ทำงานแล้วตายเป็นผู้มีศีลหรือไม่

คำตอบ

เหตุเกิดจากผู้ตายเคยกระทำทุศีลมาก่อน เมื่อเกิดมาแล้วหากทำใจให้มีศีลคุม ศีลจะคุ้มรักษาผู้นั้นให้มีอายุยืนยาว ดังนั้นผู้มีอายุสั้นเหตุเพราะใจไม่มีศีลคุม

๗๗. นอนหลับง่าย

คำถาม

มีคนบอกว่าเป็นคนนอนง่ายหลับง่าย หัวถึงหมอนก็หลับ ไม่ได้ยินเสียงอะไรและไม่ฝัน ปี ๆ หนึ่งฝันไม่ถึง ๑๐ ครั้ง เขาทำบุญด้วยอะไร

คำตอบ

คนที่นอนหลับได้ง่าย เขาเป็นผู้มีศีลคุ้มครองใจจึงปล่อยวางสิ่งที่เข้ากระทบได้ง่าย ไม่รับเอาสิ่งกระทบมาปรุงให้เกิดอารมณ์ขึ้นกับใจ การเป็นผู้นอนหลับง่ายจึงเป็นผลตามมา ฉะนั้นผู้ใดปรารถนานอนหลับง่าย ต้องประพฤติบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ข้อสอง คือทำบุญด้วยการรักษาศีล

๗๘. รู้ได้อย่างไร

คำถาม

ถ้าปฏิบัติแล้วจะทราบได้อย่างไรว่าได้โสดาบัน คนที่ได้โสดาบันจะยังเหลือกิเลสประเภทใดอยู่บ้าง

คำตอบ

ทราบได้ด้วยการใช้ปัญญาเห็นแจ้ง ส่องดูใจตัวเอง แล้วเห็นว่า สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส ไม่สามารถเข้ามามีอำนาจเหนือใจ จึงได้รู้ด้วยตัวเอง (สนฺทิฏฺฐิโก) ว่ามีสภาวะของจิตเป็นโสดาบัน

ส่วนกิเลสที่ยังคงมีเหลืออยู่ในใจ คือ กามราคะ ปฏิฆะ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ และอวิชชา รอการกำจัดให้หมดไปจากใจได้เมื่อไร จึงจะรู้ด้วยตัวเองว่า กิจในพุทธศาสนาที่ตัวเองต้องทำ จะหมดสิ้นไม่ต้องทำอีกแล้ว

"มนุษย์นั้นโง่ ชอบกลืนกินแต่อารมณ์เลว
ใช่แต่เท่านั้น เรื่องที่ไม่มีความจริงก็ยังกลืนเข้าไปอีก
ของดีก็ไม่อยากจะสนใจ
ส่วนของไม่ดีอุตส่าห์ไปกระแด่ว ๆ เอาใจไปจดไปจำ
เนื้อก็ไม่ได้กิน หนังก็ไม่ได้รองนั่ง เอากระดูกมาแขวนคอ"

๗๙. ปฏิบัติอย่างไร

คำถาม

จะปฏิบัติอย่างไรจึงจะได้โสดาบัน

คำตอบ

ต้องปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน แล้วเอาปัญญาเห็นแจ้งที่เกิดขึ้น มากำจัดสักกายทิฏฐิ ด้วยการพิจารณาขันธ์ ๕ จนเห็นว่าทั้งรูปขันธ์และนามขันธ์ทั้งสี่ดับไปตามกฎไตรลักษณ์ การเห็นแจ้งในความไม่เป็นตัวตนในความไม่เป็นของตนจึงเกิดขึ้นแล้วสักกายทิฏฐิจึงหมดไปได้ เอาปัญญาเห็นแจ้งมาพิจารณาความดีในคุณของพระพุทธะ ในคุณของธรรมะ ในคุณของสังฆะ ในคุณของเทวดา ในคุณของบิดามารดา พิจารณาว่ากฎแห่งกรรมเป็นจริง ฯลฯ เหล่านี้มีอยู่จริงแท้ จึงไม่ลังเลสงสัย (วิจิกิจฉา) ในองค์คุณเหล่านั้น และสุดท้ายมีปัญญาเห็นแจ้งว่าการมีศีลคุมใจอยู่ทุกขณะตื่น มีศีลไม่ทะลุ ไม่ขาด ไม่ด่าง ไม่พร้อย ศีลในลักษณะเช่นนี้จะเป็นฐานนำสู่การมีจิตตั้งมั่นเป็นสมาธิ เป็นศีลที่พระอริยเจ้าพอใจ อย่างนี้จึงจะเรียกได้ว่า เป็นผู้ไม่มีสีลัพพตปรามาส กิเลสทั้งสามตัวนี้ผู้ใดกำจัดไปจากใจได้ความเป็นอริยบุคคลขั้นต้นคือโสดาบันได้เกิดขึ้นแล้วกับผู้มีจิตวิญญาณเป็นเช่นในลักษณะนี้

ร่างกาย เป็นผู้ไม่รับทุกข์รับสุขอะไรกับเราด้วยเลย
ตัวจิตผู้เดียวเป็นผู้รับ

๘๐. คิดอย่างไร

คำถาม

การคิดถึงคนที่มีเจ้าของอยู่แล้วแต่ตัวเราไม่ทราบ หรือเข้าไปยุ่งเกี่ยวเลยจะเป็นการผิดศีลหรือไม่

คำตอบ

หากคิดหรือเข้าไปยุ่งเกี่ยว ในลักษณะของการละเมิดศีลข้อใดข้อหนึ่งในห้าข้อนี้ถือว่าผิดศีลหากไม่คิดละเมิดก็ไม่ผิดศีล

๘๑. มีบาปไหม

คำถาม

การโกหกในสิ่งที่จำเป็นแต่ไม่สะเทือนกับใครจะผิดศีลมีบาปอย่างไร

คำตอบ

หากพูดแล้วไม่ทำให้ใครผู้ใดหรือตัวเองต้องเดือดร้อน ไม่ถือว่าผิดศีล

บ้านเรือนที่สกปรก ก็ยังไม่ร้ายเท่ากับจิตใจที่สกปรก

๘๒. สมาธิลืมตา

คำถาม

นั่งสมาธิโดยลืมตาจิตรู้ทันจิตจนนิ่งจะใช่สมาธิหรือเปล่า

คำตอบ

เครื่องวัดความเป็นสมาธิของจิตคือ การมีจิตตั้งมั่นหรือจดจ่ออยู่กับสัมผัสที่เป็นปัจจุบัน จะลืมตาหรือหลับตาหากมีสภาวะของจิตเป็นเช่นดังที่กล่าว เรียกได้ว่ามีจิตเป็นสมาธิ

๘๓. ไม่เรียกว่าหลับ

คำถาม

เวลานั่งสมาธิพอถึงสุดท้ายแล้วจะหลับ แต่ใจยังมีสติภาวนา พุทโธ จะทำยังไงดี

คำตอบ

คนหลับหมายถึงจิตตกภวังค์ จิตไม่มีการเกิด-ดับ จิตในลักษณะเช่นนี้ไม่มีสติกำกับ แต่จิตที่ยังภาวนาคำว่า "พุทโธ" ได้แสดงว่าจิตมีการเกิด-ดับ จิตจึงทำงานได้ ไม่เรียกว่าหลับ

๘๔. พระเจ้าอโศกมหาราช

คำถาม

พระเจ้าอโศกมหาราชเป็นพระโสดาบันหรือไม่

คำตอบ

ในขณะเสวยราชสมบัติเป็นพระเจ้าอโศก ยังมีสภาวะของจิตเป็นปุถุชน สวรรคตแล้วยังต้องไปเกิดอยู่ในภพเดรัจฉาน รักษาศีลจนตายไปเกิดอยู่ในสวรรค์ จุติลงมาเกิดเป็นมนุษย์ ปฏิบัติธรรมจนบรรลุอรหัตตผล

๘๕. ศีลที่ไม่มีกิเลสปนเปื้อน

คำถาม

มีศีลด่างพร้อยสามารถแก้ได้โดยเริ่มปฏิบัติศีลแบบเคร่งครัด จะบรรลุธรรมในชาตินี้ได้หรือไม่

คำตอบ

ผู้ใดมีศีลห้าที่บริสุทธิ์ ไม่มีกิเลสปนเปื้อนคุมใจอยู่ทุกขณะตื่น และมีบุญบารมีสั่งสมมามากพอ จนสามารถให้ผลสนับสนุนแล้ว การปฏิบัติธรรมที่สมควรแก่ธรรม จึงมีโอกาสส่งผลให้จิตบรรลุธรรม อย่างน้อยขั้นมีดวงตาเห็นธรรมได้

๘๖. ทำแทนกันไม่ได้

คำถาม

พี่สาวได้บนถือศีลบวช ๑ เดือน ถ้าสิ่งที่อธิษฐานเป็นผลสำเร็จ ก็สำเร็จตามที่ขอหลังจากนั้นป่วยและเสียชีวิตยังไม่ได้ถือศีลบวช เราเป็นน้องสาวจะช่วยแก้ไขให้พี่สาวจะช่วยทำอย่างไรแทนได้ไหม

คำตอบ

คำว่า "บน" หมายถึง ขอร้องให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วย ถ้าสำเร็จแล้วจะให้สิ่งตอบแทน ศาสนาพุทธเป็นศาสนาของผู้รู้ ผู้รู้มิได้สอนให้พุทธบริษัทศรัทธาในเรื่องของการบน ส่วนคำว่า "อธิษฐาน" หมายถึงการตั้งจิตปรารถนา เป็นบารมีที่มีอยู่ในพุทธศาสนา

ฉะนั้น คำทั้งสองจึงเป็นคนละเรื่องกัน และการแก้ปัญหาเป็นเรื่องที่แต่ละบุคคลต้องแก้ปัญหาที่ตัวเอง ใครอื่นใดไม่สามารถแก้ปัญหาแทนกันได้อย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้น้องสาวจึงไม่สามารถแก้ปัญหาของพี่สาวที่ตายลาโลกไปแล้วได้

สติคือ เชือก จิต เหมือนลูกโค ลมเป็นหลัก
ต้องเอาสติผูกจิต ไว้กับลม จิตจึงจะไม่หนีไปได้

๘๗. หูทิพย์ - ตาทิพย์

คำถาม

ท่านมีคำแนะนำในการปฏิบัติธรรมหรือทางลัดสู่การปฏิบัติกรรมฐานและจิตสัมผัสกับหูทิพย์ตาทิพย์ต่างกันอย่างไร มีวิธีการปฏิบัติต่างกันอย่างไร กรุณาอธิบายด้วย

คำตอบ

ทิพพจักขุเป็นโลกิยอภิญญา ที่สามารถสัมผัสเห็นรูปนามที่เป็นทิพย์เช่นเทวดาได้ ทิพพโสตเป็นโลกิยอภิญญาที่สามารถได้ยินเสียงที่เป็นทิพย์เช่นเสียงพูดของเปรตได้ ความรู้สูงสุดระดับโลกิยทั้งสองแบบ สามารถเกิดขึ้นได้จากการปฏิบัติสมถกรรมฐาน จนจิตบรรลุถึงความเป็นฌาน เมื่อนำจิตออกจากฌานแล้ว อภิญญาดังกล่าวจึงสามารถเกิดขึ้นได้

วิธีพัฒนาจิตให้เข้าถึงโลกิยอภิญญา ต้องมีศีลคุมใจให้ได้ขณะปฏิบัติสมถภาวนา แล้วใช้บทกรรมฐาน อย่างใดอย่างหนึ่งจากกรรมฐาน ๔๐ ที่เหมาะกับจริต มาเป็นองค์บริกรรมต่อเนื่องยาวนาน โอกาสนำจิตเข้าถึงความเป็นฌานแล้ว อภิญญาดังกล่าวจึงจะเกิดขึ้นได้

สติเป็นตัวเหตุ เป็นตัวอุปการี ที่อนุเคราะห์ส่งเสริมให้สมาธิ
ของเราเจริญขึ้น สตินี้ท่านเรียกว่า มาติกากุสลา
แปลว่า แม่ของบุญกุศล

๘๘. ไม่ลองไม่รู้

คำถาม

เปรตมีจริงหรือไม่และถ้ามีจริงมีกี่ประเภท ทำไมที่วัดไผ่โรงวัวถึงมีเยอะจัง กระทำผิดข้อใดก็จะกลายเป็นเปรตชนิดนั้นใช่หรือไม่

คำตอบ

เปรตมีอยู่จริง เป็นสัตว์ที่เกิดอยู่ในภพของอบายภูมิ เปรตมีอยู่หลายประเภทตามชนิดของกรรมบันดาลให้เป็น ดังที่พระคุณเจ้าได้แสดงไว้ที่วัดไผ่โรงวัวนั้นชอบแล้ว ผู้ใดประสงค์ไปเกิดเป็นเปรตต้องทำเหตุให้ถูกตรงด้วยการประพฤติทุศีลอยู่เสมอ เมื่อตายไปแล้วโอกาสจะเปิดรอจิตวิญญาณให้โคจรไปเกิดเป็นสัตว์ประเภทนั้นได้...ไม่ลองไม่รู้

"ลมหายใจที่เป็นไปโดยธรรมชาตินั้น
มีประโยชน์เพียงกันตายเท่านั้น
ไม่ได้ทำให้เกิดคุณความดีอะไรขึ้นมาได้เลย
ส่วนลมหายใจที่เราตั้งใจให้เป็นไปตามความรู้สึกของเรานั้น
ย่อมทำให้เกิดคุณความดีได้เป็นอเนกประการ"

๘๙. แม่ย่านาง

คำถาม

แม่ย่านางที่คนเชื่อว่ามีอยู่ที่รถและเรือมีจริงหรือไม่ และถือว่าเป็นเทวดาหรือไม่

คำตอบ

เป็นเทวดาชั้นต่ำ (จาตุมหาราชิกา) เทวดาประจำรถ ประจำเรือมีอยู่จริงในบางคันและบางลำเท่านั้น

๙๐. จิตสุดท้าย

คำถาม

จิตสุดท้ายก่อนตายจะต้องปฏิบัติเช่นไร

คำตอบ

ต้องพัฒนาจิตให้มีสติกำกับ จิตที่มีสติกำกับขณะจิตทิ้งร่าง จะโคจรไปสู่สุคติภพไปได้ร่างใหม่อยู่ที่นั่น

กายเป็นของสูญเปื่อยเน่า จิตเป็นของไม่สูญ ไม่ตาย

๙๑. ไม่จำเป็นต้องรอ

คำถาม

ผู้สำเร็จโสดาบันในชั้นเทวภูมิจะต้องรอจนหมดอายุขัยก่อนแล้วจึงเข้าสู โสดาบันหรือไม่

คำตอบ

ไม่จำเป็นต้องรอจนถึงอายุขัย เช่น สิริมหามายาเทพบุตร หลังจากฟังธรรมจากพระลูกเจ้า (พระพุทธเจ้า) แล้วได้โยนิโสมนสิการจนบรรลุโสดาปัตติผล ยังคงเสวยสวรรค์สมบัติอยู่ในดุสิตเทวโลกจนบัดนี้ยังไม่จุติ (ตาย) จากความเป็นเทวดาในชั้นนั้น

๙๒. สังโยชน์ ๓

คำถาม

ในสังโยชน์ ๑๐ โสดาบันสามารถละได้ ๓ ข้อแรก กรุณาอธิบายให้ชัดเจนด้วย ๓ ข้อแรกคืออะไร

คำตอบ

โปรดอ่านคำตอบข้อ ๑๒ หน้า ๒๒ และข้อ ๗๙ หน้า ๖๖

๙๓. บุญบารมีถึงพร้อม

คำถาม

การปฏิบัติจะบรรลุโสดาบันต้องมีบุญบารมีมาก่อนถึงพร้อมแล้วใช่หรือไม่ถึงจะบรรลุโสดาบันได้

คำตอบ

ใช่ คำว่าบุญบารมีเก่าถึงพร้อม หมายถึงพร้อมที่จะให้ผลและการปฏิบัติธรรมต้องปฏิบัติสมควรแก่ธรรม

๙๔. บุญเก่ายังไม่พร้อมให้ผล

คำถาม

ถ้าบุญเก่ายังไม่ถึงพร้อม ปฏิบัติธรรมในปัจจุบันอย่างยิ่งยวดแล้ว จะบรรลุธรรมได้หรือไม่

คำตอบ

ถ้าบุญเก่ายังไม่ถึงพร้อม แต่หากชาติปัจจุบันได้ทำบุญเพิ่มเติมให้เต็ม จนบุญถึงพร้อมที่จะให้ผล การปฏิบัติธรรมในชาติปัจจุบัน สามารถพัฒนาจิตให้บรรลุธรรมได้

คนที่ฆ่าความดีของตัวเอง ก็ย่อมฆ่าคนอื่นได้

๙๕. อนาคตังสญาณกล้าแข็ง

คำถาม

ก่อนอายุ ๓๐ ได้ละเมิดศีล ๕ มากบ้างน้อยบ้าง จนอายุ ๓๐ กว่าได้เพียรพยายามสร้างทาน รักษาศีล เจริญภาวนา อยากทราบว่าต้องใช้ความเพียรพยายามสักเท่าใดจึงจะถึงสภาวะธรรมระดับโสดาบัน

คำตอบ

ไม่มีใครตอบได้ นอกจากผู้มีอนาคตังสญาณกล้าแข็ง เช่นพระพุทธะ เท่านั้นที่ทราบได้ถูกตรง อาทิ พระปทุมุตตรพุทธเจ้า ได้พยากรณ์เจ้าชายสุมนะ (อดีตของพระอานนท์) ว่าจักได้บวชเป็นสาวกของพระพุทธโคดม ได้บรรลุอรหัตตผล และได้รับแต่งตั้งเป็นพุทธอุปัฏฐากในอีก ๑๐๐,๐๐๐ กัปข้างหน้า พระวิปัสสีพุทธเจ้าได้พยากรณ์อดีตของภิกษุณีโหริณีว่าจักได้บวชเป็นพุทธสาวิกา ได้บรรลุอรหัตตผล ในพุทธกาลของพระสมณโคดมในกาลข้างหน้า พระอโนมทัสสีพุทธเจ้าได้พยากรณ์ฤๅษีสรทะ (อดีตของพระสารีบุตร) ว่าจักได้เป็นอัครสาวกของพระพุทธโคดม จักมีชื่อว่าสารีบุตรในอีก ๑ อสงไขยกับอีก ๑๐๐,๐๐๐ กัปในกาลข้างหน้าฯลฯ

การยกจิตออกไปรับสัญญาอารมณ์ภายนอก
นั้นมิใช่เป็นวิธีที่ถูกของการทำสมาธิ

๙๖. กรรมฐานช่วยได้

คำถาม

การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจะช่วยรักษาโรคได้หรือไม่อย่างไร

คำตอบ

สามารถรักษาโรคให้หายได้หากมีบุญมากกว่าแรงผลักของอกุศลกรรม เช่นรักษาโรคเครียด โรคกระเพาะ โรคเนื้องอกในสมอง โรคมาเลเรีย โรคมะเร็ง ตลอดจนโรคโง่ได้ ด้วยการปฏิบัติธรรมที่สมควรแก่ธรรมแล้วอุทิศผลบุญใช้หนี้เวรกรรมจนกระทั่งเจ้ากรรมนายเวรที่ตามทันยกเลิกการจองเวร

๙๗. มีบุญแล้วเลือกได้

คำถาม

พระเจ้าพิมพิสารสำเร็จเป็นพระโสดาบัน ทำไมจึงไปเกิดอยู่ในชั้นจาตุมหาราชิกา

คำตอบ

ผู้มีบุญมากสามารถที่จะเลือกที่อยู่ได้ แต่ต้องไม่สูงเกินบุญที่เลือก ด้วยเหตุนี้ชนวสภายักษ์(อดีตพระเจ้าพิมพิสาร) จึงเลือกไปเกิดเป็นยักษ์ (เทวดา) อยู่กับเพื่อนซี้ (เพื่อนสนิท) ที่เป็นหัวหน้ายักษ์ที่มีชื่อว่าท้าวเวสสวัณ

๙๘. ความหลงของเทวดา

คำถาม

ทำไมเทวดาส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติหรือเข้าถึงธรรมะ เป็นความเข้าใจผิดของตัวเองมาตลอดว่าจะไปเกิดเป็นเทวดาได้ต้องมีธรรมะก่อน

คำตอบ

บุคคลต้องบำเพ็ญทาน รักษาศีล มีหิริโอตตัปปะ มีความกตัญญูกตเวที ฯล เหล่านี้เป็นคุณธรรมที่มีพลังผลักดันให้จิตวิญญาณไปสู่การเกิดเป็นเทวดาได้ เมื่อเกิดเป็นเทวดาแล้ว หากจิตไปหลงติดกามสุขที่เป็นสวรรค์สมบัติ เทวดาส่วนใหญ่จึงขาดสติจนลืมพัฒนาจิตตนเอง จึงไม่พ้นความเป็นปุถุชนเทวดาได้ ดังนั้นเหตุที่เทวดาส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติธรรม เป็นเพราะขาดสติมีจิตหลงติดกามสุขที่เป็นทิพย์นั่นเอง

"ถ้าใครไม่จริงกับพระพุทธศาสนา
พระพุทธศาสนาก็ไม่จริงกับผู้นั้น
และผู้นั้นจะรู้จักพระพุทธศาสนาที่แท้จริงไม่ได้"

๙๙. เกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน

คำถาม

พระอริยะที่เกิดเป็น ไร เป็นสัตว์เดรัจฉานได้อย่างไร อาจารย์บอกว่าพระอริยไม่ กลับมาเกิดเป็นเดรัจฉานแล้ว

คำตอบ

ผู้ตอบปัญหามิได้เคยกล่าวว่าพระอริยเจ้าทิ้งขันธ์ลาโลกไปแล้ว ลงไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานได้ แต่พูดว่าพระอริยบุคคลอย่างน้อยพระโสดาบัน สามารถปิดประตูที่จะลงไปเกิดเป็นสัตว์ในอบายภูมิได้ แต่อดีตชาติก่อนที่สภาวะจิตของสัตว์จะเข้าถึงความเป็นอริยบุคคล ยังมีโอกาสไปเกิดเป็นสัตว์ในอบายภูมิได้ เช่นไปเกิดเป็นตัวไรในเดรัจฉานภูมิได้

"ตัวเรา เปรียบเหมือนต้นไม้
ความยึดถือ คือเถาวัลย์
ถ้าเรายินดีในรูป มันก็มัดตา ยินดีในเสียง มันก็มัดหู ฯลฯ
ยินดีในธัมมารมณ์ มันก็มัดใจ
เมื่อเราถูกมัดทั้งหมด เราก็ต้องตาย
บางคนตายไม่ทันใจ ยังต้องมัดคอตัวเองก็มี"

๑๐๐. ระลึกได้ถึงจิตใต้สำนึก

คำถาม

การที่เราได้พบผู้ชายคนหนึ่งเป็นครั้งแรก แล้วตะลึงชั่วครู่ มีความรู้สึกได้เลยว่าดวงตาค่อยๆ เบิกกว้างขึ้น แล้วก็มีความคิดว่าชายคนนี้หน้าตาดี ทั้งๆ ที่เคยพบเห็นผู้ชายหน้าตาดีกว่านี้หลายคนแต่ไม่มีอาการเช่นนี้ หลังจากที่ได้เห็นคนๆ นี้แล้วจิตก็ผูกพันอยู่กับเขาตลอด ทำไมถึงเป็นเช่นนี้

คำตอบ

เหตุเป็นเพราะอดีตชาติ เคยมีความสัมพันธ์ผูกพันใกล้ชิด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและเคยอยู่ร่วมกันมาฉันท์มิตรที่มีปฏิสัมพันธ์ดีต่อกัน เมื่อจิตวิญญาณต่างโคจรมาพบกันในชาติปัจจุบันด้วยมีแรงกรรมเก่า (สัญญาเดิม) เป็นตัวผลักดัน สิ่งที่บอกเล่าไปจึงเกิดขึ้น

"สิ่งใดที่เรารักมาก ก็เป็นศัตรูแก่เรามาก
สิ่งใดที่เรารักน้อย ก็เป็นศัตรูแก่เราน้อย
สิ่งใดที่เราไม่รักเลย ก็เฉย ๆ"

๑๐๑. สัญญาเก่าส่งผล

คำถาม

ถ้าเป็นกรณีที่เห็นครั้งแรกแล้วรู้สึกคุ้นเคยเหมือนเคยเห็น แสดงว่าหน้าตาของคนที่เห็นนี้เหมือนกับหน้าตาในอดีตชาติใช่หรือไม่

คำตอบ

ตอบว่าไม่ใช่ แต่เป็นสัญญาเก่าของกรรมที่ถูกเก็บฝังไว้ในดวงจิต เมื่อใดที่โคจรมาพบกัน แล้วมีความถี่ของคลื่นจิตใกล้กันจึงระลึกถึงได้ หรือหากความถี่ตรงกันการสื่อความหมายถึงกันและกันจึงเกิดขึ้นได้

"ปากเรามันกินผีแยะ เช่น หมู เป็ด ไก่ วัว ควาย ฯลฯ
อาจมีผีสิง
ฉะนั้น ก่อนจะปล่อยวาทะใดด้วยเจตนาใดก็ตาม
ต้องมองซ้ายมองขวาให้ดี
เมื่อเห็นเหมาะเจาะดีแล้ว จึงค่อยพูด
ระวังอย่าให้ผิดมรรยาท"

๑๐๒. ปัจจัยเหมาะสมกว่า

คำถาม

เคยอ่านหนังสือว่าภพมนุษย์เท่านั้นที่จะสามารถปฏิบัติจนบรรลุอรหันต์ ถ้าเป็นภพภูมิอื่นไม่สามารถปฏิบัติจนบรรลุได้ ต้องกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ก่อน พิสูจน์อย่างไรว่าสวรรค์มี เทวดา พรหม มี

คำตอบ

ถูกของผู้เขียนหนังสือให้อ่าน แต่ไม่ถูกตรงกับผู้รู้จริง ผู้รู้จริงรู้ว่ามนุษย์ เทวดา หรือพรหมในชั้นสุทธาวาสสามารถปฏิบัติธรรมและบรรลุธรรมขั้นที่ทำให้เป็นอริยบุคคลได้ แต่ภพมนุษย์มีปัจจัยเหมาะสมต่อการบรรลุธรรมได้มากกว่าเท่านั้นเอง

ผู้ใดเข้าฌานได้เมื่อถอนจิตออกจากฌาน ทิพพ์จักขุสามารถเห็นเทวดา เห็นพรหมได้

เมื่อเรามากำหนดนึกอยู่ในลมหายใจ
ด้วยความมีสติสัมปชัญญะเช่นนี้ ก็จะเป็นพุทธานุสสติ
ธรรมานุสสติ และสังฆานุสสติ นอกจากนี้ยังเป็นกายคตาสติ
อานาปานสติ และมรณานุสสติอีกด้วย

๑๐๓. เกิดมาเพื่อสร้างบารมี

คำถาม

เกิดมาเพื่อสร้างบารมีคืออะไรและต้องปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ

คำว่าบารมีหมายถึงคุณธรรมที่บำเพ็ญได้แล้วจะทำให้บรรลุความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ คุณธรรมที่ให้ผลเป็นบารมี ได้แก่ ทาน ศีล เนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา อุเบกขา ผู้ใดปรารถนาความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ ต้องประพฤติคุณธรรมเหล่านี้ให้เกิดมีขึ้น และสั่งสมอยู่ในจิตวิญญาณของตัวเอง เมื่อมีบารมีสั่งสมมากพอที่จะให้ผล ผู้มีบารมีจะเข้าถึงความสำเร็จอันสูงยิ่ง อาทิ พระพากุลละ กว่าจะได้รับแต่งตั้งจากพระพุทธะ ให้เป็นผู้ไม่มีอาพาธ และบรรลุอรหัตตผล พระอานนท์กว่าจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นพุทธอุปัฏฐาก พระมหาปชาบดีกว่าจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นเลิศในด้านผู้มีประสบการณ์มาก ต้องใช้เวลาสร้างและสั่งสมบารมีเหล่านั้นมายาวนานถึง ๑๐๐,๐๐๐ กัป พระสารีบุตรกว่าจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นอัครสาวกผู้มีปัญญายิ่ง ต้องใช้เวลาสั่งสมบารมีมายาวนานถึง ๑ อสงไขยกับอีก ๑๐๐,๐๐๐ กัป ฯลฯ

มีตาแล้วต้องรู้จักใช้ตา ลืมไม่หลับ หลับไม่ลืมก็แย่
ให้รู้จักการปิดเปิด

๑๐๔. เวทนาในเวทนา

คำถาม

อธิบายเวทนาในเวทนาและยกตัวอย่างอัพยากฤตธรรม

คำตอบ

คำว่าเวทนาหมายถึง ความรู้สึก มีอยู่สามประเภท คือ รู้สึกดี (สุขเวทนา) รู้สึกไม่ดี (ทุกขเวทนา) และรู้สึกเฉยๆ (อทุกขมสุขเวทนา) ในขณะปฏิบัติกรรมฐาน ความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เช่น ปวดที่ขาต้องเอาจิตที่ตั้งมั่นจวนแน่วแน่ (อุปจารสมาธิ) ตามพิจารณาอาการปวดขาดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์ เมื่อใดที่ความรู้สึกปวดขาดับไป (อนัตตา) ผู้ปฏิบัติธรรมจะไม่รู้สึกปวด และจะเกิดเป็นความรู้สึกที่ดีขึ้นมาแทนที่ อย่างนี้เรียกว่า เวทนาในเวทนา

ต้องขออภัยไม่เคยได้ยินคำที่เป็นสมมุติบัญญัติว่า "อัพยากฤตธรรม" เหตุเพราะมิได้เรียนอภิธรรมจึงไม่ทราบในคำสมมุติเช่นนี้

ตัวเรา เปรียบเหมือนกับแผ่นเสียง ที่อัดไว้ในตัว
ทั้งเสียงดีและเสียงชั่ว เมื่อเราทำความดีก็อัดเข้าไปไว้ในตัว
เมื่อเราทำชั่ว ก็อัดเข้าไปไว้ในตัว เราทำกรรมอันใดไว้ กรรม
นั้นก็ย่อมมีอยู่ในตัวเราทุกอย่าง ไม่หายไปไหน

๑๐๕. ปล่อยวางหรือละเลย

คำถาม

ปล่อยวางกับละเลยต่างกันหรือไม่

คำตอบ

สองคำนี้มีความหมายต่างกัน คำว่า "ปล่อยวาง" หมายถึงไม่เอามาเป็นภาระให้กับใจ ซึ่งจะทำเช่นนี้ได้ ต้องผ่านการพิจารณาด้วยปัญญาอันยิ่ง จนเห็นว่าหากเอาเก็บไว้กับใจ จะทำให้ใจเศร้าหมองตัวอย่างเช่น เมื่อหูได้ยินคนพูดนินทา ผู้มีปัญญาอันยิ่ง จะเห็นว่าคำพูดนินทาไม่มีตัวตน เพราะรู้ว่าสรรพสิ่งเกิดขึ้นแล้วต้องดับไปเป็นธรรมดา จึงปล่อยวางคำนินทาไม่รับเอาคำพูดนินทามาทำให้เกิดเป็นอารมณ์บูดขึ้นกับใจ

ส่วนคำว่า "ละเลย" หมายถึงปล่อยให้ผ่านไปโดยไม่สนใจ เมื่อได้ยินคนพูดนินทาแล้วไม่สนใจ พฤติกรรมเช่นนี้หากเกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติธรรม ถือว่าเป็นการกระทำที่สวนทางกับเจตนารมณ์ของการปฏิบัติธรรมเพราะทำให้กิเลส(โมหะ)เพิ่มและสั่งสมอยู่ในจิตวิญญาณของผู้ประพฤติ

สติเป็นชีวิตของใจ ลมเป็นชีวิตของกาย
ถ้าลมหายใจของเรานี้อ่อนลง สติก็จะอ่อนตามด้วย

๑๐๖. ยากที่สุด - ง่ายที่สุด

คำถาม

การปฏิบัติธรรมพอทำได้ แต่การที่จะเข้าถึงธรรมจริง ๆ ทำไมจึงยากที่สุดในโลกเลย ช่วยบอกวิธีด้วยค่ะ

คำตอบ

คนดีทำดีได้ง่ายทำชั่วได้ยาก คนชั่วทำชั่วได้ง่ายทำดีได้ยาก ฉะนั้นผู้ใดเกิดความรู้สึกว่าการปฏิบัติธรรมเป็นสิ่งที่ทำได้ยากที่สุดในโลก เป็นเพราะจิตวิญญาณของผู้นั้นมีความไม่ดี (อธรรม) สั่งสมอยู่มากกว่าความดี (ธรรม) แต่หากผู้นั้น เจริญสติสัมปชัญญะให้เกิดมีขึ้นกับตัวเอง แล้วใช้สติฯ เป็นตัวหยุดพฤติกรรมไม่ดีใด ๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อนมิให้เกิดขึ้น ใช้สติฯ กำจัดความไม่ดีใด ๆ ที่มีอยู่แล้วให้หมดไป ด้วยการพิจารณาว่าความไม่ดีที่มีอยู่แล้วเมื่อเกิดขึ้นได้ต้องดับไปได้ตามกฎไตรลักษณ์ ใช้สติฯ ทำความดีทุกชนิดที่เคยและไม่เคยทำให้เกิดมีขึ้น และสุดท้ายใช้สติฯ รักษาความดีให้คงอยู่กับใจตลอดไป ผู้ใดหวังความก้าวหน้าในการปฏิบัติธรรม หากเชื่อแล้วทำตามที่แนะนำโดยมีความเพียรและมีสัจจะเป็นเครื่องสนับสนุน สิ่งที่ว่าทำได้ยากที่สุดในโลก จะพลิกกลับมาเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายที่สุดในโลกเกิดขึ้นกับผู้นั้น...จะพิสูจน์คำกล่าวนี้ไหม

๑๐๗. ไปทางไหน

คำถาม

คนป่วยส่วนมากก่อนจะสิ้นลมหายใจ มักจะขาดความรู้สึกตัวถึง ๒-๓ วัน ซึ่งมีแต่ลมหายใจ พอจิตออกจากร่างก็คือตาย แล้วอย่างนี้ดวงวิญญาณจะไปยังไงคะ

คำตอบ

ดวงวิญญาณต้องออกจากร่าง แล้วโคจรไปตามแรงของกรรม ที่สั่งสมอยู่ในจิตวิญญาณ ว่าแรงกรรมจะผลักดันไปสู่ภพไหน หากผู้ตายมีแรงของกุศลกรรมผลักดัน จิตวิญญาณจะโคจรไปได้ร่างใหม่ในภพที่เป็นสุคติ และหากผู้ตายมีแรงของอกุศลกรรมผลักดัน จิตวิญญาณจะโคจรไปได้ร่างใหม่ในทุคติภพเป็นที่อยู่อาศัย

คนที่กลัวตาย ก็จะต้องพบกับความตายอยู่ร่ำไป
ไม่ว่าชาตินี้หรือชาติไหน ๆ ทั้งนั้น
คนที่หมดความรู้สึกกลัวตาย ก็คือคนที่ไม่ตาย

๑๐๘. เห็นถูกตามธรรม

คำถาม

ขอตัวอย่างการมีความเห็นถูกตรงทางธรรมด้วย

คำตอบ

ผู้ใดเห็นว่า ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว เห็นว่าพระพุทธ พระธรรม พระอริยสงฆ์ บิดามารดา เทวดา ฯลฯ มีคุณ สรรพสิ่งมีเกิดขึ้นแล้วดับไปเป็นธรรมดา เกิด-แก่-ตายเป็นทุกข์ประจำของสัตว์ด้วยใจที่มีกิเลสสั่งสมสัตว์จึงเวียนตาย-เวียนเกิดไม่รู้จบ ผู้ใดหมดสังโยชน์ ๑๐ ได้ ผู้นั้นพ้นไปจากทุกข์โดยสิ้นเชิง ฯลฯ เหล่านี้เป็นความเห็นถูกตรงตามธรรมที่ทำให้คงอยู่กับโลก และเป็นความเห็นถูกตรงที่ทำให้พ้นไปจากโลก คือ พ้นการเวียนตาย-เวียนเกิดในวัฏสงสาร

ถ้าเราปรารถนาจะได้ความสุขอันเป็นยอดของมหาสมบัติ
ทั้งปวง ก็ต้องกระทำจิตให้ตั้งมั่นอยู่ในบุญกุศล คือ
ทาน ศีล ภาวนา ให้พร้อมบริบูรณ์

๑๐๙. เหมือนไร้ตัวตน

คำถาม

เนื่องจากวันวิสาขบูชาที่ผ่านมาข้าพเจ้าได้นั่งสมาธิแล้วบังเกิดผลที่ประสบในสมาธิคือ พบความว่างเบา รู้สึกถึงความไม่มีเนื้อไม่มีกระดูก มีแต่โครงที่ข้างในว่างเปล่า ข้าพเจ้าทดลองเอนตัวดูรู้สึกว่าไม่มีกระดูกไม่มีเนื้อและลองหันคอดูก็รู้สึกว่าไม่มีกระดูกและไม่มีเนื้อหนัง ถ้าลองหันศีรษะให้หมุนโดยรอบก็จะไม่รู้สึกถึงความเจ็บปวด นอกจากความโล่งเบาเหมือนไร้ตัวตน สิ่งที่ประสบคืออะไร และขอคำแนะนำในการนั่งสมาธิต่อไปให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

คำตอบ

สิ่งที่เกิดขึ้น เป็นผลที่เกิดจากจิตตั้งมั่นเป็นสมาธิและเกิดปัญญาเห็นแจ้ง จึงเห็นว่ากายที่เป็นตัวเนื้อตัวหนังหรือกายที่จิตเข้าไปอยู่อาศัยไม่ใช่ตัวตนที่แท้จริง

ในการนั่งสมาธิต่อไป หากจิตมีการเสวยอารมณ์ (เวทนา) เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นสุขเวทนา ทุกขเวทนา อทุกขมสุขเวทนา (เฉยๆ) ต้องใช้จิตที่ตั้งมั่นจวนแน่วแน่ (อุปจารสมาธิ) พิจารณาอารมณ์ที่เกิดขึ้นจนเห็นว่าอารมณ์ดับไป (อนัตตา) ตามกฎของไตรลักษณ์ และเช่นเดียวกันหากเห็นจิตหรือเห็นธรรมต้องพิจารณาในทำนองเดียวกัน แล้วความก้าวหน้าในปัญญาเห็นแจ้งก็จะเกิดขึ้น

๑๑๐. โภคทรัพย์พิบัติ

คำถาม

สามีมักจะเติมน้ำมันรถยนต์แล้วขอใบเสร็จจากปั๊มเพื่อนำไปให้เพื่อนลงบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัทเพื่อน เคยบอกให้สามีเลิกทำ แต่สามีไม่เชื่อ ยังคงทำต่อ อยากทราบว่าผลของกรรมนี้จะเกิดอะไรขึ้นกับสามี

คำตอบ

สิ่งที่บอกเล่าไป เป็นการประพฤติทุศีลข้อสอง ผลที่จะเกิดตามมาในชีวิตนี้คือ โภคทรัพย์พิบัติ และมีอบายภูมิเป็นแดนเกิด ในชีวิตหน้าเมื่อเหตุปัจจัยลงตัวและกรรมให้ผล

ความดีเป็นของตัว ความชั่วเป็นของเขา
พึ่งท่านไม่เหมือนเรา พึ่งเขาไม่เหมือนตน
ความดีที่จะพ้น ใจของตนจงทำเอา

๑๑๑. เบียดเบียนรุกขเทวดา

คำถาม

พ่อแม่เป็นเจ้าของรถบรรทุกและมีอาชีพรับจ้างบรรทุกท่อนซุง จากป่าที่ได้รับสัมปทานไปส่งยังโรงเลื่อยเพื่อทำการแปรรูป อาชีพนี้มีส่วนร่วมในการเบียดเบียนที่อยู่ของรุกขเทวดาหรือไม่ และจะส่งผลอย่างไรต่อตัวพ่อแม่และลูก

คำตอบ

พ่อแม่เป็นผู้ร่วมกระบวนอกุศลกรรม เป็นการกระทำที่ร่วมเบียดเบียน สัตว์เดรัจฉาน มนุษย์ เทวดา ฯลฯ เมื่อใดที่กรรมให้ผล ความวิบัติในโภคทรัพย์ ความเจ็บป่วยของผู้ร่วมกระบวนกรรม (พ่อแม่ลูก) ความพิบัติของสังคมและครอบครัวย่อมเกิดขึ้นเป็นธรรมดาของกฎแห่งกรรม

การที่เรามานั่งภาวนากันอยู่นี้ เปรียบเหมือนกับเรา
มาขัดสีข้าวเปลือกในยุ้งของเราให้เป็นข้าวสาร

๑๑๒. คำพยากรณ์ของหมอดู

คำถาม

กราบเรียนถามท่านอาจารย์ค่ะ

หนูได้ไปดูดวงกับอาจารย์ท่านหนึ่งเพื่อจะสอบถามเรื่องฤกษ์แต่งงานกับแฟน ซึ่งเราได้พูดกันว่าจะแต่งปีนี้ เขาเตรียมสินสอดและเราได้เตรียมของชำร่วยไว้แล้ว เขาบอกพ่อแม่เขาแล้วแต่ยังไม่ได้ให้ผู้ใหญ่มาขอเท่านั้น อาจารย์ท่านนั้นได้หลับตาสักครู่แล้วบอกว่าหนูแต่งงานไม่ได้ เพราะหนูโดนสาบแช่งและมีกรรมที่ทำไว้จากชาติที่แล้วที่หนูเกิดเป็นชายแล้วขณะเข้าพิธีบวชมีผู้หญิงอุ้มท้องมาร้องไห้ก็เลยหนีบวช ทำให้บรรพบุรุษเสียใจแล้วหนูก็อายุไม่ยืนนัก เมื่อตายไปก็ถูกทำโทษให้ไปเฝ้าบันไดหอระฆังในวัดแล้วเหลืออีก ๒ ปีจะได้ไปเกิดก็หนีเขามาเกิดกับผู้หญิงคนที่เราหนีไปอยู่กับเขา (ซึ่งพอดูดวงของน้องสาวหนูก็บอกว่าคือน้องคนนี้ที่เกิดห่างกัน ๑ ปีนั่นเอง) หากหนูแต่งไปสุขภาพจะไม่แข็งแรง จะป่วยบ่อย ส่วนน้องของหนูก็ไม่มีดวงเรื่องนี้เพราะถูกแช่งไว้เช่นกัน ส่วนแฟนหนูนั้น (ไม่ได้มาด้วยตัวเอง) หากแต่งงานธุรกิจจะไม่ดี ไม่ก็ผู้หญิงสวมเขาให้เนื่องจากเขาเคยทำกับผู้หญิงไว้มาก ไม่ควรแต่งงานเช่นกัน แต่หนูและน้องก็ได้รับคำแนะนำให้ไปถือศีล ไปปฏิบัติกรรมฐานบ่อยๆ อย่างน้อยสัก ๓ วัน (ซึ่งหนูก็พยายามปฏิบัติมาได้ประมาณปีเศษๆ ก่อนนอนในห้องนอนและก็ไปปฏิบัติธรรมที่วัดในวันศุกร์เสาร์อาทิตย์ ๒ ครั้ง) หนูจึงขออนุญาตรบกวนถามท่านอาจารย์ดังนี้ค่ะ

๑) หนูควรจะเชื่อสิ่งที่ได้ฟังมาและยกเลิกการแต่งงานเพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งร้ายๆ หรือไม่คะ (หนูไม่ทราบว่าจะบอกแฟนอย่างไรเนื่องจากเขาไม่เชื่อเรื่องดวงเท่าไรและเขาก็เป็นคนดีมีศีลธรรมในจุดหนึ่งเว้นบางเรื่องคือโมโหง่าย ปากร้ายและมีความคิดเข้าข้างตัวเองเป็นใหญ่ค่ะ)

๒) หากหนูรับเป็นเจ้าภาพบวชพระแล้วอุทิศให้บรรพบุรุษและพยายามปฏิบัติธรรมบ่อยๆ แล้วหนูสามารถเอาชนะคำทำนายนี้ได้ไหมคะ

๓) ขอคำแนะนำจากผู้รู้เช่นอาจารย์ว่าหนูควรจัดการกับชีวิตเช่นไรดี เนื่องจากช่วงหลังทำงานกลับบ้านดึก ทำให้ไม่มีความเพียรที่จะเดินจงกรมนั่งสมาธิทุกวันอย่างเคย (บางทีก็นั่งสมาธิอย่างเดียว) และพักหลังจิตก็ไม่ค่อยสงบ คิดนู่นนี่ฟุ้งซ่านมากค่ะ

สุดท้ายนี้ต้องขอบพระคุณท่านอาจารย์มากค่ะสำหรับคำแนะนำที่มีประโยชน์ ขอกราบท่านอาจารย์ด้วยความเคารพอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

(๑) จะเชื่อหรือไม่เชื่อคำพูดของหมอดูเป็นเรื่องของผู้ถามปัญหา ในพุทธศาสนามิได้สอนให้เชื่อคำพูดของผู้อื่น (ดูกาลามสูตร หน้า ๑๐๐) แต่สอนให้เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม สอนให้ประพฤติตนให้เป็นผู้มีศีลมีธรรมทำไมผู้ถามปัญหาไม่ประพฤติตนให้มีศีล มีธรรม ประพฤติตนให้เป็นผู้มีดวงดีหรือ

อยู่เหนือดวงล่ะ แล้วสิ่งต่าง ๆ ที่หมอดูพยากรณ์ไว้จะไม่เป็นจริงตามที่เขาพูด

(๒) คำตอบเรื่องนี้มีอยู่แล้วในหนังสือ "วิธีอยู่เหนือดวง" ที่ชมรมกัลยาณธรรมได้จัดพิมพ์ไว้ ควรไปหามาอ่านดู แล้วจะรู้วิธีบริหารชีวิตตนเองได้อย่างถูกต้อง

(๓) แบ่งเวลาในรอบวันให้เหมาะกับสุขภาพของตน ว่าจะอุทิศเวลาให้กับงานภายนอกที่ทำให้กับสังคม เวลาที่อุทิศให้กับงานภายในคือบริหารจัดการดูแลกายใจตัวเองนานเท่าไร และเวลาที่อุทิศให้กับการพักผ่อนหลับนอนนานเท่าไร หากงานใหญ่ทั้งสามนี้มีเวลาเหมาะสมกับสุขภาพร่างกายแล้ว ความสำเร็จในทางโลก ความสำเร็จในทางธรรมความสำเร็จของชีวิตย่อมเกิดขึ้นได้

๑๑๓. โปรแกรมจิต

คำถาม

เรียน ท่านอาจารย์สนองที่เคารพ

หนูได้มีโอกาสอ่านหนังสือของท่านอาจารย์ เรื่อง อีคิวกับผู้สูงอายุ มีความสนใจเรื่องการตั้งโปรแกรมจิตให้เป็นบวก โดยเฉพาะในเรื่องที่ท่านอาจารย์ยกตัวอย่างว่า มีอยู่ท่านหนึ่งเป็นเนื้องอกที่รังไข่ และท่านอาจารย์ได้แนะนำให้ตั้งโปรแกรม

จิตให้เป็นบวก จนเนื้องอกนั้นค่อยๆ หายไปได้เอง ตัวหนูเอง ตอนนี้มีปัญหาคือ ไปตรวจพบเนื้องอกขนาด ๓ ซม. ที่ต่อมไธรอยด์ แต่ยังโชคดีว่าตรวจดูเซลส์แล้วปรากฏว่าไม่เป็นมะเร็งค่ะ

- จึงอยากกราบรบกวนปรึกษาท่านอาจารย์ว่า หนูควรจะมีวิธีการตั้งโปรแกรมทางจิตอย่างไรบ้าง เพื่อช่วยให้อาการที่เป็นอยู่ดีขึ้นบ้างค่ะ

- และการสวดมนต์ และนั่งสมาธิที่หนูพยายามปฏิบัติอยู่ทุกวัน จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้พลังจิตเข้มแข็ง เพื่อช่วยให้สุขภาพกายดีขึ้นหรือไม่คะ กราบขอบพระคุณอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

ต้องมีศรัทธาเต็มร้อยและมีความเห็นถูกว่า เนื้องอกเกิดขึ้นได้เนื้องอกต้องหายไปได้ แล้วตั้งโปรแกรมจิตให้ได้ทุกขณะตื่น โดยระลึกอยู่เสมอว่า ต่อมไธรอยด์ของข้าพเจ้าดีเป็นปกติ หลังจากนั้นทำใจให้มีศีล ๕ คุม สวดมนต์ก่อนนอน ต่อด้วยทำจิตตภาวนาประมาณ ๑๕ นาทีทุกวันแล้วอุทิศบุญกุศลให้เจ้ากรรมนายเวร เมื่อรักษาสัจจะให้เป็นดังนี้ได้แล้ว โรคที่เป็นอยู่หายได้แน่นอน

เราควรรู้ว่า ร่างกายนั้นเขาวางเรา และหนีเราไปทุกวัน ๆ
แต่เราสิไม่เคยหนีเขา ไม่ยอมวางเขาเลยสักที

๑๑๔. ขอคำชี้แนะที่ถูกต้อง

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์สนอง ที่เคารพ

ผมได้มีโอกาสไปฟังอาจารย์บรรยายที่งานเสวนาธรรม ม.ธรรมศาสตร์ มีคำถามเพิ่มเติมที่จะรบกวนอาจารย์เมตตาชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องดังนี้ (คำถามในงานอาจารย์ตอบผมมาในข้อที่ ๘ ครับ)

๑. ผมปฏิบัติแนว "สัมมา อะระหัง" ช่วงที่มีความรู้สึกว่าจิตเริ่มนิ่ง มีสมาธิ บางครั้งจะมีอยู่แว่บนึงเร็วมาก ที่เหมือนจะเคลิ้มหลับ ประมาณ ๑ วินาที หลังจากนั้นก็จะกลับมามีสติรู้ตัว และภายในหัวก็จะโล่ง เบา สบาย ต่างจากช่วงก่อนหน้า (แต่อาการอื่น ๆ เช่น ปวดขา ยังเป็นอยู่) พอเลิกปฏิบัติ วันนั้นทั้งวันรู้สึกว่าความคิดต่าง ๆ จะลดลงไปมาก ไม่ค่อยคิดอะไร สบาย ไม่ทราบว่าสิ่งที่ปฏิบัติหรือเกิดขึ้นได้ดำเนินมาในแนวทางที่ถูกต้องหรือยัง และจะต้องทำอย่างไรต่อไปครับ

๒. ถ้าข้อที่ ๑ ถูกต้องตามแนวทาง การปฏิบัติแต่ละครั้งก็ควรจะจำแนวทางและมาให้ถึง พยายามไปต่อ เป็นความคิดที่ถูกต้องหรือไม่ครับ

๓. อาการปวดขา เหน็บ ที่เกิดขึ้นหลังจากนั่งไปประมาณ ๔๕-๖๐ นาที ที่ผ่านมาผมจะยอมทุกครั้งไปต่อไม่รอด ถ้าต้องการผ่านจุดนี้ไปจะต้องท้าชน เข้าแลกเหมือนกับที่อาจารย์

ปฏิบัติมาวิธีเดียวหรือไม่ หรือจะมีวิธีอื่นที่ขึ้นอยู่กับจริตของแต่ละคน รบกวนและขอบพระคุณอาจารย์นะครับ

คำตอบ

(๑) การปฏิบัติจิตตภาวนา ดำเนินไปในทางที่ถูกต้องแล้ว สิ่งที่ควรทำต่อไปคือ เพียรรักษาปฏิปทาเช่นนี้ให้คงอยู่เมื่อจิตตั้งมั่นจวนแน่วแน่ได้แล้ว จึงเอาจิตไปพิจารณาสติปัฏฐาน ๔

(๒) ต้องไม่ไปกำหนดว่า จะต้องไปให้ถึงอารมณ์ที่เคยเข้าถึง เพราะนั่นคือ ตัณหา ซึ่งเป็นกิเลสขวางกั้นการปฏิบัติธรรมไม่ให้ก้าวหน้า แต่ควรใช้ความเพียรปฏิบัติตามแนวทางเดิมต่อไปเรื่อย ๆ

(๓) เหตุที่จิตพ่ายแพ้ต่อเวทนา (ปวดขา, เหน็บ) เป็นเพราะจิตมีกำลังของสติยังไม่กล้าแข็งพอที่จะผ่านเวทนาได้ ให้ลุกขึ้นเดินจงกรม สลับกับการนั่งภาวนา วิธีนี้เป็นการเพิ่มกำลังของสติให้กล้าแข็งยิ่งขึ้น

สมภายนอกกับสมภายในนั้นต่างกัน
สมภายนอกนั้นแต่งไม่ได้ต้องเป็นไปตามธรรมชาติ
สมภายในนั้นแต่งได้ ปรับปรุงแก้ไขได้

๑๑๕. รูปงามในทางธรรม

คำถาม

๑. กระผมสงสัยเรื่องกรรมที่ทำให้รูปงามครับ ผมไม่แน่ใจว่ารูปงามใน จูฬกัมมวิภังคสูตร หมายถึง ความงามแบบใดในปัจจุบัน เนื่องจากว่าผมรู้สึกว่าคนส่วนใหญ่ (รวมถึงผมผู้ที่ยังไม่มีดวงตาเห็นธรรม) ให้ความหมายเกี่ยวกับ รูปงาม คือ รูปร่างหน้าตาดีแบบ ดารา, นางงาม, นางแบบ หรือแม้แต่ การที่แต่งกายยั่วกิเลส ซึ่งปัจจุบันนี้ความงามประเภทนี้ สามารถทำได้ด้วยเครื่องประทินผิว, หรือศัลยกรรม ซึ่งคนรวยก็สามารถมีรูปงามได้ อนึ่ง ผมศรัทธาใน จูฬกัมมวิภังคสูตร ผมจึงคิดว่าผมน่าจะเข้าใจคำว่า "รูปงาม" ในพระสูตรนี้ผิดไป ขอท่านอาจารย์ช่วยแก้ไขให้ผมด้วยครับ

๒. ขอให้ท่านอาจารย์ไขความข้องใจเกี่ยวกับ โยนิโสมนสิการ กับ กาลามสูตร ให้ผมหน่อยครับ เนื่องจากว่า ผมเข้าใจว่าโยนิโสมนสิการ คือการคิดอย่างแยบคาย พิจารณาอย่างมีเหตุผล แต่ในหลักกาลามสูตรในข้อ ๗ กล่าวห้ามการเชื่อโดยนึกเอาตามเหตุผลไว้ครับ :

- ๕. อย่าเพิ่งเชื่อโดยนึกเดา
- ๖. อย่าเพิ่งเชื่อโดยคาดคะเนเอา
- ๗. อย่าเพิ่งเชื่อโดยนึกคิดตามแนวเหตุผล

ตามความเข้าใจของกระผม เราควรเชื่อโดยการพิสูจน์ แต่ถ้าพิสูจน์ไม่ได้ ให้เราเชื่อโดยศรัทธาแต่ทำการโยนิโสมนสิการก่อน ความคิดนี้ของผมถูกต้องหรือไม่ครับ ผมควรจะพิจารณาแบบโยนิโสมนสิการเช่นไรจึงไม่ผิดไปจากกาลามสูตรครับ

๓. ปัจจุบันมีข้อมูลข่าวสารมากมายบางครั้งผมไม่แน่ใจว่านั่นเป็น พุทธศาสนาเดิมแท้หรือไม่ ผมจึงสงสัยเกี่ยวกับ บทสวดมนต์ หรือ คาถา ครับ เพื่อนของผมหวังดีให้คาถาเกี่ยวกับเช่น ทำให้ร่ำรวย หรือว่า ทำให้ผู้คนรักใคร่ โดยบอกว่าเป็นพุทธคุณ แต่ผมสงสัยว่าเช่นนี้จะไม่ขัด กับกฎแห่งกรรมหรือครับ ถ้าคนเราสามารถร่ำรวยหรือมีคนรักมากมายจากเพียงการสวดมนต์อย่างเดียว ขอให้ท่านอาจารย์ช่วยมอบธรรมทานกับผมเกี่ยวกับ คาถาต่างๆ ใน พุทธศาสนาด้วยครับ

ขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่มอบธรรมทานแก่ผมครับ

คำตอบ

(๑) คำว่างามหมายถึงสวยงาม ลักษณะที่เห็นแล้วชวนยินดี มีลักษณะสมบูรณ์มีลักษณะดี ฯลฯ

เจ้าคุณโชดกเคยบอกกับผู้ตอบปัญหาว่า คนจะสวยต้องสวยด้วยศีล คือทำใจให้มีศีล แล้วความงามภายในจึงจะเกิดขึ้นได้และอยากจะมีผิวพรรณงาม ต้องรักษาใจไม่ให้โกรธ ท่านเจ้าคุณฯ ไม่เคยพูดถึงความงามของรูปเลย และเช่นเดียวกันในสมัยที่ผู้ตอบปัญหาไปปฏิบัติธรรมอยู่กับท่าน ในวันที่สิบของการปฏิบัติได้ไปเห็นเทวดา เมื่อย้อนกลับมาดูมนุษย์แล้วไม่เห็นมีใครสวยงามสักคน เช่นเดียวกันอัมพปาลี*ที่เคยหลงตัวเองว่าเป็นคนสวยงามเมื่อพัฒนาจิตจนได้ดวงตาเห็นธรรมบรรลุเป็นอรหันต์แล้วได้ย้อนกลับมาดูตัวเอง จึงเห็นเป็น

อ้างอิง **พระไตรปิฎก** เล่มที่ ๒๖ พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๑๘ ขุททกนิกาย **อัมพปาลีเถรีคาถา*** คาถาสุภาษิตของนางอัมพปาลีเถรี เนื้อความหน้าที่ ๔๑๘ - ๔๒๐.
อ้างอิง **อรรถกถา ขุททกนิกาย** เถรีคาถา วิสตินิบาต ๑. อัมพปาลีเถรีคาถา*

ตามที่พระพุทธะตรัสว่า รูปไม่เที่ยงที่เคยหลงว่าเป็นสิ่งสวยงามบัดนี้ทุกอย่างเป็นตรงกันข้าม

ฉะนั้นด้วยสายตามองของชาวโลกผู้เห็นผิด จึงเห็นว่ารูปเป็นสิ่งสวยงาม หรือสวยงามด้วยการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์จึงมิใช่เป็นความงามในพุทธศาสนา ด้วยเหตุนี้ผู้ใดศึกษาจูฬกัมมวิภังคสูตร ด้วยสุตมยปัญญาและจินตามยปัญญา จึงเห็นผิดไปว่ารูปร่างกายเป็นสิ่งสวยงาม

(๒) คำว่า โยนิโสมนสิการ หมายถึง การพิจารณาโดยแยบคายซึ่งใช้ใจที่มีความตั้งมั่นจวนแน่วแน่ เป็นเครื่องมือในการพิจารณาสิ่งที่เข้าสัมผัสใจ ในทางตรงข้ามผู้ที่ศึกษามาในทางโลกมนุษย์ได้พัฒนาสุตมยปัญญาและจินตามยปัญญา แล้วนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาสิ่งที่เข้าสัมผัสใจอย่างนี้ไม่เรียกว่า โยนิโสมนสิการในพุทธศาสนา

ในหลักการของกาลามสูตร* เมื่อมีสิ่งภายนอกเข้ากระทบใจแล้วอย่าพึงปลงใจเชื่อ ด้วยเหตุ ๑๐ ประการ เพราะอาจเกิดความเห็นผิดได้กาลามสูตรมีเจตนาให้บุคคลพัฒนาปัญญาสูงสุด (ภาวนามยปัญญา) แล้วใช้ปัญญาสูงสุด มา

ตามหลักความเชื่อ (กาลามสูตร*) ที่พระพุทธเจ้าโคดมได้ทรงตรัสสอนชาวกาลามะแห่งเกสปุตตนิคม แคว้นโกศล ในสมัยพุทธกาล ที่มีหลักฐานในพระไตรปิฎกฯ เล่ม ๓๔ ที่เรียกว่าเกสปุตตสูตร ๑๐ ประการ ดังนี้

๑.อย่าปลงใจเชื่อ โดยฟังตามกันมา ๒.อย่าปลงใจเชื่อ โดยการถือสืบ ๆ กันมา ๓.อย่าปลงใจเชื่อ โดยการเล่าลือตื่นข่าว ๔.อย่าปลงใจเชื่อ โดยอ้างตำรา ๕.อย่าปลงใจเชื่อ โดยนึกเดาเอาเอง ๖.อย่าปลงใจเชื่อ โดยการคาดคะเนเอาเอง ๗.อย่าปลงใจเชื่อ โดยการตรึก (นึกคิด) ตามอาการ ๘.อย่าปลงใจเชื่อ โดยเข้ากันได้กับเหตุผลหรือทฤษฎีของตน ๙.อย่าปลงใจเชื่อ โดยเห็นว่า(ผู้พูด)น่าจะเชื่อได้ ๑๐.อย่าปลงใจเชื่อ โดยนับถือว่าสมณะเป็นครูอาจารย์ของเรา.

พิจารณาสิ่งที่เข้ากระทบใจ เมื่อถูกตรงตามเหตุผลที่เป็นจริงแท้ (ปรมัตถสัจจะ) แล้วจึงจะให้เชื่อ

ผู้ถามปัญหาใช้ปัญญาระดับไหนมาพิสูจน์สัจจธรรมถ้าใช้ปัญญาทางโลก (สุตมยปัญญาและจินตามยปัญญา) มาพิสูจน์จะไม่สามารถรู้เห็นเข้าใจความเป็นจริงแท้ (ปรมัตถสัจจะ)ในพุทธศาสนาได้ ด้วยเหตุนี้ จึงควรต้องเชื่อผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ในทางธรรมไปพลางก่อนแล้วพัฒนาจิตตนเองให้เข้าถึงภาวนามยปัญญาให้ได้ แล้วใช้ปัญญานั้นมาพิสูจน์คำบอกกล่าวจากผู้รู้ด้วยปัญญาเห็นถูกตามธรรมของตัวเองในภายหลังจึงจะไม่พลาดไปจากหลักการของกาลามสูตร

(๓) แม้คาถาจะพูดถึงสิ่งดีงามอย่างไร แต่ผู้นำคาถามาท่องบ่นจนเจนใจ แต่ใจไม่มีความดีงามตามคาถานั้น คาถาที่ท่องบ่นก็ไม่ศักดิ์สิทธิ์ ฉะนั้นอยากรวยต้องให้ทาน อยากให้คนเข้าใกล้รักใคร่ ต้องพัฒนาใจให้มีเมตตาได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องท่องบ่นคาถา ความสำเร็จในสิ่งที่หวังจะสำเร็จได้นั่นหมายความว่าคาถาไม่ศักดิ์สิทธิ์ไปกว่ากฎแห่งกรรมแน่นอน

๑๑๖. ไม่ยอมทานข้าว

คำถาม

เรียนอ.ดร.สนอง

ดิฉันเคยสอบถามเรื่องคุณยายพูดคนเดียวมาครั้งนึงแล้ว เนื่องจากสองสามวันที่ผ่านมาคุณยายเปลี่ยนไปจากเดิมมากคือ มีอาการนั่งพูดคนเดียวและไม่ยอมนอนหลับ ไม่ยอม

ทานข้าว ไม่ให้ใครเข้าใกล้ และบอกว่า มีเทวดามาคุยด้วยจากดาวดึงส์ จะทำอะไรต้องขออนุญาตท่าน แม้แต่ขยับตัวดื่มน้ำ หรือเข้าห้องน้ำ ดิฉันได้ทำตามที่ท่านอาจารย์ได้แนะนำคือทำบุญอุทิศส่วนกุศลไป แต่ตัวคุณยายเองไม่ยอมเป็นคนถวายสังฆทานหรือกรวดน้ำ ท่านให้น้าชายทำแทน ท่านไม่ยอมทานข้าวดื่มน้ำหรือลุกจากการนั่งไปไหน นอกจากพูดคุยกับ รูปนามที่อยู่ต่างมิติและนั่งสมาธิ

รบกวนอาจารย์ช่วยแนะนำว่าควรทำอย่างไรดี จึงให้คุณยายปกติเหมือนเดิม หรือไม่ต้องเหมือนเดิม แต่ว่าทานข้าวหรือพักผ่อนได้บ้าง มีความเห็นที่ถูก และปฏิบัติตนถูกต้องเนื่องจากลูกหลาน มีความกังวลกับท่านมากค่ะ

คำตอบ

ความปกติของมนุษย์และความปกติของเทวดามีความต่างกัน เทวดาเสวยอาหารที่เป็นทิพย์ สำเร็จด้วยจิต เทวดาไม่เสวยอาหารปฏิกูลอย่างที่มนุษย์บริโภคกัน ฉะนั้นเมื่อคุณยายนำจิตเข้าไปอยู่ในมิตินั้น ต้องปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ลูกหลานไม่เชื่อพระพุทธเจ้าหรือที่ท่านตรัสว่า “สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม (การกระทำ) ของตัวเอง”

ถ้าจิตใจเราตั้งตรงเป็นหลักอยู่กับที่ มีสติอยู่กับลมหายใจ
เข้าออกอยู่เสมอแล้ว นิวรณ์และกิเลสทั้งหลาย
ก็ย่อมจะเกิดขึ้นไม่ได้

๑๑๗. มารที่เป็นเทวดา

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์สนอง ดิฉันมีคำถามสองข้อดังนี้ค่ะ

๑. สัตว์เดรัจฉานที่เกิดในป่าแล้วต้องล่าสัตว์เพื่อเป็นอาหาร ต้องตกนรกไปเกิดเป็นสัตว์นรก ถ้าเช่นนั้น สัตว์เหล่านี้จะมีโอกาสเกิดในภูมิที่ไม่ใช่อบายภูมิอีกไหมคะ

๒. มารซึ่งคอยขัดขวางไม่ให้มนุษย์ทำความดี (ถือว่าเป็นบาป เพราะมีเจตนาไม่ดี) แล้วเหตุใดมารถึงได้เกิดในสวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตตี ซึ่งถือว่าเป็นสวรรค์ชั้นสูง ถ้าเช่นนี้ก็ไม่ได้เป็นไปตามกฎแห่งกรรมซิคะ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ให้ความกระจ่าง

คำตอบ

(๑) สัตว์นรกมีโอกาส เกิดเป็นสัตว์ในสุคติภูมิได้ต่อเมื่อมีเหตุปัจจัยลงตัว แต่มีเป็นจำนวนน้อย ตัวอย่างเช่น พระเจ้าอชาตศัตรู ที่จับพ่อ (พระเจ้าพิมพิสาร) ขังและลงโทษทรมานจนตาย มีผลทำให้ตัวเองต้องลงไปเกิดเป็นสัตว์นรก (ทุคติภูมิ) ซึ่งได้รับพยากรณ์ว่าเมื่อหมดอายุขัยในนรกแล้ว จะได้กลับมาเกิดเป็นมนุษย์ (สุคติภูมิ) เป็นชาติสุดท้าย และจะได้ตรัสรู้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า หรือในกรณีของพระเจ้าอโศกมหาราช ตายจากมนุษย์แล้วได้ไปเกิดเป็นงูเหลือม อาศัยกินสัตว์น้ำอยู่ริมฝั่งแม่น้ำอจิรวดี จนกระทั่งลูกชายที่เป็นพระอรหันต์ไปขอร้องไม่ให้งูเหลือม (อดีตพ่อ) จับสัตว์น้ำกินเป็นอาหาร งู

เหลือมเชื่อและประพฤติตาม เมื่อตายจากงูเหลือมไปแล้ว จึงได้ไปเกิดเป็นเทวดาอยู่ในสวรรค์

(๒) เขาปฏิบัติหน้าที่ถูกตรงตามธรรมไม่ได้ประพฤติผิดศีลจึงไม่ถือว่าเป็นความผิด เช่นเดียวกับมนุษย์ผู้มีอาชีพเป็นครูสอนหนังสือให้กับเยาวชน ปฏิบัติหน้าที่ถูกตรงตามธรรมคือมีหน้าที่ทดสอบความรู้ความสามารถของนักเรียน ด้วยการออกข้อสอบให้ทำ หากนักเรียนสอบไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ไม่ถือว่าผิดไปจากธรรม

๑๑๘. ไม่ผิดเจตนารมณ์

คำถาม

เรียน ดร.สนอง วรอุไร

ดิฉันมีข้อสงสัยค่ะ คือ ถ้ามีคนเค้ามาทำบุญกับเรา แต่ก่อนหน้านี้เราได้ออกเงินทำบุญไปให้เค้าก่อนแล้ว แต่พอหลังจากนั้นเค้าก็นำเงินทำบุญมาให้พร้อมกับอนุโมทานาแล้วเราเอาเงินจำนวนนั้นไปใช้จะผิดไหมค่ะ ขอบคุณค่ะ

คำตอบ

ไม่ผิดเจตนารมณ์ของผู้ทำบุญ และไม่เป็นบาปครับ

๑๑๙. ฟุ้งจนลืมปวด

คำถาม

ขอเรียนถามปัญหาดังนี้ค่ะ

๑. ดิฉันเจริญสติโดยภาวนาพุทโธ แต่จิตไม่ค่อยสงบ จะคิดโน่นคิดนี่ตลอด ตอนที่สติกลับมา จะกำหนดรู้ทุกครั้งที่จิตคิดไปเรื่องอื่น พอสักพักรู้สึกว่าลมหายใจแผ่วเบามาก เหมือนไม่ได้หายใจ อย่างนี้พอจะเรียกได้ว่าจิตเริ่มนิ่งไหมคะ วิปัสสนาคือการพิจารณาถึงความไม่เที่ยง ตามกฎไตรลักษณ์ ใช่ไหมคะอาจารย์

๒. มีอยู่ครั้งหนึ่งนั่งเจริญสติได้สักพักแล้วปวดเมื่อยมาก แต่ก็ทนนั่งต่อไป พอเวลาผ่านไปเกือบชั่วโมง นึกขึ้นได้ว่าทำไมไม่มีอาการปวดอะไรเลย ไม่แน่ใจตัวเองว่าใจฟุ้งซ่านไปคิดเรื่องอื่นจนลืมปวดหรือเริ่มมีสมาธิ แต่วันนั้นที่ปฏิบัติไม่คาดหวังว่าจะเกิดสมาธิหรือไม่ พอนึกได้ว่าไม่ปวด เกิดปิติ สักพักความปวดก็เกิดขึ้น

๓. วันหนึ่งขณะที่นอนหลับ ฝันไปได้สักพักก็รู้สึกตัวว่าเรากำลังฝันอยู่ เลยระลึกได้ว่าไม่ควรฝัน ขณะนี้เป็นเวลานอน ความฝันเลยยุติ หมายความว่าจิตเรามีสภาพอย่างไร

กราบขอบพระคุณมากค่ะ

คำตอบ

(๑) เมื่อจิตรู้ว่าลมหายใจเริ่มแผ่วเบาเรียกว่าจิตเริ่มนิ่ง

ได้ ส่วนคำว่า วิปัสสนาเป็นการเห็นแจ้งด้วยจิต ซึ่งจะมีผลตามมาคือจิตปล่อยวางสิ่งกระทบ แล้วจิตเข้าสู่ความว่างเป็นอุเบกขาแต่หากผลเป็นตรงข้าม คือจิตไม่ว่างเป็นอุเบกขา ไม่เรียกว่าเป็นวิปัสสนา

(๒) เมื่อใดจิตขาดสติ รับเอาสิ่งกระทบที่ไม่ดีมาปรุงเป็นอารมณ์แล้วเกิดเป็นอาการปวดขึ้น และเช่นเดียวกันหากจิตแวบออกไปรับสิ่งกระทบอื่นมาปรุงเป็นอารมณ์แบบใหม่ อาการปวดเดิมย่อมหายไปได้ชั่วคราว และเมื่อจิตหวนกลับมารับสิ่งกระทบเดิมที่ไม่ดีมาปรุงเป็นอารมณ์ซ้ำอีกครั้ง อาการปวดย่อมเกิดขึ้นได้อีก อย่างนี้ไม่เรียกว่าจิตตั้งมั่นเป็นสมาธิ

(๓) คนที่มีสติดี จิตจะเข้าสู่ความตั้งมั่นเป็นสมาธิแล้วจะไม่ฝัน คนที่ยังฝันอยู่แสดงว่าจิตมีกำลังของสมาธิไม่กล้าแข็ง

ความดี ถ้าใช้ไม่เป็นก็เป็นโทษเป็นบาป เหมือนกับเงินที่เป็นของดี แต่จ่ายไม่เป็น ก็ขาดทุน หรือมีดคม ถ้าใช้ไม่เป็นก็กลายเป็นโทษ

๑๒๐. บุญใหญ่ - บาปเล็ก

คำถาม

สวัสดีค่ะ ท่านอาจารย์

หนูได้ยินมาจากพี่สาวว่าการกินยาถ่ายพยาธิเป็นบาปชนิดหนึ่ง แล้วพอดีหนูเพิ่งบริจาคเงินช่วยเด็ก ๕๐๐ คนกับประเทศที่ยากจนในแถวแอฟริกาที่ไม่ค่อยได้ทานอาหารที่สะอาดซักเท่าไหร่ ให้ขับพยาธิออกมาเพื่อที่เด็กๆ เค้าจะได้รับสารอาหารที่มากขึ้นแล้วแข็งแรงขึ้นในภายภาคหน้า หลังจากบริจาคไปแล้ว หนูเพิ่งคิดได้ว่าพี่สาวบอกว่ามันเป็นบาปที่กินยาขับพยาธิ หนูพอจะเข้าใจว่ามันอาจจะเป็นการเบียดเบียนพยาธิที่ทำให้มันตายแต่ว่ามันก็เป็นหนทางเดียวที่เด็กที่ยากจนและไม่ค่อยมีอาหารทาน จะมีสุขภาพที่ดีขึ้นเพราะในแต่ละวันพวกเขาก็ไม่มีอาหารที่เพียงพออยู่แล้ว มันเลยทำให้หนูสงสัยว่า

๑. หนูทำบาปมากมั้ย เพราะว่าจำนวนเงินที่บริจาคไปสามารถช่วยเด็กได้หลายคน อย่างนี้ก็เท่ากับฆ่าพยาธิไปหลายๆ ตัว

๒. ตามความเข้าใจของหนู ถ้าการที่คนกินยาถ่ายพยาธิเป็นบาป เพราะฉะนั้น อาชีพหมอจะเป็นบาปมั้ยคะ เพราะต้องฆ่าไวรัส เชื้อโรค พยาธิ หรือแบคทีเรียตั้งมากมาย เพื่อช่วยชีวิตคน หนูคิดว่ามันคงจะเป็นบาปและบุญในขณะเดียวกัน เพราะว่าต้องฆ่าสิ่งมีชีวิตเหล่านั้น แล้วถ้าอย่างนี้ต้องทำบุญขอ

อโหสิกรรม กับสิ่งเหล่านั้นด้วยหรือไม่ แล้วถ้าสิ่งเหล่านั้นไม่อโหสิกรรมให้ คุณหมอก็ต้องรับผลกรรมนั้นต่อไปใช่มั้ยคะ

หนูไม่ทราบว่าหนูคิดมากไปรึเปล่า แต่หนูขอกราบขอบพระคุณล่วงหน้านะคะที่ท่านจะช่วยชี้แจงความเข้าใจให้หนู ขอขอบพระคุณในความเมตตาของท่านค่ะ

คำตอบ

(๑) บาปเกิดขึ้นด้วยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการงานนี้จึงได้บาปน้อยและได้บุญมากกว่า

(๒) ผู้มีศรัทธาในพุทธศาสนา การพรากนามให้หลุดออกไปจากรูปถือว่าเป็นการประพฤติผิดศีลข้อปาณาติบาตเป็นบาปแต่การช่วยเหลือคนให้ปลอดจากพยาธิรบกวนเป็นบุญที่ใหญ่กว่าบาป

ฉะนั้นคนโบราณที่เขามีอาชีพทางนี้เขานิยมประพฤติบุญกิริยาวัตถุ ๑๐* อยู่เนืองนิตย์และอุทิศบุญให้เจ้ากรรมนายเวร เมื่อเจ้ากรรมนายเวรอโหสิให้เขาจึงอยู่ได้ด้วยการไม่ถูกจองเวรให้เจ็บป่วยเป็นโรคแบบคนไข้ที่มาให้เขารักษา

บุญกิริยาวัตถุ ๑๐* หมายถึงการกระทำที่เป็นบ่อเกิดแห่งบุญทำได้ ๑๐ อย่าง คือ ทำบุญด้วยการให้[๑] ทำบุญด้วยการรักษาศีล[๒] ทำบุญด้วยการทำจิตตภาวนา[๓] ทำบุญด้วยการประพฤติอ่อนน้อม[๔] ทำบุญด้วยการขวนขวายรับใช้[๕] ทำบุญด้วยการอุทิศความดีให้ผู้อื่น[๖] ทำบุญด้วยการยินดีในความดีของผู้อื่น[๗] ทำบุญด้วยการฟังธรรม[๘] ทำบุญด้วยการสั่งสอนธรรม[๙] และทำบุญด้วยการทำความเห็นให้ถูกตรง[๑๐]

๑๒๑. เจ้ากรรมนายเวรมีจริง

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์สนอง ที่เคารพ

อยากทราบความหมายที่แท้จริงของคำว่า เจ้ากรรมนายเวรค่ะ เนื่องจากบางท่านก็บอกว่า เจ้ากรรมนายเวรจริง ๆ แล้วไม่มี แต่เจ้ากรรมนายเวรคือตัวของเราเอง เวลาอุทิศส่วนกุศลให้ แท้จริงแล้วก็คือการอุทิศให้ตัวเอง

กราบรบกวนท่านอาจารย์ช่วยให้ความกระจ่างด้วยค่ะ

คำตอบ

คนที่บอกว่าเจ้ากรรมนายเวรไม่มี ถือว่าเป็นความเห็นถูกของเขาแต่มิใช่เป็นความเห็นถูกของผู้รู้

เวรหมายถึงความปองร้ายกัน ตัวอย่างที่สามารถรู้เห็นเข้าใจด้วยระบบประสาทสัมผัสเช่น พระเทวทัตที่กลิ้งก้อนหินลงจากภูเขาเพื่อทำร้ายพระพุทธเจ้า จนพระพุทธองค์ได้รับบาดเจ็บที่นิ้วเท้าจึงเรียกว่า พระเทวทัตเป็นเจ้ากรรมนายเวรของพระพุทธเจ้า หรือในอีกตัวอย่างหนึ่งคือ พระองคุลีมาลอรหันต์ออกไปบิณฑบาตในเมืองแล้วถูกชาวบ้านขว้างปาด้วยก้อนดินและท่อนไม้จนได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย ในกรณีนี้ชาวบ้านผู้ขว้างปาก้อนดินและท่อนไม้เป็นเจ้ากรรมนายเวรของพระองคุลีมาล

๑๒๒. ประจักษ์แจ้งด้วยตนเอง

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์สนอง ที่เคารพ

ก่อนอื่นต้องกราบขอบพระคุณอาจารย์ ที่เมตตาตอบข้อสงสัยของผม (ข้อ ๑๑๔) ช่วงนี้และช่วงต่อ ๆ ไปผมคงรบกวนอาจารย์อีกหากมีข้อสงสัยในการปฏิบัติ วันนี้ขอสอบถามดังนี้ครับ

๑. อารมณ์ที่ผมเข้าถึงในเบื้องต้นนี้ (จากข้อ ๑๑๔ ข้อ ๑) เรารู้สึกได้ สัมผัสได้ว่าเป็นอย่างไรและไม่เคยเจอมาก่อน แบบนี้เรียกว่าเป็น “สิ่งที่เรารู้ได้ด้วยตัวเอง” หรือไม่ครับ เพราะที่ผ่านมาอ่านหนังสือก็เข้าใจแค่ตัวหนังสือเท่านั้น และถ้าฝึกไประดับสูงๆ กว่านี้ก็จะมีความแตกต่างของอารมณ์ให้เรารับรู้ได้ในตัวมันเองและเป็นตัวชี้วัด ถูกต้องหรือไม่ครับ

๒. สำหรับคนที่ไม่เคยศึกษาและไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาธรรมะเลย จะทราบได้อย่างไรครับว่าอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภาษาธรรมะเรียกว่าอะไร เพราะผู้ปฏิบัติเองก็ต้องการทราบว่าตนเองมีความก้าวหน้าในการปฏิบัติหรือไม่ เพียงใด หรือเราก็ต้องศึกษาบ้างเล็กๆ น้อยเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น เหมือนขับรถก็ต้องรู้ทาง รู้กฎจราจรไว้บ้างครับ

๓. ผมมีความเข้าใจว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับผมคือ อารมณ์ของขณิกสมาธิ ใช่หรือไม่ครับ

กราบขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงครับ

คำตอบ

(๑) การรู้เห็นเข้าใจด้วยตัวเองเรียกว่าสนฺทิฏฺฐิโก ลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นได้กับผู้ปฏิบัติธรรมและเข้าถึงธรรมเท่านั้น ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นกับผู้ถามปัญหาที่ปฏิบัติธรรมได้แล้วถือว่าถูกต้อง

(๒) ต้องไปอ่านหนังสือทางธรรมว่าเขาสมมุติเรียกอารมณ์เช่นนี้ว่าอะไรจะได้สื่อสารให้ผู้อื่นรู้ตรงกันได้ และสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้า หรือความถอยหลัง(ปฏิบัติธรรมผิดทาง) ของตัวเองได้

(๓) เรียกได้ว่าจิตมีความตั้งมั่นชั่วขณะ

"ดวงจิต ไม่เป็นดีและไม่เป็นชั่ว
แต่เป็นผู้รู้ดีและรู้ชั่ว
เป็นผู้ละดีละชั่ว"

๑๒๓. ความเห็นไม่ตรงกัน

คำถาม

เรียนท่านอาจารย์สนองครับ

ผมมีปัญหาในการวางตัวครับ คือ ผมนั้นรู้สึกเบื่อหน่ายกระแสสังคม อยากแสวงหาทางออกกับครูบาอาจารย์ แม่นั้นจะสนับสนุน แต่พ่ออยากให้ทำกิจการต่อจากท่าน ซึ่งผมเห็นว่าเป็นเรื่องหาสาระไม่ได้เลย จึงอยากถามท่านอาจารย์ว่า ผมควรทำอย่างไรครับ เมื่อพ่อยังอยากให้ลูกสร้างต่อ แต่ลูกไม่อยากสร้างแล้ว และปรารถนาที่จะบวชกับครูบาอาจารย์ด้วยศรัทธาใน พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และครูบาอาจารย์อย่างสุดหัวใจ ครับ

คำตอบ

ชีวิตเป็นของตัวเอง ผู้ถามปัญหาจึงต้องเลือกทางเดินชีวิตด้วยตัวเอง ผู้รู้ไม่มีสิทธิ์เลือกทางชีวิตให้กับผู้ใดได้ ผู้รู้เป็นได้เพียงผู้ชี้แนะว่ามนุษย์สมบัติมีค่าน้อยกว่า สวรรค์สมบัติและพรหมสมบัติตามลำดับ สมบัติที่มีค่าสูงสุดและมนุษย์สามารถเข้าถึงได้คือนิพพานสมบัติ

ดวงจิตนั้นต้องเลี้ยงมันด้วยบุญกุศล ต้องให้บริโภคบุญมาก ๆ มันจึงจะอ้วนพี ถ้าบุญน้อยมันก็ผอม

๑๒๔. มิใช่กิจของสงฆ์

คำถาม

ดิฉันเคยไปร่วมงานศพและไปเห็นพระสงฆ์ทำพิธีกรรมแทนสัปเหร่อโดยการนำคนตายลงโรงเอง และมีมีดหมอทำพิธีและเหล้าแสงโสมเทลงโรงเอง

ถามว่าผิดหลักของพุทธศาสนาไหม ทั้งที่วัดก็มีสัปเหร่อและตัวดิฉันจะผิดต่อข้อ วิจิกิจฉา ไหมคะ รบกวนอ.สนองช่วยตอบด้วยคะ

คำตอบ

พุทธศาสนาสอนสงฆ์สาวกให้ประพฤติตรงตามธรรมวินัย ด้วยการเรียนรู้ภาคปริยัติและเข้าถึงธรรมวินัยด้วยการปฏิบัติกรรมฐาน การประพฤติตนเป็นสัปเหร่อ มิใช่กิจของสงฆ์ จึงถือว่าผิดหลักการของพุทธศาสนา จึงถือได้ว่าผู้ถามปัญหาเช่นนี้ยังมีวิจิกิจฉา จึงไม่รู้ว่าสงฆ์ที่ประพฤติเช่นนั้นถูกตรงตามธรรมวินัยหรือไม่

ไปอยู่ที่ไหนก็ต้องขยายกลิ่นหอมให้เขา อย่าไปขยายกลิ่นเหม็นไว้ ไปไหนก็ต้องให้เขารัก อยู่ไหนก็ต้องให้เขาชอบ

๑๒๕. ทำผิดทำใหม่ให้ถูกได้

คำถาม

เรียนท่านด๊อกเตอร์,

ทุกครั้งที่ดิฉันเริ่มงานใหม่ ทุกอย่างดูเหมือนจะไปได้ดี แต่พอเวลาผ่านไป อะไรๆ ก็เปลี่ยนไปในทางตรงกันข้าม การงานของดิฉันก็ค่อนข้างดี น่าจะมีฐานะได้แล้ว แต่ความจริงก็ไม่เป็นเช่นนั้น

- วัยเด็กดิฉันมักทำกิจกรรมที่ทำให้พ่อแม่ทุกข์ และเสียใจ

- ตอนแม่ไม่สบาย แม่หิวข้าว บอกให้ดิฉันไปซื้อข้าวให้กิน ดิฉันก็มัวห่วงเพื่อนที่มาหาที่บ้าน ไม่สนใจกับคำพูดของแม่ จนกระทั่งแม่ต้องบอกฉันว่าหิวจนแสบท้อง ฉันจึงไปหาข้าวมาให้แม่กิน (บาปมาก นิสัยแย่มาก)

- ตอนจะสอบเข้ามหาวิทยาลัย เราถามแม่ว่าแม่อยากให้เข้าเรียนคณะไหน จะได้เลือกสอบเข้า แม่พูดเบาๆ ว่าบัญชี ฉันแปลกใจเลยถามทวนอีกครั้ง แต่แม่บอกไม่มีอะไร แล้วเราก็ปล่อยผ่านไปไม่สนใจที่จะสอบเข้า

ดิฉันคิดว่า นี่เป็นเพราะกรรมเก่าที่ฉันทำไว้ กว่าจะคิดได้ตอนนี้ก็อายุมากแล้ว พ่อแม่ก็เสียได้ร่วมสิบปีแล้ว จะไปขออโหสิกรรมกับท่านก็สายไปเสียแล้ว จะขออโหสิกรรมกับพ่อแม่แฟนก็กลัวว่าไม่ได้ รบกวนถามท่านด๊อกเตอร์ว่า

๑. ดิฉันควรทำอย่างไรดีคะ

๒. ชีวิตดิฉันจะดีขึ้นได้ไหมคะ

ด้วยความนับถือ, ผู้อาศัยในความมืด และหาทางไปที่ที่สว่างไม่เจอ

คำตอบ

(๑) ทำบุญแล้วอุทิศบุญให้พ่อแม่ผู้ล่วงลับ แล้วกล่าวคำขออโหสิกรรมต่อท่านย่อมทำได้

(๒) จะดีขึ้นต่อเมื่อ ต้องทำตัวเองให้มีศีล มีธรรม มีสัจจะ และประพฤติบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ (ดูหน้า ๑๐๘) ให้ได้ตลอดชีวิต แล้วจะดีได้ตามที่ปรารถนา

คนพูดดี ก็เป็นน้ำเย็นรดหัวใจชื่นบาน

เป็นยาบำรุงหัวใจซึ่งกันและกัน

ถ้าพูดไม่ดีก็เป็นน้ำร้อนน้ำกรดมาสังหารซึ่งกันและกัน

๑๒๖. อานิสงส์ของทาน

คำถาม

ทำบุญยังไงให้รวยเร็วครับ

๑. เคยได้ยินมาว่า การให้ทาน กับคนที่มีศีลมีธรรมต่างกันก็จะได้บุญต่างกันไปเช่นให้คนมีศีล ๕ ได้บุญ ๑๐ เท่า ศีล ๑๐ ได้ ๑๐๐ เท่า โสดาบัน อนาคามี อรหันต์ ก็หมื่นเท่า แสนเท่า ล้านเท่า ต่างกันไปใช่ไหมครับ

๒. และรู้มาว่าแม่คืออรหันต์ในบ้าน

อยากถามว่าแบบไหนได้บุญมากกว่ากัน หรือแบบไหนดีกว่า

(๑) ผมเป็นเจ้าของเอง ผมได้เงินมา เอาไปให้แม่ให้หมด

(๒) แม่เป็นเจ้าของ แม่ได้เงินมา แม่เอาเงินไป เราแค่ช่วยแม่ และแม่ให้ค่าจ้างเราอีกที ผมจะมาทำธุระกิจเล็ก ๆ ส่วนตัวนะครับ

๓. เคยเห็นคนที่ไปปฏิบัติธรรมบางแห่ง เค้าบอกว่า เค้าไปปฏิบัติธรรมแล้ว ช่วยให้ธุรกิจดีขึ้น (ได้ยินมาหลายคนเหมือนกัน) ตามหลักการแล้วช่วยได้จริงหรือครับ ก็นั่งสมาธิ เดินจงกรม แล้วอุทิศส่วนกุศล มีผลจริงหรือเปล่า

ออกเรื่องทางโลกนิดหน่อยคงไม่ว่ากันนะครับ เพราะเรายังเป็นฆารวาสครับ

บุคคลผู้ใดหมั่นเจริญเมตตาภาวนา อยู่เป็นนิจ
ก็จะได้รับผลคือความสุข

คำตอบ

(๑) ใช่ ได้บุญไม่เท่ากันตามระดับคุณธรรมของผู้มารับทาน ดังตัวอย่างของหญิงชรายากจน ทำบุญด้วยน้ำผักดองกับพระมหากัสสปะอรหันต์ผู้ออกจากนิโรธสมาบัติ ผลปรากฏว่าตายจากมนุษย์แล้วได้ไปเกิดเป็นเทพนารีอยู่ในสวรรค์ชั้นนิมมานนรตีและเช่นเดียวกันในพรรษาที่ ๗ ที่พระพุทธะขึ้นไปโปรดพุทธมารดาอยู่ที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ อินทกเทพบุตรในสมัยที่เกิดเป็นมนุษย์ ได้ทำทานกับพระอนุรุทธะอรหันต์ด้วยข้าวเพียงทัพพีเดียว ตายแล้วไปเกิดเป็นเทพบุตรนั่งอยู่ใกล้พุทธมารดาทางเบื้องขวาของพระพุทธะ ส่วนอังกุรเทพบุตรนั่งอยู่ทางเบื้องซ้าย เมื่อเทพบุตรผู้มีศักดิ์ใหญ่องค์อื่นๆ เสด็จมาอังกุรเทพบุตรต้องถอยร่นไปเรื่อย ๆ และนั่งอยู่เบื้องหลังเทพบุตรเหล่านั้นห่างไกลจากพระพุทธะถึง ๑๒ โยชน์ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะสมัยที่เกิดเป็นมนุษย์ได้ให้ทานแก่มหาชนตลอดกาลอันยาวนาน แต่ปฏิคาหก (ผู้มารับทาน) ว่างเปล่าจากความเป็นทักขิไณยบุคคล จึงได้อานิสงส์ต่างจากทานของอินทกเทพบุตรดังนี้

(๒) การให้เงินแม่ด้วยตัวเองได้บุญมากกว่าต่อเมื่อให้แล้วต้องมีปีติมากกว่าวิธีที่สอง

(๓) การปฏิบัติธรรมเป็นหนึ่งในบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ และเป็นบุญใหญ่สุด เมื่อมีบุญใหญ่แล้วอุทิศบุญให้กับเจ้ากรรมนายเวรรวมถึงสรรพสัตว์ย่อมได้บุญมากยิ่งขึ้น ถ้าอยากจะรู้ว่าเป็นจริงหรือไม่ทำไมไม่ลองพิสูจน์ดูด้วยตนเองเล่าครับ

๑๒๗. หนูเลยเริ่มสับสน

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์สนองที่เคารพอย่างสูง

ขณะนี้หนูกำลังตั้งใจปฏิบัติจิตภาวนาประมาณ ๑๕ นาที หลังสวดมนต์ทุกคืน และสมาทานศีล ๕ ทุกเช้าก่อนไปทำงาน ในช่วงแรก ๆ ของการปฏิบัติจะรู้สึกอึดอัดมากเวลากำหนดลมหายใจเข้าออก แต่ตอนนี้เริ่ม ๆ ดีขึ้นแล้วค่ะ แต่คุณแม่ ซึ่งท่านได้ศึกษาพระอภิธรรมมายาวนาน และได้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานมาอย่างต่อเนื่อง แนะนำว่าน่าจะเริ่มวิปัสสนากรรมฐานเลย มากกว่าจะเริ่มจากสมถกรรมฐาน เพราะเวลาจะเปลี่ยนจากสมาธิมาเป็นวิปัสสนากรรมฐานจะทำได้ยาก จะไปติดที่การกำหนดจิตให้นิ่งอย่างเดียว หนูเลยเริ่มสับสน เนื่องจากที่เริ่มจากการทำสมาธิ เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่สามารถฝึกได้ด้วยตนเองในระยะแรก หากจะปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเลย หนูรู้สึกว่าเป็นเรื่องยาก เพราะต้องเข้าใจพระอภิธรรมได้มากพอสมควร จึงอยากรบกวนปรึกษาท่านอาจารย์ว่า หนูควรจะปฏิบัติอย่างไรต่อไปดีคะ ด้วยความเคารพย่างสูง

คำตอบ

เจริญจิตตภาวนานาน ๑๕ นาที หลังสวดมนต์ทุกคืน และสมาทานศีล ๕ ทุกเช้า เมื่อประพฤติได้แล้วดีจงมีสัจจะรักษาปฏิปทาเช่นนี้ไว้ให้ได้ตลอดไป ส่วนเรื่องที่จะเริ่มปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเมื่อไรนั้นอยู่ที่กำลังความตั้งมั่น (สมาธิ) ของจิตตัวเองจะเป็นตัวกำหนดให้รู้เองได้เมื่อเวลานั้นมาถึง

๑๒๘. เหตุใด - ทำไม

คำถาม

เรียน อาจารย์ สนอง วรอุไร

ผมชื่อ วันชัย วงศ์ศรีชาตินนท์ กรรมใดที่เคยล่วงเกินท่านอาจารย์ขอท่านอาจารย์โปรดอโหสิกรรมกระผมด้วยครับ

คำถามครับ

๑.เหตุใดเมื่อเราได้สมาธิแล้วจึงไม่อยู่ติดตัวเราไปตลอดและไม่สามารถเข้าสมาธิได้ดังเดิม

๒. ทำไมแต่ละคนเมื่อเข้าสมาธิได้ครั้งแรก ได้ข้อมูลในสมาธิไม่เหมือนกัน ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงครับ

คำตอบ

(๑) สมาธิเป็นหนึ่งในกำลังของจิต (พละ ๕) ผู้ใดฝึกจิตให้มีกำลังของสมาธิอยู่เสมอ ฝึกอยู่เป็นประจำ กำลังสมาธิจะไม่ลดไป ต้องดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์คือมีความไม่คงที่คงอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ และเป็นของสูญไม่เป็นของใคร

(๒) เหตุที่ได้ข้อมูลในสมาธิไม่เหมือนกันเพราะต่างมีประสบการณ์ไม่เหมือนกัน สั่งสมบุญสั่งสมบารมีสั่งสมบาปมาไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน

เรื่อง "ชื่อเสียง" ถ้าเราไม่ช่วยกันรักษา มันก็จะกลายเป็น "ชื่อเสีย"

๑๒๙. ได้บุญมากกว่า

คำถาม

เรียน ท่าน ดร.สนอง

ผมได้ชวนเพื่อนไปฟัง ปุจฉา-วิสัชนา จากพระโพธิสัตว์รูปหนึ่ง หลังจากจบแล้วได้เตรียมเงิน และของ(เหรียญ ๒๕ , ๕๐ สตางค์, ทองเหลือง) เพื่อทำบุญถวายกับมือของท่านโดยตรง เพื่อร่วมสร้างพระ แต่พอหันไปเห็นเพื่อนๆ จึงรู้สึกสงสารว่า เพื่อนไม่ได้เตรียมของมาถวายท่าน เท่าที่ควรจึงได้ แบ่ง เงิน และ ของ ที่ผมรวบรวมจากผู้คนที่ข้าพเจ้าชักชวนทำบุญซึ่งน่าจะประมาณ ๑๐ กว่ากิโล ออกเป็น ๔ ส่วน และมอบให้ เพื่อนๆ ช่วยกัน ร่วมอนุโมทนา และถวาย เงินและของนั้น

ผมไม่ได้หวงบุญที่ได้แบ่งเงิน และของที่รวบรวมให้เพื่อนได้มีโอกาสถวายกับมือ พระโพธิสัตว์โดยตรง แต่อยากทราบว่าบุญนั้น นั้น จะต่างจากการที่ผมรวบรวม และถวายแต่เพียงผู้เดียวอย่างไร กราบขอบพระคุณครับ

คำตอบ

ต่างกันตรงที่ว่า คุณได้เมตตาได้กรุณาเพิ่มขึ้นได้เขามาเป็นบริวารช่วยเหลือคุณในการให้ทาน จึงได้บุญมากกว่าถวายเพียงผู้เดียว

อบรมปัญญาให้เกิดโดยชอบ รอบคอบด้วยเหตุผล

๑๓๐. สองวันดี - สองวันไม่ดี

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์ดร.สนอง ที่เคารพ

กระผมเป็นคนหนึ่งที่ชอบนั่งสมาธิและชอบเดินทางไปกราบครูบาอาจารย์ต่างๆ เสมอ ตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวย แต่กระผมนั้นมีข้อเสียอย่างยิ่งคือการดื่มสุราและชอบสังสรรค์กับเพื่อนฝูง ดังนั้นจึงอยากจะกราบเรียบถามท่านอาจารย์ว่า

๑. ถ้าเราดื่มเหล้า ๒ วันแล้วเว้นช่วงไว้ ๒ วันให้สร่างจากอาการเมาแล้วนั่งสมาธิเราจะได้บุญเป็นเช่นไร(หรือจะได้บาป)

๒. ถ้าทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จะมีโอกาสวิปลาสหรือไม่

ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

(๑) สองวันที่ดื่มสุราเป็นการประพฤติทุศีลมีอานิสงส์เป็นบาป สองวันที่มิได้ดื่มสุรา ไม่ประพฤติทุศีลเป็นบุญ การนั่งสมาธิเป็นการประพฤติจิตตภาวนาเป็นบุญ ฉะนั้นพฤติกรรมทั้งสามที่ทำแล้วจึงได้ทั้งบาปและได้ทั้งบุญ ส่วนพลังกรรมใดมีมากกว่าให้ดูที่ความประพฤติของตัวเองว่า ผู้ใดมีบุญสั่งสมอยู่ในจิตมากกว่าบาป ผู้นั้นทำความดีได้ง่าย ทำความชั่วได้ยาก ตรงกันข้าม ผู้ใดมีบาปสั่งสมอยู่ในดวงจิตมากกว่าบุญ ผู้นั้นทำความชั่วได้ง่ายทำความดีได้ยาก

(๒) ขึ้นอยู่กับการให้ผลของพลังกรรม ถ้าพลังบุญให้ผลจิตไม่วิปลาส แต่หากพลังบาปให้ผลโอกาสมีจิตวิปลาสจะเกิดขึ้นได้

๑๓๑. กฎธรรมชาติและกฎแห่งกรรม

คำถาม

เรียน ท่านอาจารย์สนอง

อ่านการตอบปัญหาของอาจารย์แล้วรู้สึกเพลิดเพลินและสนุก บางทีก็ขำกับมุขของอาจารย์ ต้องเข้ามาอ่านคำถาม-คำตอบทุกหัวข้อ นอกจากนี้ก็ชอบฟังธรรมะบรรยายของอาจารย์ ปกติดิฉันแทบจะไม่ได้ดูทีวีเลย ชอบอ่านหนังสือธรรมะและพระพุทธศาสนา

มีข้อสงสัยดังนี้ค่ะ สิ่งที่ประกอบเป็นโลกมนุษย์อันกว้างใหญ่ ทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต การเวียนว่ายตายเกิด ใครจะเป็น ใครจะตาย ใครจะลำบากเดือดร้อน ได้รับเคราะห์กรรม มีอะไรเป็นสิ่งกำกับควบคุมดูแล หรือทุกสิ่งขับเคลื่อนเป็นไปตามวัฎจักรของมันเอง ทุกสรรพสิ่งเป็นไปตามกรรม แต่มองดูมันเหมือนกับมีโครงสร้าง คล้ายๆ หน่วยงานหนึ่ง มีสรรพสัตว์ที่เวียนว่ายเป็นประชากรหลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ เดรัจฉาน อมนุษย์ มีผลตอบแทน เช่น ทำดี ได้ดี มีเทวดาคอยรักษา ทำชั่วได้ชั่ว ตกนรก มีฝ่ายบุคคลคอยประเมินผลงานอยู่ ไม่รู้ว่าดิฉันฟุ้งซ่านเกินไปหรือเปล่า

คำตอบ

สิ่งที่ถามไปไม่ใช่จิตฟุ้งซ่าน แต่เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า

ผู้ถามปัญหาเริ่มจะนำตัวเองออกจากกะลาครอบ จึงได้สนใจในเรื่องเหล่านี้ ซึ่งตอบได้ว่า สิ่งที่ประกอบเป็นโลกอันกว้างใหญ่พร้อมวัฏจักรของสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตถูกกำกับดูแล (ควบคุม) ด้วย ๒ ปัจจัยใหญ่ คือ กฎธรรมชาติและกฎแห่งกรรมที่สิ่งมีชีวิตเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้น

กฎธรรมชาติ คือ กำหนดอันแน่นอนตายตัวว่าสรรพสิ่งมีการเกิดขึ้น สรรพสิ่งมีการคงอยู่ชั่วขณะ (ระยะสั้น ระยะยาวหรือยาวนานมากจนปัญญาทางโลกมิอาจประเมินได้) และมีการดับสลายไปเป็นธรรมดาของธรรมชาติ ไม่มีมนุษย์ เทวดา พรหมตนไหนสามารถไปเปลี่ยนกฎเกณฑ์ของธรรมชาติได้อย่างจริงแท้

กฎแห่งกรรม คือกำหนดอันแน่นอนตายตัวที่สิ่งมีชีวิตผู้ประกอบขึ้นด้วยรูปนาม กระทำเหตุแล้วต้องมีผลเกิดตามมาแน่นอน ส่วนผลที่จะเกิดนั้น จะปรากฏเป็นจริงเมื่อไร ขึ้นอยู่กับชนิดของเหตุที่ทำและขึ้นอยู่กับผลของกรรมเก่า

ผู้ถามปัญหาไม่ควรปลงใจเชื่อคำตอบนี้ จนกว่าจะได้พิสูจน์พุทธวจนะ ที่กล่าวไว้ในกาลามสูตร (ดูหน้า ๑๐๐) ด้วยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจนเข้าถึงปัญญาเห็นแจ้งได้แล้วจะถ่องแท้ได้ด้วยตัวเอง

คนมีปัญญา จะพูดอะไรก็เป็นบุญเป็นกุศล
เพราะรู้จักการพูดให้ถูกกาล สถานที่บุคคล และสังคม

๑๓๒. เลี้ยงหมา - เลี้ยงแมว

คำถาม

สวัสดีค่ะ ท่านดร.สนอง

ดิฉันมีความสงสัยอยากเรียนถามดังนี้

๑. การที่เราจะต้องมาเลี้ยงสุนัขหรือแมว เป็นเวรกรรมของเราหรือเปล่า และเราได้ทำกรรมอะไรกับเค้าไว้

๒. หากเราจะเลี้ยงแล้วนำไปขายต่อให้คนอื่นเลี้ยง จะบาปไหมค่ะ

๓. ถ้าเราได้เลี้ยงเค้าแล้วเราต้องปฏิบัติต่อเค้าอย่างไรเพื่อไม่ให้เป็นบาปเป็นกรรมต่อกัน ขอบคุณค่ะ

คำตอบ

(๑) การที่ต้องเลี้ยงสุนัขหรือแมว เป็นกรรม (การกระทำ) ของผู้เลี้ยงสัตว์ ส่วนกรรมนั้นจะให้ผลเป็นบาปได้ต่อเมื่อผู้เลี้ยงต้องก่อเวรกับสัตว์ที่เลี้ยง เช่น กักขัง ทุบตี ให้สัตว์อดอยากหิวโหย ฯลฯ แล้วพฤติกรรมที่ทำจึงจะถูกเรียกได้ว่าเป็นเวรกรรม

หากมีพฤติกรรมตรงกันข้าม ผู้เลี้ยงสุนัขหรือแมวประพฤติถูกตรงตามบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ถูกตรงตามบารมี ๑๐ ถือได้ว่าการเลี้ยงสัตว์นั้นเป็นการสร้างบุญ สร้างบารมีของผู้เลี้ยงสัตว์

(๒) เรื่องที่ถามไปจะเป็นบาปได้ ต่อเมื่อสัตว์ที่ถูกขายจองเวรกับผู้ขาย หรือสัตว์ที่ถูกขายต้องไปตกระกำลำบาก ถือว่าเป็นบาป ซึ่งผู้ขายเป็นต้นเหตุให้มีบาปเกิดขึ้นจึงต้องมี

ส่วนร่วมในกรรมนั้นด้วย หรือหากทั้งสองกรณีให้ผลเป็นตรงกันข้ามถือว่าการกระทำนั้นเป็นบุญ

(๓) ประสงค์จะไม่ให้มีบาปเกิดขึ้นจากการนำสัตว์มาเลี้ยงต้องเลี้ยงให้สัตว์มีความสุขจึงจะเป็นบุญเกิดขึ้น

๑๓๓. จะปิ๊งขึ้นมาเอง

คำถาม

เรียน อาจารย์สนอง ด้วยความเคารพ

ผมเรียนอยู่ในระดับปริญญาตรีและกำลังจะทำภาคนิพนธ์ในช่วงปีสุดท้ายครับ แต่ยังคิดไม่ออกว่าจะทำเรื่องอะไรดี (เป็นคนคิดอะไรไม่ค่อยจะออกครับ) จึงอยากเรียนถามอาจารย์ว่าจะมีวิธีนำเอาสมาธิในระดับขณิกสมาธิมาใช้ในการคิดหัวข้อภาคนิพนธ์ได้หรือไม่ และควรปฏิบัติอย่างไรครับ อยากให้อาจารย์ช่วยแนะนำด้วยครับ ขอบคุณครับ

ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

คิดจะทำวิทยานิพนธ์เรื่องดี คำว่าดีมีมาตรชี้วัดได้ดังนี้ว่า เรื่องที่คิดจะทำต้องไม่ผิดกฎหมายไม่ผิดศีลและไม่ผิดธรรม เรื่องใดที่อยู่ในเกณฑ์นี้ถือว่าเป็นเรื่องดีในทางธรรมทำแล้วให้ผลเป็นบุญ ดังนั้นไม่ต้องกังวลไม่ต้องว้าวุ่นให้สูญพลังไปโดยเปล่าประโยชน์ทำใจให้นิ่งแล้วจะปิ๊งขึ้นมาเอง

๑๓๔. ระลึกได้ - ระลึกไม่ได้

คำถาม

เรียน อาจารย์สนองที่เคารพ

ดิฉันสงสัยว่าเวลาที่เราทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวรในชาติที่แล้วๆ มาเพื่อขออโหสิกรรมนั้น หากเขาไปเกิดใหม่ในภพภูมิต่างๆ แล้วเขาจะรับรู้และอโหสิกรรมให้เราได้อย่างไรในเมื่อเขาเหล่านั้นไม่สามารถจำอดีตชาติได้ และหากเป็นอย่างนั้นหมายความว่าเราก็ยังไม่ได้รับการอโหสิกรรมใช่มั้ยคะ

กรรมใดที่ดิฉันได้ล่วงละเมิดต่ออาจารย์ ดิฉันขออโหสิกรรมด้วยนะคะ และขออนุโมทนาในกุศลที่อาจารย์ได้ทำแก่เพื่อนร่วมโลกทั้งหลาย ขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

สัตว์(รูปนาม) ที่ไปเกิดอยู่ในภพภูมิต่าง ๆ มีทั้งที่จำอดีตได้และจำอดีตไม่ได้ ตัวอย่างเช่น สุภัททาตายจากมนุษย์แล้วไปเกิดเป็นเทพนารีอยู่ในสวรรค์ชั้นนิมมานนรตี ได้ลงมาหาเทพนารีภัททาในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ซึ่งตัวเองจำได้ว่า ในครั้งที่เกิดเป็นมนุษย์ภัททาเคยเป็นพี่สาวแต่งงานแล้วไม่มีลูกได้แนะนำสามีให้ไปขอตัวเองซึ่งเป็นน้องสาวมาเป็นภรรยาน้อย และยังแนะนำให้ขวนขวายในการจัดเตรียมอาหารใส่บาตรพระสงฆ์เป็นประจำ ส่วนภัททาเทพนารีไม่สามารถระลึกได้ว่าสุภัททาเทพนารีเคยเป็นน้องสาวในครั้งที่เกิดเป็นมนุษย์ร่วมสามีเดียวกัน

หรือในอีกตัวอย่างหนึ่งที่คณะสงฆ์หลงทางไปพบเปรตอยู่ในป่าลึก เปรตชี้ทางเดินออกจากป่าให้และยังได้ขอร้องสงฆ์ให้บอกกับมนุษย์ว่า "อย่าได้ประพฤติอย่างข้าพเจ้าในสมัยที่เกิดเป็นมนุษย์ได้ไปโกงที่ดินของวัดมาใช้เป็นที่ทำนาของตน" ฯลฯ

ฉะนั้น สัตว์ใดระลึกได้ว่าผู้มีบุญได้อุทิศบุญให้กับตนและตนได้มีโอกาสไปรับอนุโมทนา สัตว์นั้นย่อมได้บุญจากมีผู้อุทิศให้ ส่วนสัตว์ที่เป็นเจ้ากรรมนายเวร เมื่อเขามาอนุโมทนาบุญแล้ว จะอโหสิกรรมให้กับผู้อุทิศบุญให้เขาหรือไม่นั้นเป็นสิทธิ์ของเขา ไม่มีผู้ใดสามารถไปบังคับเขาได้

๑๓๕. ชี้ทางให้เลือก

คำถาม

เรียนท่านอาจารย์ดร.สนอง

แม่ของกระผมมีบ้านที่เชียงใหม่และให้คนเช่าอยู่เดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท แต่คนเช่าไม่จ่ายเงินให้จนกระทั่งเค้าติดค่าเช่าได้ ๑๐๐,๐๐๐ บาท แม่ของผมก็ทวง จนเค้าเขียนเช็ค มาให้ ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่ว่า เช็ค มันเด้ง แม่ของผมก็เลยจ้างทนายมาฟ้องเรื่อง เช็ค (ระหว่างฟ้องใช้ระยะเวลานานถึง ๕ เดือน ทำให้เค้าติดค่าเช่า เพิ่มอีก เป็น ๒๐๐,๐๐๐ บาท) แล้วไปขึ้นศาล ๓ ครั้ง ศาลเลยสั่งออกมาว่า ให้สงหมายไปจับ เค้าก็เลยมาจ่าย

๑๐๐,๐๐๐ บาท ก็เลยยกฟ้องเรื่อง เช็ค และศาลจะให้จ่ายอีก ๑๐๐,๐๐๐ โดย ให้แบ่งจ่าย เดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท

อยากถามท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ว่า

๑. ถ้าเค้าไม่ผ่อนจ่ายอีก เดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท ที่เค้าติดตามที่ศาลสั่ง เราจะฟ้องศาลอีกจะดีหรือไม่ แต่ดูแล้วเค้าไม่ค่อยมีเงิน และยังเป็นเด็กอายุแค่ ๒๐ กว่าๆ

๒. ถ้าเราบังคับให้เค้าจ่ายเงินที่เค้าติดเราให้เรา จะบาปมั้ย เพราะครั้งที่แล้วเค้าเอา รถไปเข้า finance ให้เรา

คำตอบ

(๑) ชาวพุทธที่เชื่อในคำของพระพุทธะในความหมายที่ว่า "ไม่มีสิ่งใดเกิดโดยบังเอิญ ทุกอย่างที่เกิดขึ้นต้องมีเหตุทำให้เกิด" และเชื่อในคำสอนที่ว่า "เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร"

หากผู้ถามปัญหามีศรัทธาในคำสอนของพระพุทธะดังที่ยกตัวอย่างมาให้ดู จะตัดสินใจได้เองว่า จะผูกเวรกรรมให้ต่อเนื่องยาวนานในภพข้างหน้าหรือจะให้เวรกรรมยุติเพียงชาตินี้ อยู่ที่ผู้ถามปัญหาต้องตัดสินใจด้วยตัวเอง

(๒) คนที่มีธรรมะของพระพุทธะอยู่ในใจจะไม่เบียดเบียนใครให้ไม่สบายใจ เพราะนั่นคือการสร้างบาปที่เขาจะต้องนำติดตัวไปเกิดในภพใหม่ มนุษย์สมบัติได้แก่ทรัพย์ภายนอก เมื่อตายแล้วไม่เคยมีใครนำทรัพย์ภายนอกติดตัวไปได้สักราย มีแต่บุญและบาปซึ่งเป็นทรัพย์ภายในเท่านั้นที่นำติดตัวข้ามภพชาติได้ ฉะนั้นผู้ถามปัญหาจะนำบุญหรือบาปติดตัวไปเกิดใหม่ ต้องเลือกเอาตามที่ตัวเองชอบ

๑๓๖. เป็นไปไม่ได้

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ ดร.สนอง ที่เคารพอย่างสูง

หนูขอรบกวนท่านโปรดให้คำแนะนำด้วยค่ะ เป็นเพราะหนูต้องเดินทางโดยเครื่องบินบ่อย และเมื่อเที่ยวล่าสุดนี้เครื่องบินผ่านสภาพภูมิอากาศเลวร้ายมากๆ หนูรู้สึกกลัวมาก (กลัวตายนั่นแหละค่ะ) หนูก็เลยกำหนดความรู้สึกว่า กลัวหนอ กลัวหนอ และพยายามจับความรู้สึกของจิต ซึ่งพอจะรู้ได้ว่า เขาดิ้นรน ใจเต้นแรงมาก ในช่วงนั้นความสับสนเกิดขึ้นมาก จนหนูกำหนดไม่ค่อยถูก จึงได้กำหนดว่า กลัวหนอ รู้หนอ (อันนี้หมายถึงรู้ว่าสับสนลนลานค่ะ) และมีการระลึกถึงคุณพระรัตนตรัยด้วยการสวดมนต์ไปด้วย

ในช่วงวิกฤตเช่นนี้ ขอคำแนะนะหน่อยค่ะว่า

๑. เวลาที่เราเกิดเหตุคับขันที่อาจส่งผลให้เราเสียชีวิตได้ เราควรมีสติกำหนดอย่างไรดีคะ /แล้วที่หนูกำหนดเช่นนี้ ถูกต้องไหมคะ

๒. มีบางครั้ง หนูก็ใช้วิธี อธิษฐานเลยว่า ถ้าข้าพเจ้ามีอันต้องเป็นไป ขอให้ตายปุ๊ปเกิดใหม่ปั๊บ มีมนุษย์สมบัติ อริยสมบัติ เทวดาสมบัติ ติดตัวมา เพื่อปฏิบัติธรรมได้บรรลุ มรรค ผล นิพพาน ด้วยเทอญ ทำอย่างนี้ดีไหมคะ แต่ในเสี้ยวชีวิตนั้น ไม่รู้ว่าจะอธิษฐานจบหรือเปล่านะคะ มีสั้นกว่านี้ไหมคะ

๓. ทำไม ทั้งๆ ที่รู้ว่าเราทุกคนต้องตาย ก็ยังกลัวอีก การปฏิบัติธรรมจะช่วยให้หนูไม่กลัวตายได้ใช่ไหมคะ (หนูก็พยายามฝึกการมีสติ อยู่เนืองๆ แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ทำให้รู้เลยว่า สติเรายังอ่อนมากๆ)

สุดท้ายนี้ หนูขอให้ผลบุญที่ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ได้สร้างและสะสมไว้ในชาตินี้ ส่งผลที่ดีและประเสริฐที่สุดให้แก่ท่านอาจารย์ อย่างเห็นได้ทันทีด้วยเทอญ

และหนูขออนุญาตนำ VCD เรื่อง วิถีสู่อริยะ ของท่านอาจารย์ ไป copy เพื่อมอบเป็นธรรมะทานแก่ผู้อื่นด้วยนะคะ รวมถึงผลงานเรื่องอื่นๆ ที่หนู Download จากเว็บกัลยาณธรรมด้วยเช่นกันนะคะ กราบขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

(๑) ควรกำหนดมรณานุสติว่า “ความตายเป็นเรื่องธรรมชาติ” กำหนดบ่อย ๆ กำหนดทุกครั้งที่นึกได้ กำหนดทุกครั้งที่ว่างจากงานภายนอก หากทำได้ตลอดไปเช่นนี้แล้วสติจะเกิดขึ้นกับใจอยู่ทุกขณะตื่น เมื่อมีเหตุปัจจัยทำให้ต้องตายจะตายอย่างมีสติ แล้วสุคติจะเป็นที่หมายของการไปเกิดในภพใหม่

การประพฤติที่แล้วมา ประพฤติแล้วไม่ได้ผล ควรเลิกเสียด้วยเหตุประพฤติแล้วสติไม่เกิดหากจำเป็นต้องตายขณะจิตขาดสติจะทำให้ชีวิตใหม่เสียหายได้

(๒) ไม่ดี เพราะเป็นการอธิษฐานที่เป็นไปไม่ได้ จะเอา

ทั้งมนุษย์สมบัติและเทวดาสมบัติในคราวเดียวกันย่อมไม่เกิดขึ้นได้ คนตายแล้วไปเกิดใหม่ในภพมนุษย์ต้องมีศีล ๕ คุมใจฉะนั้น หากผู้ถามปัญหาประสงค์จะพบกับความสมปรารถนาต้องสร้างมหาทานแล้วอธิษฐาน และสุดท้ายต้องทำเหตุให้ถูกตรงคำอธิษฐานจึงจะมีโอกาสพบกับความสำเร็จได้

(๓) คนที่รู้ว่าทุกคนต้องตายแต่ยังกลัวตาย เหตุเพราะรู้ไม่จริงเกี่ยวกับความตาย แต่ทุกคนที่เอาใจเข้าถึงความจริงของการตายจะไม่กลัวตาย เหตุเพราะรู้จริงเกี่ยวกับความตาย ฉะนั้นผู้ใดประสงค์จะไม่กลัวตาย ต้องเข้าถึงความตายก่อนตายจริงให้ได้ด้วยการปฏิบัติธรรม จนเข้าถึงมรรคผลแห่งธรรมแล้วจะไม่กลัวตายแน่นอน

ส่วนเรื่องที่ผู้ถามปัญหาขอไป ต้องไปขออนุญาตกับชมรมกัลยาณธรรม เพราะเขาเป็นผู้ผลิตและรับผิดชอบในสิ่งเหล่านั้น

คนที่มีชื่อเสียง แต่ไม่มีความจริง ก็นับว่าดีไม่ได้
คนใดที่มีความจริง ถึงจะมีชื่อเสียงหรือไม่มีก็ตาม
ก็นับว่าเป็นคนดี

๑๓๗. เลือกด้วยตัวเอง

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ ด.ร.สนอง ที่เคารพ

หนูขออนุญาตเรียนถามอาจารย์ดังนี้ค่ะ

๑. มีผู้ใหญ่ท่านหนึ่งชวนให้ร่วมทำบุญสร้างที่พักผู้ปฏิบัติธรรมและร่วมสร้างพระเพื่อนำไปประดิษฐานในวัดต่างจังหวัด จึงได้รับปากว่าจะร่วมเป็นเจ้าภาพร่วมทั้งสองอย่างนี้มาทราบภายหลังจากอีกคนว่าที่วัดมีพระน้อยมากและต้องการความสงบ การไปสร้างนั้นไม่จำเป็นนัก อีกทั้งยังจะเพิ่มภาระแก่พระที่ต้องคอยดูแลอีก ส่วนพระที่จะสร้างนั้นก็เนื่องจากความอยากทำของผู้ใหญ่ท่านนั้นเอง โดยที่ค่อยหาวัดที่จะนำไปประดิษฐานทีหลัง (โดยที่ท่านจะเน้นที่วัดที่มีพระอาจารย์ดังๆ ซึ่งแน่นอนว่ามีพระประธานอยู่แน่แล้ว) จึงอยากทราบว่า การที่เราร่วมทำบุญนี้จะเป็นการสร้างบาปแทนหรือไม่ หากจะถอนตัวจะกลายเป็นการเสียสัจจะหรือไม่ เนื่องจากอีกใจหนึ่งก็รู้สึกไม่ดีว่าจะร่วมทำความอึดอัดให้แก่พระท่านหรือไม่ ส่วนอีกใจก็รู้สึกว่าจะเสียสัจจะที่บอกว่าจะเป็นเจ้าภาพจำนวน XX,XXX บาท และหากนำเงินนี้ไปทำบุญอย่างอื่นที่มีความจำเป็นจริงๆ จะดีกว่าหรือไม่คะ

๒. แฟนหนูอายุ ๓๕ คบกันเกือบสิบปี เขาอยากแต่งงานแต่หนูยังไม่พร้อมเนื่องจากเขาเคยรับงานของญาติผู้ใหญ่หนู

แต่ทำไม่ดีไม่ถูกใจซึ่งก็คงมองหน้ากันไม่ติด หากต้องแต่งกับเขา อีกทั้งความรับผิดชอบและนิสัยบางอย่างของเขาที่คิดว่าตัวเองถูกเสมอ และตัวหนูเองคงเหนื่อยมากแน่ๆ แต่เขาก็มีส่วนดีมีน้ำใจ และวัยของหนูที่จะ ๓๐ ทำให้หนูยังลังเล จึงอยากขอคำแนะนำจากอาจารย์ค่ะ

๓. หากต้องแต่งงาน กะว่าจะให้หนังสือประเภท ธรรมะเกี่ยวกับความรัก เป็นของชำร่วย อาจารย์เห็นว่าสมควรหรือไม่คะ (ผู้ใหญ่ที่บ้านบอกว่าการให้หนังสือเหมือนงานศพต้องมีของอื่นเพิ่มแน่ๆ)

สุดท้ายนี้หนูขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์แทบเท้าด้วยความเคารพยิ่งที่ช่วยให้ความสว่างและเปิดโลกธรรมะให้พวกหนูค่ะ

คำตอบ

(๑) ผู้ใดรับปากว่าจะร่วมเป็นเจ้าภาพในกิจกรรมที่ทำขึ้นแล้วไม่ประพฤติตรงตามคำที่ให้ไว้ เรียกว่าผู้นั้นเป็นผู้ไม่มีสัจจะ ผู้รู้นิยมรักษาสัจจะอันเป็นทรัพย์ภายในซึ่งติดตามไปได้เมื่อตายมากกว่ารักษาทรัพย์ภายนอกที่ตายแล้วต้องทิ้งไว้กับโลก

ฉะนั้นผู้ถามปัญหา จึงต้องตัดสินใจด้วยตัวเองว่า ชอบสิ่งไหนก็เลือกประพฤติตามสิ่งที่ชอบ

(๒) สัตว์โลกมีนิสัยที่แตกต่างกัน แต่มีอยู่หนึ่งสิ่งที่เหมือนกันคือ ทุกตัวตนของสัตว์โลกรักที่จะมีความสุข และ

ปฏิเสธความทุกข์ ฉะนั้นจึงต้องเลือกเองตามที่ผู้ถามปัญหาปรารถนา หากปรารถนาอยู่เป็นสุขมากกว่าอยู่แล้วทุกข์ ต้องดำเนินชีวิตแบบคนโสด และตรงกันข้าม ปรารถนาอยู่เป็นทุกข์มากกว่าอยู่แล้วมีความสุข ต้องดำเนินชีวิตแบบมีครอบครัว และยิ่งมีศรัทธา ศีล จาคะและปัญญาต่างกันมาก ความทุกข์ของการมีชีวิตคู่จะยิ่งมีมากขึ้น มนุษย์สมัยนี้มีจิตเป็นทาสของตัณหาจึงนิยมนำพาชีวิตดำเนินไปตามแบบที่สองมากกว่า

(๓) การให้สิ่งดี ผู้ให้ให้แล้วได้บุญ การให้ธรรมะเป็นทานเป็นการให้ที่สูงสุด ผู้ใดมีใจเป็นทาสของสมมติบัญญัติ ผู้นั้นมีบาปสั่งสมอยู่ในใจและเป็นเรื่องธรรมดาที่ผู้มีบาป ย่อมชักชวนผู้อื่นให้ทำบาปและป้องกันขัดขวางไม่ให้ผู้อื่นทำความดี ส่วนผู้มีบุญย่อมชักชวนให้ผู้อื่นทำบุญและป้องกันขัดขวางไม่ให้ทำบาป ฉะนั้นผู้ถามปัญหาจะเลือกปฏิบัติอย่างไร อยู่ที่แรงบุญหรือแรงบาปที่มีอยู่ในใจส่งผล

ลมเป็นพี่ชายใหญ่ เพราะลมช่วยไฟ ไฟช่วยน้ำ
น้ำช่วยดิน มันสงเคราะห์กันเป็นสามัคคีธาตุ ดังนี้

๑๓๘. วันนี้กับเมื่อวาน

คำถาม

สวัสดีค่ะ วันนี้กับเมื่อวานทำสมาธิ แบบพองยุบ เหมือนจิตระลึกรู้เส้นเลือดที่ออกจากหัวใจ สักพักก็ไปที่ตามแขนและมือ รู้สึกถึงความร้อนเวลาเส้นเลือดผ่านด้วยค่ะ จริงๆ จิตระลึกรู้ขณะนั้นว่าเป็นสมถะ แต่ว่าอยากเป็นผู้ดู แต่ที่ถูกแล้วไม่ควรไปใส่ใจใช่ไหมค่ะ ควรจะมุ่งเน้น ระลึกรู้ถึงไตรลักษณ์มากกว่า ขอคำแนะนำของ ดร ด้วยค่ะ ขอบคุณค่ะ

คำตอบ

ใช้จิตที่ตั้งมั่นตามดูทุกสิ่งจนเห็นว่าดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์ได้เมื่อใดแล้ว ปัญญาเห็นแจ้งในสิ่งที่ถูกดู จะเกิดขึ้น นี่คือหนทางที่ผู้รู้นิยมปฏิบัติอย่างนี้

๑๓๙. ให้สิ่งใดย่อมได้สิ่งนั้น

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์ ดร. สนอง วรอุไร ที่เคารพค่ะ หนูอยากเรียนถามว่าบุคคลที่ได้ดวงตาเห็นธรรมแล้วเป็นโสดาบัน ทำการวิปัสนาภาวนาอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งทำบุญทำทานต่างๆ เป็นประจำแต่ที่ไม่ค่อยได้ทำคือ ตักบาตร ถวาย

อาหารพระ อยากกราบเรียนถามว่าเมื่อต้องไปเกิดในภพหน้าคนๆ นั้นจะมีข้าวรับประทานไหมคะ เนื่องจากได้ยินมาว่าคนที่ตักบาตรตายไปก็จะเห็นอาหารที่ตัวเองใส่บาตรในสวรรค์ค่ะ

ขอบพระคุณค่ะอาจารย์

คำตอบ

ผู้ใดให้สิ่งใดแก่ผู้อื่น ผู้ให้ย่อมได้สิ่งนั้นตอบคืนมา ซึ่งจะตอบกลับมาในรูปเดิมหรือต่างไปจากรูปเดิมก็ได้ดังตัวอย่างของคุรุชาวธิเบตในอดีต ได้ขึ้นไปยังภูเขาหิมาลัยเพื่อไปจำพรรษาอยู่ในถ้ำ ปีนั้นหิมะตกทับถมพื้นดินยาวนานจนชาวบ้านคิดว่าคุรุองค์นั้นตายไปแล้ว ผลปรากฏว่าเมื่อหิมะละลายถนนหนทางเปิดปากถ้ำเปิด ชาวบ้านจึงชวนกันไปยังถ้ำ ผลปรากฏว่าคุรุยังไม่ตายยังมีสุขภาพดีเหมือนเดิม หลังจากไต่ถามทุกข์สุขกันพอประมาณแล้ว คุรุได้ถามชาวบ้านว่า "วันที่เท่านั้น เดือนนั้น พวกท่านทำอะไรกัน ข้าพเจ้าอิ่มไปหลายวัน" ชาวบ้านตอบคุรุว่า "พวกเราคิดว่าท่านมรณภาพแล้วจึงได้ร่วมกันทำบุญและอุทิศบุญกุศลมายังท่าน"

ฉะนั้นคำว่า "ไม่ค่อยได้ตักบาตรถวายอาหารพระ" แสดงว่าเคยตักบาตรถวายอาหารพระ แต่ไม่บ่อยนัก ผู้มีความประพฤติเช่นนี้เมื่อตายแล้วกลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีกครั้งย่อมมีข้าวรับประทาน แต่มีไม่มากและไม่หลากหลาย ถ้าตายไปสู่สุคติภพ เช่นไปเกิดเป็นเทวดาหรือนางฟ้าจะได้บริโภคอาหารในรูปที่เป็นอาหารทิพย์ รสทิพย์ อิ่มทิพย์ ไม่บริโภคข้าวอย่างที่มนุษย์ผู้มีกายหยาบประพฤติกัน

๑๔๐. บัญชีเท็จ

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ดร.สนอง ที่เคารพ

แต่เดิมหนูได้ทำงานที่สำนักงานบัญชี ซึ่งทำงานด้วยความไม่สบายใจ เนื่องจากทางเจ้าของสำนักงานได้ให้บริการให้คำปรึกษาแนะนำการหลบเลี่ยงภาษีแก่ลูกค้าของสำนักงานด้วย หนูจึงได้ลาออก และมาทำงานที่ใหม่ซึ่งเป็นธุรกิจประเภทโรงแรม แต่ก็พบว่าทางเจ้าของกิจการก็มีการนำบิลค่าใช้จ่ายส่วนตัว มาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ เพื่อบริษัทฯ จะได้เสียภาษีน้อยลง หนูก็ยังรู้สึกไม่สบายใจ ลองปรึกษากับเพื่อนๆ ทุกคนล้วนตอบหนูเป็นคำตอบเดียวกันคือ ไม่มีธุรกิจไหนที่ทำบัญชีตรงไปตรงมา ๑๐๐% หรอก มีทางเดียวคือเปลี่ยนสายอาชีพไม่ต้องทำงานด้านบัญชี ใจหนึ่งหนูก็ไม่ค่อยเชื่อว่า ไม่มีธุรกิจไหนเลยหรือที่จะทำบัญชีตรงไปตรงมา และอีกใจหนึ่งหนูก็คิดว่าหนูคงต้องเปลี่ยนสายอาชีพ หนูจึงคิดวางแผนที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาโท เพื่อจบมาหนูจะได้ไปประกอบอาชีพเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย

หนูจึงอยากรบกวนขอคำปรึกษาจากท่านอาจารย์ค่ะว่าหนูคิดถูกหรือผิดอย่างไรค่ะ

สุดท้ายนี้หนูขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงค่ะสำหรับความเมตตาของท่านอาจารย์

สุนัขชอบหอนเห่าไม่เอาจริง สุนัขนิ่งชอบเอาจริง ควรระวัง

คำตอบ

อาชีพใดประพฤติแล้วไม่ผิดกฎหมายไม่ผิดศีลไม่ผิดธรรม ถือว่าเป็นอาชีพปลอดภัยในทางธรรม ประพฤติแล้วจะมีวิถีชีวิตที่ดีงามสงบและมีความสุข

อนึ่งการประกอบอาชีพเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย หากดำเนินไปในแนวทางที่ไม่ขัดกับหลักการข้างต้น ถือว่าเป็นอาชีพปลอดภัยสำหรับชีวิตได้

๑๔๑. เห็นตรงกันข้าม

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์สนองที่เคารพ

๑. ดิฉันกำลังจะทำมหาทานในช่วงสงกรานต์นี้ โดยการเลี้ยงพระ และฆราวาสที่เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน เป็นเวลาติดต่อกัน ๗ วัน ใคร่อยากเรียนถามท่านอาจารย์ว่า หากต้องการอธิษฐานบารมี จะต้องทำในวันที่เท่าไหร่ของการทำบุญ และในการทำมหาทานหนึ่งครั้ง สามารถอธิษฐานได้กี่ข้อคะ (กราบเรียนเชิญอาจารย์ร่วมอนุโมทนาด้วยค่ะ)

๒. ที่บ้านมียุงเยอะมาก ดิฉันพยายามจับออกไปปล่อย เนื่องจากสมาทานศีล ๕ จึงของดเว้นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิตโดยเด็ดขาด แต่ยิ่งใส่ใจในเรื่องป้องกันยุง ก็ดูเหมือนจะเจอยุงมากขึ้นในทุก ๆ ที่ ทั้ง ๆ ที่บางที่ไม่น่าจะเจอยุงแต่ดิฉันก็เจอ อยาก

ให้ท่านอาจารย์แนะนำว่าการแผ่เมตตาให้ยุงโดยเฉพาะเจาะจงจะช่วยได้ไหมคะ

๓. เคยอ่านเจอว่า ในการอุทิศบุญกุศลนั้น ควรกล่าวก่อนเริ่มปฏิบัติจิตตภาวนาว่า ขอให้สัตว์ทั้งหลาย และเจ้ากรรมนายเวรทยอยมารับส่วนบุญที่กำลังจะปฏิบัติ เพราะสัตว์บางพวกไม่สามารถรับบุญกุศลตอนที่ปฏิบัติเสร็จแล้ว เนื่องจากบุญกุศลการปฏิบัติจิตตภาวนามีกำลังแรงมาก ต้องเป็นพวกมีบุญอย่างเทวดาจึงจะรับได้เลย ท่านอาจารย์มีความเห็นอย่างไรคะ กราบขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

(๑) ควรอธิษฐานหลังจากเลี้ยงพระและฆราวาสปฏิบัติธรรมแล้วเสร็จนั่นคือเย็นวันที่ ๗ จะอธิษฐานกี่ข้อก็สามารถอธิษฐานได้ อธิษฐานหลายข้อต้องใช้เวลานานกว่าอธิษฐานเพียงข้อเดียว การบรรลุคำอธิษฐานจึงจะให้ผล

(๒) ช่วยได้ หากผู้ถามปัญหามีเมตตาอยู่ในจิตใจ ดูตัวอย่างของหลวงพ่อเกษม แห่งสุสานไตรลักษณ์จังหวัดลำปาง ท่านมีเมตตามากนั่งที่ไหนยุงไม่กัด

(๓) เห็นตรงกันข้ามกับคนที่เขียนให้ผู้ถามปัญหา เคยอ่านเจอ

ทุกคนที่เกิดมาย่อมต้องการความสุขกันทุกคน
แต่ความปฏิบัติของเราไม่ตรงต่อเจตนาของตนเอง
ความสุขที่เราต้องการจึงไม่สมปรารถนา

๑๔๒. อัตโนมัติและแนบเนียน

คำถาม

เรียน ท่านอาจารย์ สนอง วรอุไร ที่เคารพและนับถืออย่างสูงครับ

กระผมได้น้อมนำให้ตัวเองให้มีธรรมะตามที่ท่านอาจารย์ได้แนะนำตามหลักสติปัฏฐาน ๔ ตอนนี้กำลังของสติสัมปะชัญญะยังไม่มากพอ โดยเฉพาะ "ความหลง" ใน รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส มันมาแบบอัตโนมัติและแนบเนียนมากบางครั้งก็ทันครับแต่สวนใหญ่ยังตามรู้ไม่ทันมารู้อีกทีก็โดนมันเล่นงานซะแล้วหรือบางครั้งก็สู้กันในจิตจนแพ้

คำถามครับ ๑. ท่านอาจารย์ช่วยแนะนำหรือมีอุบายหรือขาดสิ่งใดที่ต้องเพิ่มเติมในการเพิ่มกำลังสติสัมปะชัญญะเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันในการตามดูรู้ทันใจครับ

๒. ท่านอาจารย์ช่วยแนะนำอุบายหรือวิธีในการเจริญภาวนาพิจารณาเพื่อการถอดถอนอัตตาความมีตัวตนครับ ทุกวันนี้ผมได้เจริญสติโดยการบริหารกายวิธีพุทธทุกเช้าค่ำและเดินจงกรมตามโอกาสครับ

ขอขอบคุณ ท่านพ่อสนอง วรอุไร ที่รักและเคารพอย่างสูงครับ(ผมขออนุญาตเรียกอาจารย์ว่าท่านพ่อนะครับ)

คำตอบ

(๑) ให้มีศีล ๕ คุมใจให้ได้ทุกขณะตื่น เร่งความเพียร

เจริญสติภาวนาต่อเนื่องยาวนาน สุดท้ายรักษาสัจจะให้เต็มร้อย ผู้ใดทำปัจจัยทั้งสามนี้ให้มีขึ้นได้แล้ว โอกาสที่จิตเข้าถึงปัญญาเห็นแจ้งย่อมเกิดขึ้นได้

(๒) ก่อนที่จะถอดถอนอัตตาควรเริ่มจากการกลบฝังอัตตาซึ่งประพฤติได้ง่ายกว่า ด้วยการประพฤติจริยธรรมที่เกี่ยวข้องให้ได้ก่อน เช่น ประพฤติจริยธรรมลูกที่ดีต่อพ่อแม่ จริยธรรมเพื่อนต่อเพื่อน จริยธรรมพลเมืองของชาติ ฯลฯ เมื่อทำได้แล้วจึงค่อยขยับขั้นขึ้นไปพัฒนาปัญญาเห็นแจ้งให้เกิดขึ้น แล้วใช้ปัญญาเห็นแจ้งมาพิจารณาขันธ์ ๕ จนดับไปตามกฎไตรลักษณ์ นี้คือวิธีดับหรือถอดถอนอัตตาให้หมดไปจากใจ

๑๔๓. ไม่ใช่แม่

คำถาม

สวัสดีค่ะ ท่าน ดร.สนอง วรอุไร...

ดิฉันได้มีโอกาสเข้ามาอ่านข้อความเกี่ยวกับจะมีวิธีไหนบ้างที่จะสามารถไถ่บาป หรือแก้กรรม จากการทำแท้งมาก่อน เพราะดิฉันกับเพื่อน ก็เป็นหนึ่งในกรณีนี้ค่ะ จากที่ดิฉันอ่าน พอจะเข้าใจว่าต้องทำหรือ ปฏิบัติตัวอย่างไรเกี่ยวกับการไถ่บาป แต่ดิฉันอยากจะรบกวนถาม ท่าน ดร.สนอง เพิ่มเติมว่า

๑. การปฏิบัติธรรมและการแผ่เมตตาอุทิศส่วนกุศลให้กับเจ้ากรรมนายเวรและเด็กที่ถูกทำแท้งออกไปนั้น เวลาที่เรา

จะกรวดน้ำ อุทิศฯ ดิฉันควรจะกล่าว หรือเอ่ยถึง(ลูก)เด็กที่เราทำแท้งออกไปว่าอย่างไรค่ะ เพราะบางครั้ง ดิฉันจะเอ่ยว่า แม่ขออุทิศฯ แก่ลูกที่แม่เคยทำแท้งออกไป แบบนี้ถูกต้องมั้ยค่ะ?

๒. ดิฉันควรจะถวาย พวกนม กับเสื้อผ้าหรือของใช้เด็กไปพร้อมกับสังฆทานมั้ยค่ะ ดิฉันอยากให้ลูกได้รับของเหล่านี้ เพราะบางครั้งดิฉันเคยฝันถึงเด็กค่ะ เหมือนเค้ามาหาแล้วมาขอนม ขอขนมกิน

๓. ปีนี้ดิฉันกับเพื่อนเราตั้งใจกันไว้ว่า เราจะไปปฏิบัติธรรม ที่วัดแถวๆ ชลบุรี ไม่ทราบว่า ท่าน ดร.สนอง พอจะมีวัดหรือสถานที่แนะนำมั้ยค่ะ หรือจะใกล้ๆ กรุงเทพฯก็ได้ค่ะ

๔. ดิฉันสงสัยในตัวเองมานานแล้วว่า ทำไมดิฉันถึงกลัวภูเขา และกลัวพวกรูปปั้นใหญ่ๆ ตามวัดหรือตามสถานที่ต่างๆ ยิ่งถ้าเป็นรูปปั้นพวกพญานาค ดิฉันจะกลัวมากเป็นพิเศษ ก็ไม่รู้ว่าชาติก่อนดิฉันเคยทำบาป ทำกรรมอะไรไว้ พยายามหาคำตอบให้กับตัวเองว่า ทำไมเราถึงเป็นแบบนี้...

สุดท้าย ดิฉันอยากจะขอรบกวน ขอคำปรึกษาจากท่าน ดร.สนอง ค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

(๑) ควรกล่าวว่า "ด้วยบุญกุศลที่ข้าพเจ้าได้ทำแล้วตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ข้าพเจ้าอุทิศบุญกุศลให้กับเจ้ากรรมนายเวรจงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้มีเวรต่อกันเลย รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งหมดทั้งสิ้นเถิด" การอุทิศบุญไม่ควรกล่าว

คำว่าแม่ เพราะแม่คือหญิงผู้ให้กำเนิดลูก ผู้ถามยังมิได้เป็นแม่ของเขา...... ขออภัยครับ

(๒) ผู้ใดปรารถนาให้สิ่งใดกับผู้ที่ล่วงลับ ควรให้สิ่งนั้นเป็นทาน แล้วจึงอุทิศบุญอันเกิดจากทานนั้นแก่ผู้ล่วงลับ ดังตัวอย่างเช่น พระเจ้าพิมพิสารถวายภัตตาหารแด่พระพุทธเจ้าพร้อมพระสาวกแล้วจึงอุทิศผลของทานด้วยการกล่าววาจาว่า "ขอทานนี้จงถึงแก่ญาติทั้งหลายของเรา" อาหารทิพย์ได้บังเกิดแก่ญาติที่ไปเกิดเป็นเปรตได้บริโภคจนอิ่มกันถ้วนหน้า

(๓) การปฏิบัติธรรมนับเป็นบุญใหญ่สุด ที่กัลยาณมิตรทางธรรมแนะนำให้บุคคลได้ประพฤติ ผู้ใดประพฤติและเข้าถึงมรรคผลแห่งธรรมได้แล้ว นับได้ว่าชาตินี้เกิดมาไม่สูญเปล่า ควรหาโอกาสไปฝากตัวเป็นศิษย์ปฏิบัติธรรมที่วิเวกอาศรมจังหวัดชลบุรี หรือฝากตัวเป็นศิษย์ปฏิบัติธรรมกับหลวงพ่อวิริยัง สุขุมวิท ๑๐๓ ก็ได้

(๔) ผู้ใดกลัวสิ่งใด แสดงว่าไม่รู้จริงในสิ่งนั้น ฉะนั้นต้องพัฒนาจิตให้มีศีล มีสติ สถิตอยู่ทุกขณะตื่น แล้วไปพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาเห็นแจ้งได้แล้วความกลัวในสิ่งที่บอกเล่าไปจะไม่เกิดขึ้นได้อีก

คนอยาก เกิดจากความอด คนอด ก็เกิดจากความอยาก
คนอยากนั้นมักจะไม่ได้กิน คนไม่อยากนั้นแหละได้กิน

๑๔๔. เหมือนในความเป็นสากล

คำถาม

กราบเรียน อาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

หนูอ่านหนังสือของอาจารย์หลายเล่มแล้วค่ะ เล่มแรกที่ทำให้ต้องหาเล่มอื่นๆ มาอ่านต่อไป คือ "ทางสายเอก" ค่ะ บทเรียนจากหนังสือเล่มนี้ทำให้วิธีคิดและการดำเนินชีวิตของหนูเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น แต่ก็ยังไม่มากพอ เพราะหนูยังพลั้งเผลออยู่บ่อยครั้ง พลาดไปแล้วจึงคิดได้แต่ก็สายไปแก้ไขไม่ได้ เพราะหนูขาดสติในชั่วขณะนั้น หนูมีคำถามหลายข้อที่จะเรียนถามอาจารย์ ดังนี้ค่ะ

๑. คนที่อยู่คนละศาสนากับเรา เมื่อตายแล้วเขาจะต้องชดใช้กรรม โดยการไปรับกรรมในนรก หรือสวรรค์เหมือนเราไหมคะ หรือเป็นไปตามหลักของศาสนาใครศาสนามันคะ

๒. ดอกไม้และพวงมาลัยที่ใช้บูชาพระ เมื่อแห้งแล้วเราควรทำอย่างไรคะ ทิ้งได้ไหมทิ้งอย่างไรคะ

๓. การใส่บาตรส่งผลกรรมดีอย่างไร หนูเกิดมาก ๓๐ กว่าปีแล้วจำได้ว่าเคยใส่บาตรประมาณ ๒ ครั้ง เมื่อตายไปแล้วหนูจะได้รับผลจากการกระทำนี้อย่างไร และควรใช้อะไรใส่บาตรจึงจะได้รับบุญที่ยิ่งใหญ่

กราบขอบพระคุณอาจารย์ค่ะ ที่สละเวลาตอบคำถามของหนู ขอให้คุณพระคุ้มครองให้อาจารย์มีสุขภาพแข็งแรงตลอดไปนะคะ

ดีชั่วออกจากใคร ย่อมกลับไปหาเขาเอง

คำตอบ

(๑) นรก สวรรค์เป็นภพที่มีอยู่จริงในสังสารวัฏเป็นสถานที่อยู่ของสัตว์กายทิพย์ ที่มิอาจเข้าถึงได้ด้วยประสาทสัมผัส ผู้ใดปรารถนาเห็นสัตว์กายทิพย์ ต้องพัฒนาจิต (สมถภาวนา) จนตั้งมั่นระดับฌานให้ได้ แล้วโอกาสเข้าถึงความจริงในเรื่องนี้จึงจะเกิดขึ้นได้ ทั้งสองภพมีความเป็นสากลเหมือนกัน คือสัตว์ทุกตัวตนในภพนรกเสวยทุกขวิบากล้วนด้วยการถูกทรมาน สัตว์ในสวรรค์เสวยสุขวิบากอันเป็นทิพยสุขเกือบล้วน ฉะนั้นผลของกรรมในนรกและผลของกรรมในสวรรค์จึงมีความเป็นสากลเหมือนกัน

(๒) สามารถนำไปทิ้งได้ แล้วหาดอกไม้หรือพวงมาลัยที่สดและใหม่มาใช้เป็นวัตถุบูชา (อามิสบูชา) แทนได้

(๓) การนำอาหารไปใส่บาตร เป็นการสร้างทานอย่างหนึ่งผู้ใดประพฤติได้แล้วจะเกิดอานิสงส์เป็นบุญ ๓๐ ปีใส่บาตรสองครั้งจึงมีบุญในเรื่องนี้เกิดขึ้นสองครั้งหากบุญที่ทำยังไม่ถูกใช้หมดไป ตายแล้วบุญนี้ยังสามารถติดตามข้ามภพข้ามชาติไปให้ผู้มีบุญได้เสวย

สิ่งที่ควรนำไปใส่ลงในบาตรคือวัตถุทุกอย่างที่เหมาะสมแก่การบริโภคของสมณะ

นอกจากนี้ผู้ถามปัญหาประสงค์บุญที่ยิ่งใหญ่ ต้องนำตัวเองเข้าปฏิบัติธรรมเพราะปฏิปทาเช่นนี้ส่งผลเข้าถึงนิพพานได้ บุญที่เกิดจากการนำอาหารไปใส่บาตรอานิสงส์สูงสุดได้แค่สวรรค์สมบัติ แต่นิพพานสมบัติเข้าถึงได้ด้วยการปฏิบัติธรรมเท่านั้น

๑๔๕. หนูขอเล่าเรื่อง

คำถาม

กราบเรียนท่าน ดร.สนองที่เคารพค่ะ

หนูขอเล่าเรื่องราวเพื่อขอคำชี้แนะจากท่านดังนี้ค่ะ หนูรักกับชายคนนึงที่มีครอบครัวแล้วและเขาก็รักหนูเช่นกัน เราพยายามไม่ให้ความรักของเราเป็นสิ่งที่ไม่ดีงาม ไม่ให้ผิดศีลและธรรม แต่เรายังคงให้ความรัก ดูแล ห่วงใย โทรศัพท์พูดคุยกัน ช่วนกันทำบุญและสังฆทานสม่ำเสมอเพราะคิดว่าที่ความรักไม่สมหวัง อาจเป็นจากกรรมที่เคยทำไว้ในอดีตชาติ และเขาก็มีปัญหาในชีวิตครอบครัวอยู่เรื่อยๆ นอกจากนั้นแล้วเรายังไม่พยายามพูดถึงเรื่องความรักไม่ถูกต้องเนื้อตัว และไม่ดิ้นรนให้ได้อยู่ด้วยกันเพราะคิดว่าทุกอย่างย่อมเกิดและเป็นไปเพราะกรรม หนูขอเรียนปรึกษาดังนี้ค่ะ

๑. องค์ประกอบของศีลข้อ ๓ มีอะไรบ้างคะ

๒. หนูและชายคนนั้นผิดศีลข้อ ๓ หรือไม่และผิดในเรื่องใดคะ

๓. หากหนูเคยล่วงเกินกันแต่ไม่ถึงกับร่วมประเวณี หนูจะแก้ไขบาปกรรมนี้อย่างไรคะ

คำตอบ

(๑) ไม่เสพเมถุน กับบุตรภรรยาสามี ฯลฯ ของผู้อื่น ที่เจ้าของยังมิได้อนุญาตยกให้

(๒) มนุษย์ทำกรรมได้ ๓ ทาง คือ ทำกรรมทางกาย ทำกรรมทางวาจา และทำกรรมทางใจ หากกรรมทั้งสามประเภทนั้นไม่ผิดไปจากข้อ (๑) ถือได้ว่าไม่ผิดศีล ข้อ ๓ ฉะนั้นต้องถามตัวเองและตอบตัวเองให้ได้

(๓) สารภาพผิดต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น พระพุทธรูป ธาตุเจดีย์ ธรรมเจดีย์ฯลฯ และกล่าววาจาจะไม่ประพฤติสิ่งไม่ดีงามเช่นนั้นให้เกิดขึ้นอีก และรักษาสัจจะ ให้คงอยู่ตลอดไป

๑๔๖. ศักดิ์สิทธิ์กว่าวัตถุ

คำถาม

กราบเรียนถามดร.สนอง

ได้ตามผลงานของท่านหลายชิ้นเช่น วิธีอยู่เหนือดวง แต่การที่เราจะทำให้สำเร็จจนทำให้เราอยู่เหนือดวงได้นั้น ยากและต้องใช้เวลาในการทำดีมาก(เพราะเรารู้ตัวดีว่าเราไม่ได้สร้างบุญมามาก) คำถามคือ

๑. มีเพื่อนมาชวนให้เราเช่าพระเก่าของจริงเช่นหลวงปู่ทวด หลวงพ่อปาน เนื่องจากเป็นพระศักดิ์สิทธิ์ มีพุทธคุณมากมาย คุ้มครองผู้บูชาให้ปลอดภัย โชคดี แคล้วคลาด การงานการเงินดี หนูคิดว่าหนูเป็นคนทั่วไปไม่ได้ทำชั่วหรือทำร้ายใคร และพยายามรักษาศีลห้าให้ครบเสมอด้วยคุณสมบัติเพียงเท่านี้ หนูคิดว่ายังไม่ดีพอจึงคิดจะเช่าพระเพื่อเป็นเครื่องช่วยเหลือเราให้ทัน ณ.ปัจจุบันให้ปลอดภัย โชคดี หนูคิดผิดไม๊ค่ะ หนูคิด

ว่ากว่าหนูจะสร้างบุญได้มากพอจนมีความเชื่อมั่นในตัวเองโดยไม่ต้องยึดที่พึ่งยังต้องใช้เวลาอีกนานจึงคิดว่าการเช่าพระดีๆ จะช่วยเหลือเราได้ก่อน ณ.ปัจจุบัน แต่พระเก่าดีๆ นี้มีราคาเช่าสูงด้วยค่ะหลักหมื่นค่ะ

๒. ท่านมีความเห็นอย่างไรกับพระบูชาที่ดังๆ ในวงการพระจนมีราคาเช่ากันสูง กราบขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

(๑) ความคิดนั้นถูกต้องตามปัญญาทางโลก (สุตมยปัญญาและจินตามยปัญญา) แต่เป็นความคิดผิดเมื่อใช้ปัญญาทางธรรม (ภาวนามยปัญญา) ส่องนำทางให้ชีวิต เพราะเหตุว่าแค่ทำใจตัวเองให้เป็นผู้มีศีล ๕ และมีสติคุมใจให้ได้ทุกขณะตื่นตัวเองก็จะสามารถอยู่รอดปลอดจากภัยได้ ณ กาลที่เป็นปัจจุบันโดยไม่ต้องแสวงหาวัตถุอื่นใดมาคุ้มครองชีวิต ถ้าผู้ถามปัญหาเป็นชาวพุทธที่มีศรัทธาในคำสอนของพระพุทธะ ที่ว่า “ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม” แล้วไม่จำเป็นต้องไขว่คว้าหาวัตถุภายนอกมาเป็นที่พึ่งให้สิ้นเปลืองเงินทอง ซึ่งผู้ฉลาดเขาไม่นิยมประพฤติกัน

(๒) พระบูชาที่ดังอยู่ในวงการพระที่บุคคลผู้รู้ไม่จริง (หลง) ใช้เงินเช่าหากันในราคาที่สูง เป็นเพราะกิเลสเข้ามามีอำนาจอยู่เหนือใจ ราคาสูงตามความมากน้อยของกิเลสที่ครอบงำใจนั่นเองเมื่อรู้อย่างนี้แล้ว ผู้ถามปัญหายังจะทำตัวเองให้เป็นผู้หลงอยู่ในอำนาจของกิเลสยังจะยึดติดอยู่ในวัตถุอีกหรือไม่ ก็เลือกเอาตามที่ชอบเถิดโยม

๑๔๗. หนูขอเรียนถาม

คำถาม

กราบน้อบน้อมท่านอาจารย์ดร.สนองที่เคารพค่ะ

หนูขอเรียนถามเรื่องการประกอบอาชีพ อยากทราบว่าการมีรายได้มาจากงานหรืออาชีพดังนี้ เป็นอาชีพที่ดีหรือไม่ จัดเป็นสัมมาอาชีพไหมค่ะ ถ้ามีรายได้มาจากสิ่งนี้จะได้รับผลดีหรือไม่ดีอย่างไร

๑. การรับงานเป็นแบบถ่ายโฆษณาไม่ว่าจะเป็นสื่อทีวีหรือภาพนิ่งตามหนังสือพิมพ์เป็นต้น

๒. พิธีกร

๓. ธุรกิจขายตรง กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

หนูชอบหนังสือทางสายเอกและซีดีตามรอยพ่อมากเลยค่ะ นอกจากชี้ทางให้รู้ในสิ่งที่ถูกแล้วยังช่วยทำให้หนูมีกำลังที่จะปฏิบัติดีตามได้มากขึ้น ขออนุโมทนานะค่ะ

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยด้วยบุญบารมีที่หนูได้กระทำมาแล้ว อำนวยให้ท่านดร.สนองและผู้ดำเนินงานชมรมกัลยาณธรรมทุกท่านสมดังปรารถนาอันประเสริฐทุกประการค่ะ

คำตอบ

(๑) การรับงานเป็นแบบถ่ายโฆษณา ถ้าประพฤติแล้วไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีล ไม่ผิดธรรม อันเป็นต้นเหตุให้กิเลสเข้าครอบงำจิตใจของผู้ดูภาพโฆษณา ถือได้ว่าเป็นอาชีพที่ดีได้

(๒) ต้องถามว่าเป็นพิธีกรประเภทไหน ถ้าเป็นพิธีกร

อาชีพที่ไม่ชักนำให้ผู้อื่น ออกไปนอกกรอบของศีลธรรม ถือว่าเป็นอาชีพพิธีกรที่ดีได้

(๓) ธุรกิจขายตรงที่ไม่ผิดกฎหมายไม่ผิดศีลและไม่ผิดธรรมไม่ชักนำให้ผู้ใช้บริการเกิดความหลง เกิดความกำหนัดในกามารมณ์ ความมีจิตเป็นทาส ฯลฯ จึงจะนับได้ว่าเป็นธุรกิจขายตรงที่ดี

๑๔๘. เข้าใจผิดเข้าใจใหม่ให้ถูกได้

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์

อาจารย์คะ หากหนูได้มีโอกาสสร้างทานบารมีกับพระอรหันต์ ๒ ท่าน ท่านแรกเป็นพระวัดป่า เมื่อถวายทานกับท่านแล้วจิตใจเบิกบานเปิดกว้างและเบาสบาย ถวายทีไรก็เป็นแบบนั้นทุกครั้งไป กับอีกท่านหนึ่งท่านเป็นฆราวาส เมื่อถวายทานกับท่านแล้วจิตใจไม่ได้ไม่เปิดกว้างเบาสบายเหมือนท่านแรก แต่รู้สึกหนักแน่นเป็นมวลพลังงานทางใจที่อิ่มเอิบยาวนาน และถวายครั้งใดก็เป็นแบบนั้นทุกทีเหมือนกันค่ะ

๑.) การถวายทานกับผู้ทรงคุณ ๒ ท่านนี้แตกต่างกันเพราะใจของผู้ถวายทานหรือเป็นเพราะบารมีของท่านต่างกันคะ

๒.) ทาน ๒ แบบนี้ให้ผลที่แตกต่างกันอย่างไรคะ

๓.) หนูมีปัญหากระดูกสันหลังคด ทำให้มีปัญหาด้านบุคลิกภาพ เกิดจากเหตุใดคะ และแก้ไขอย่างไรคะ

ขอบพระคุณท่านอาจารย์ค่ะ สิ่งใดที่หนูได้ล่วงเกินท่านอาจารย์ไม่ว่าทางกาย วาจา หรือใจ หนูกราบขอขมาลาโทษและขออโหสิกรรมต่อท่านอาจารย์ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยค่ะ

คำตอบ

(๑) แตกต่างกันด้วยความศรัทธาที่เกิดขึ้นในใจของผู้ถวายทาน เป็นเหตุทำให้เกิดอาการดังที่บอกเล่าไป

(๒) ผู้ที่ครองเพศเป็นนักบวช (พระสงฆ์) มีโอกาสที่จะพัฒนาจิตให้เข้าถึงอรหัตตผลได้และฆราวาสที่ยังครองความเป็นมนุษย์อยู่ได้ ไม่มีโอกาสเป็นพระอรหันต์ได้ พัฒนาจิตได้สูงสุดแค่เป็นพระอนาคามีเท่านั้น ดังตัวอย่างปิปผลิมาณพ (พระมหากัสสปะ) ก่อนบวชมีสภาวะจิตเป็นพระอนาคามี

ด้วยเหตุนี้ทานที่ถวายแด่พระสงฆ์ผู้เป็นอรหันต์ ผู้ให้ย่อมได้รับอานิสงส์แห่งทานสูงกว่าให้กับฆราวาสผู้เป็นพระอนาคามี

(๓) เหตุมาจากกรรมเก่าส่งผลให้ต้องรับอกุศลวิบากกระดูกสันหลังคด วิธีแก้ไข (บริหารกรรม) คือยอมรับความจริงว่าอดีตเคยได้ก่อหนี้เวรกรรมไว้กับผู้อื่น จึงต้องยอมชดใช้หนี้เวรกรรมให้หมดสิ้นไป ทำบุญใหญ่ (จิตตภาวนา) แลกหนี้ ด้วยการอุทิศบุญให้เจ้ากรรมนายเวร ทำดีหนีหนี้กรรมอื่นที่ยังตามให้ผลไม่ทันและสุดท้ายพัฒนาจิตเพื่อหนีหนี้เวรกรรมที่เหลือจนเข้าสู่นิพพาน

คบคนพาลนำไปหาผิด คบบัณฑิตนำพาไปหาผล
คบคนชั่วจะพาตัวยากจน วางใจคนจะจนใจตัว

๑๔๙. ใช้ได้กับทุกอิริยาบถ

คำถาม

เรียน ท่านอาจารย์ ดร.สนอง ที่เคารพ

ตามที่ท่านอาจารย์ได้เคยกล่าวว่า การนั่งสมาธิจะช่วยให้มีความจำดีขึ้น หนูอยากทราบว่าหากหนูเดินจงกรมแทนการนั่งสมาธิกำหนดลมหายใจ หรือกำหนดจิตโดยใช้การยกมือ หรือการใช้วิธีตามดูจิต จะเสมือนการนั่งสมาธิกำหนดลมหายใจและช่วยให้ความจำดีขึ้นด้วยหรือไม่ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

คลื่นสมองเปลี่ยนมาอยู่ในช่วงความถี่คลื่นสั้น ซึ่งส่งผลให้เก็บความจำมากขึ้นทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุที่จิตตั้งมั่นเป็นสมาธิ ฉะนั้นอิริยาบถใดที่นำมาใช้พัฒนาจิต แล้วทำให้เกิดเป็นสมาธิขึ้นได้สามารถนำอิริยาบถนั้นมาใช้ได้

แก่นจันทน์ถูกฟันโค่น ยังไม่พ้นกลิ่นหอมหวล
ทำธูปลูบผิวกายคนทั้งหลายย่อมนิยม

๑๕๐. หนูมีปัญหาที่คิดไม่ตก

คำถาม

เรียน อาจารย์ดร. สนอง ที่เคารพ

หนูมีปัญหาที่คิดไม่ตกมาถามอาจารย์ค่ะ

แฟนหนูอยู่ต่างประเทศและเป็นมะเร็งสมอง หนูอยากไปดูแล แต่หนูมีภาระหน้าที่การงานที่ต้องทำอยู่ที่นี่ หนูควรจะลาออกจากงานแล้วไปดูแล แต่ก็เกรงว่าหลังจาก ๖ เดือนที่ย้ายไปอยู่ต่างประเทศและกลับมาประเทศไทย หนูเกรงว่าหนูจะตกงานค่ะ เพราะตอนนี้อายุก็ไม่น้อยแล้ว และหางานก็ไม่ใช่ง่ายค่ะ

หนูก็คิดว่าถ้าไม่ไปดูแล หนูคงจะเสียใจถ้ามีอะไรเกิดขึ้นกับเค้า ฝากอาจารย์ให้คำแนะนำและชี้ทางสว่างค่ะ

ขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

การเกิด การตายเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ไม่มีใครสักคนสามารถนำพาชีวิตให้พ้นไปจากวงจรนี้ได้ ดังนั้นผู้ที่คิดว่าจะต้องตายทีหลังและยังจำเป็นต้องดูแลชีวิตของคนอีกยาวไกล จึงควรต้องประเมินผลได้ ผลเสีย ของการละทิ้งอาชีพที่ใช้เลี้ยงชีวิต เพื่อไปช่วยในสิ่งที่ไม่มีผู้ใดช่วยได้ เพราะสัตว์โลกเป็นไปตามกรรม จึงต้องคิดให้รอบด้าน และตัดสินใจด้วยตัวเอง ทั้งนี้เพราะชีวิตเป็นของตัวเองที่ต้องบริหารจัดการดูแลให้ดำเนินไปในแนวทางที่ตนปรารถนา

๑๕๑. ห่วงลูก - ห่วงหลาน

คำถาม

กราบเรียน ท่านอาจารย์ ดร.สนอง ที่เคารพ

ดิฉันมีคำถามที่จะขอคำแนะนำจากท่านอาจารย์ในการที่จะปฏิบัติอย่างไรดีที่จะสามารถช่วยคุณแม่ได้ เนื่องจากคุณแม่มีลูกหลายคน และมีหลานๆ ที่เกิดมาจากลูกๆ และมีการหย่าร้างของลูกๆ จึงทำให้ท่านเป็นห่วงทั้งลูก และหลานมาก จนกระทั่งปัจจุบันคุณแม่อายุย่างเข้า ๗๓ ปีแล้ว แต่ยังไม่สามารถที่จะสงบสุขได้เลย จิตของท่าน จะถูกเหวี่ยงไปตามเหตุการณ์ต่างๆ ที่ลูก หลาน ชักนำเข้ามาทำให้ไม่สงบได้เลย ดิฉันพยายามปฏิบัติธรรม และอธิษฐานขอให้คุณแม่ได้มีโอกาสได้ปฏิบัติธรรมบ้าง สักครั้งในชีวิตก็ยังดี แต่คุณแม่จะมีข้อติดว่าไปไม่ได้ เพราะห่วงหลานที่พี่ๆ นำมาฝากให้ดูแลตลอดเวลา และการดูแลหลานก็ดูเหมือนจะสร้างความหงุดหงิด ความเดือดร้อนแก่ท่าน แต่ท่านก็ยังต้องติดอยู่ในวังวนนั้น คือเหมือนจะบ่นว่าเหนื่อย แต่ก็ดูเหมือนอยากทำแบบนั้น แต่สภาพจิตใจของท่านที่เป็นอยู่นั้น แสดงถึงความทุกข์ใจอยู่เนืองๆ

ปัจจุบันดิฉันทำได้เพียงชวนพูดคุยให้ท่านสบายใจ ถ้าคุยเรื่องธรรมะได้ก็จะคุย เช่นเล่าว่าไปฟังพระอาจารย์อะไรมาแล้วท่านพูดอะไรบ้างให้คุณแม่ฟัง หรือชวนพูดคุยในเรื่องที่จะทำให้ท่านลืมความทุกข์จากเรื่องลูกเรื่องหลานไปได้แค่ชั่ว ครั้งชั่วคราว พอสักพักท่านก็จะวกกลับไปเรื่องที่ทุกข์อีกเรื่อยๆ บางที

ก็พูดซ้ำๆ เรื่องเดิมๆ ตั้งแต่เริ่มปัญหาเล่าได้ทุกครั้ง ไม่รู้จบ ดิฉันนำหนังสือธรรมะให้ท่านอ่านได้บ้าง แต่สายตาท่านไม่ค่อยดีแล้ว และ ถ้ามีโอกาสก็เปิดเทปธรรมะหรือวิทยุธรรมะของสังฆทานธรรมให้ฟังได้บ้าง แต่สังเกตว่าท่านไม่ได้ฟัง เพราะจิตท่านยังวนเวียนคิดอยู่แต่เรื่องปัญหาลูกหลาน พอปิดเทปท่านก็เริ่มพูดวกกลับไปเรื่องเดิมที่ติดพันอยู่นั้นเอง แต่ดิฉันก็ไม่กล้าไปเร่งรัดท่านมากค่ะ

จึงจะขอรบกวนท่านอาจารย์ช่วยแนะนำดิฉันว่า ดิฉันควรจะทำอย่างไรได้บ้าง ควรจะทำบุญแบบไหนได้บ้างที่ลูก จะสามารถส่งกุศลผลบุญให้คุณแม่ให้ได้โอกาสที่จะเป็นอิสระ ได้ปฏิบัติธรรมหรือได้โอกาสที่จะมีชีวิตที่ไม่ใช่เป็นทาส ลูกหลานไปจนสิ้นชีวิตได้บ้างคะ ขอแสดงความนับถือ

คำตอบ

สัตว์โลกมีกรรมเป็นของตน เมื่อหนี้เวรกรรมยังชดใช้ไม่จบสิ้น ผู้นั้นยังต้องทุกข์อยู่ ดังนั้นสิ่งที่ผู้ถามปัญหาคิดจะช่วยแม่ให้ดีที่สุด ณ ขณะปัจจุบันคือ ตอบแทนคุณของแม่ด้วยการประพฤติจริยธรรมของลูกที่ดีต่อแม่ พร้อมทั้งทำตัวเองให้เป็นผู้มีศีล มีธรรม ประจำใจอยู่ทุกขณะตื่น เมื่อใดหนี้เวรกรรมของแม่ที่ต้องชดใช้ให้กับลูกและหลานหมดสิ้นลง และกลับมาศรัทธาในพฤติกรรมของผู้ถามปัญหาแล้ว เมื่อนั้นจึงจะสามารถชวนแม่ให้เข้ามาสู่ธรรมที่คุณประสงค์จะมอบให้ท่าน

"ลม.. ปราบเวทนา สติ.. ปราบนิวรณ์"

๑๕๒. บริษัทขายยากับหมอ

คำถาม

เรียนอาจารย์สนองที่เคารพค่ะ

หนูเป็นแพทย์อยู่รพ.รัฐบาลขนาดกลาง ที่รพ.ใช้ยาทั้งของบริษัทในประเทศและต่างประเทศ เมื่อหนูมาอยู่ใหม่ๆ มีตัวแทนขายยาบริษัทต่างประเทศซึ่งมักเป็นผู้หญิงสาวๆ หน้าตาดี พูดจาดี เข้ามาพูดคุยโฆษณาสินค้ายา แรกๆ ก็เอาของกำนัลเช่นปากกา ตุ๊กตามาให้ ต่อมาก็มีการเชิญไปประชุมฟังวิชาการตามสถานที่ๆ น่าพึงใจหรูหราโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

หนูเห็นว่าหัวหน้าไป หนูก็เลยไปบ้าง คิดว่าเป็นการประชุมวิชาการ แต่ต่อมาพบว่าบริษัทยาเหล่านี้ไม่ได้หวังให้เรามีความรู้อะไรหรอก แต่เขาต้องการโฆษณายา และต้องการความสนิทสนมและผลประโยชน์ และพบความจริงว่า เขาจะเชิญเฉพาะผู้ที่ให้คุณให้โทษแก่ยาของเขาได้ เพราะเพื่อนคนอื่นๆ มิได้ไปเหมือนๆ กัน หนักเข้ามีการเชิญไปต่างประเทศ ฟรี การติดต่อไม่ได้ผ่านส่วนกลางของรพ. แต่จะมาติดต่อเป็นการส่วนตัว งุบๆ งิบๆ กัน มีหมอที่ทำอย่างนี้เยอะมาก

หนูมีความรู้สึกมานานแล้วว่ามันคือ สินบน ลาภอันได้จากตำแหน่งหน้าที่ แต่เห็นหัวหน้าทำ และใครๆ ก็ว่าเขาเป็นคนดี และเขาก็บอกว่า เราไปประชุมของเขา แต่เราไม่ใช้ยาเขาก็ได้นี่ หนูก็เลยทำตาม ว่าไปก็กิเลสของตัวเองด้วยแหละ หนูทำไปแล้วละค่ะ แต่เป็นเวลา ๓ ปีมาแล้วที่หนูไม่รับเชิญอีกเลย หนู

กลายเป็นอีสวนกระแส แต่หนูมาคิดดู ก็พบว่ามีหมออยู่จำนวนอีกจำนวนหนึ่ง ถึงจะน้อยที่ไม่เอา แต่ก็มีนะ

อาจารย์คะ หนูคิดถูกใช่ไหม ถ้าหนูรับเชิญไป แล้วหนูจะเป็นอย่างนักการเมืองท้องถิ่นที่รับซองเงินไหม คือเป็นเปรตการทำแบบนั้นจะได้รับโทษเช่นไร คือไปรับของที่เขานำมาเสนอเอามาล่อ อย่างแรกที่หนูคิดออกคือสูญเสียการเป็นตัวของตัวเอง และทำอย่างไรเราจึงจะไม่โกรธเมื่อมีคนไปประชุม แล้วเราต้องทำงานแทน เพื่อนร่วมงานของหนูหลายคนก็มีความรู้สึกเดียวกัน แต่ไม่ได้พูดออกมา ศิษย์หลวงพ่อฤาษี

คำตอบ

การไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนอกุศลกรรมเป็นความเห็นถูกของคนดี แต่คนไม่ดีเป็นเรื่องปกติที่ควรประพฤติ คนไม่ดีมีจิตเป็นทาสของยศ ของตำแหน่ง ของคำสรรเสริญ ฯลฯ

ผู้ใดมองชีวิตได้ยาวไกลจะเห็นสิ่งเหล่านี้เป็นตัวขัดขวางความก้าวหน้าของชีวิต ทำให้ชีวิตขาดอิสรภาพ ถูกมารดักจับผูกมัดไว้ชั่วคราวแล้วปล่อยชีวิตให้ลงสู่ภพต่ำเมื่อตาย

ฉะนั้นเมื่อผู้บังคับบัญชามอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติแทน หรือผู้ร่วมงานถูกมารนำตัวไปร่วมอกุศลกรรมแล้วคุณต้องทำงานมากขึ้น ต้องคิดให้ถูกว่าโอกาสเปิดให้เราได้ทำความดีจะได้ทำงานให้เกิดประสบการณ์กับชีวิต "ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว" เป็นสัจจธรรมที่จริงแท้แน่นอน

"คนก็ไม่เสมอกัน แต่ต้องทำใจของเราให้ เสมอ ไว้"

๑๕๓. ดิฉันมีความศรัทธา

คำถาม

การเรียนท่านอาจารย์ด้วยความเคารพ

ดิฉันมีความศรัทธาในปฏิปทาของท่านอาจารย์เป็นอย่างมาก ขออนุญาตเรียนถามท่านอาจารย์ดังนี้ค่ะ ก่อนที่ดิฉันจะแยกแยะออกว่าอะไรเป็นของจริง อะไรเป็นของปลอม ดิฉันเหนื่อยยากกับการแสวงหาครูบาอาจารย์อยู่หลายปี ช่วงระหว่างนั้นจะได้หนังสือธรรมะบ้าง, รูปถ่ายพระอาจารย์, ไหมผูกแขน, เส้นเกศา ฯลฯ ทั้งได้ฟรี และเสียเงินเช่ามาโดยการทำบุญ ตอนนี้ได้รู้แล้วว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้ไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ ยิ่งมีมากยิ่งเป็นภาระอย่างยิ่ง จะเผาทิ้งเสียก็กลัวเป็นบาป เป็นเวรกรรม

กราบขอคำปรึกษาจากท่านอาจารย์ผู้รู้จริงว่าควรทำอย่างไรดีคะ

คำตอบ

สิ่งใดที่มีเกินพอสิ่งใดที่ไม่เป็นประโยชน์กับตน ควรสละหรือบริจาคให้ผู้อื่นได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ผู้ใดทำได้แล้วถือว่าเป็นการสร้างบุญวิธีหนึ่ง ที่ผู้รู้นิยมทำกัน

"ศีลขาด ดีกว่าไม่มีศีลเลย
เพราะคนนุ่งผ้าขาด ย่อมดีกว่าคนเปลือยกาย"

๑๕๔. ชีวิตที่ไร้ระเบียบ

คำถาม

ได้ศึกษาธรรมมะและศรัทธาในพระธรรมของพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างแท้จริงทั้งที่คิดว่าเอาเงินเอาทองมากองอยู่ตรงหน้าก็จะไม่แลกกลับชีวิตเดิมๆ ที่ผ่านมาแล้ว (ชีวิตที่ไร้ระเบียบ ไร้สาระ ไร้ประโยชน์) เพราะมีธรรมะของพระพุทธเจ้าเป็นเครื่องนำทางที่ถูกต้องแล้ว แต่พอไม่ได้ฟังธรรมะ (เสียงหลวงพ่อเทศน์) หลายวันเข้ามันถดถอยมาเหมือนศรัทธามันเริ่มคอนแคลน เช่น ตอนที่ศรัทธามากๆ แม้ยุงกัดก็จะไล่มันไป แต่พอห่างจากธรรมะเข้า แม้มันบินอยู่เฉยๆ ยังตบให้มันตายเลย จึงอยากจะทราบว่าคนอื่นเขาเป็นกันอย่างนี้หรือไม่ และมีวิธีแก้ไขอย่างไรบ้างไหมครับที่จะทำให้ศรัทธามันเต็มเปี่ยมตลอดเวลาไม่ให้มันย่อหย่อนลงไป (อีกกระผมยังทำสมาธิไม่ได้เลยพยายามทำแล้วแต่เข้าสมาธิไม่ได้สักที) กราบขอบพระคุณอาจารย์ดร.สนองมากครับ

คำตอบ

คนที่ไม่ประมาทในธรรมของพระพุทธะ จะเจริญพละ ๕* อยู่เสมอ เขาจึงไม่เป็นผู้เสื่อมไปจากธรรม เขาจึงรักษาธรรมของพระพุทธะไว้ได้ ฉะนั้นผู้ถามปัญหาประสงค์จะเป็นผู้ไม่เสื่อมไปจากธรรมที่เคยเข้าถึงได้ ต้องทำตัวเองให้มีศีล ๕ คุมใจให้ทุกขณะตื่นแล้วเจริญพละธรรม ๕ ประการอยู่เสมอ

---

* พละ ๕ คือ สัทธาพละ ๑ วิริยพละ ๑ สติพละ ๑ สมาธิพละ ๑ ปัญญาพละ ๑ (อ้างอิง) เนื้อความพระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๙ หน้าที่ ๒๖๖-๒๖๗. (พระสุตตันตปิฎก เล่ม ๑๑ สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค ๖. พลสังยุต)

๑๕๕. ปัญหาที่เก็บกด

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ดร. สนอง วรอุไร ที่เคารพครับ

มันเป็นปัญหาที่เก็บกดไว้ในใจจนแทบจะทนไม่ไหวแล้วครับ เพราะผมมีคำด่าลบหลู่ในใจต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นพระอริยะเจ้า พระรัตนตรัย ทั้งๆ ที่ในใจกระผม เคารพและนับถือทั้งพระอริยะเจ้า พระรัตนตรัย รวมทั้งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย มิได้มีใจที่จะลบหลู่ดูถูกเลยแม้แต่น้อย แต่ใจยิ่งห้ามเหมือนยิ่งยุ พอเมื่อใดที่คิดคำด่าในใจต่อสิ่งศักดิ์สิทธิทั้งหลาย ผมก็จะทวนคำพูดในใจกล่าวขอโทษทุกครั้งไป จนมันทรมานแทบทนไม่ไหว เพราะผมกลัวบาปกรรมมากครับ กลัวจะไปตกนรกกลัวไม่ได้บรรลุธรรม กลัวจะไม่ได้เจอพระพุทธศาสนาอีก ทุกวันนี้ทรมานใจมาก เพราะรู้ว่าถ้าไปกล่าวคำหยาบต่อสิ่งศักสิทธิ์ยิ่งต่อพระอริยะเจ้าและยิ่งต่อพระรัตนตรัย แล้วเป็นบาปมากๆ เลย ผมจะกำจัดคำด่าเหล่านี้ไปจากจิตใจผมยังไงดีครับ ที่ผมอ่านเจอก็มีให้ทำแบบที่ อ.สนอง แนะนำนะครับคือ

- นำพวงมาลัยดอกไม้ขาวล้วน ธูป เทียน ไปกราบขอขมาต่อพระรัตนตรัย ต่อองค์เจดีย์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ กล่าวถึงต้นเหตุที่ทำให้เกิดปรามาส ผลกรรมที่ได้รับและกล่าวคำปฏิญญาว่า "บัดนี้ข้าพเจ้าได้สำนึกผิดแล้ว ขอองค์พระรัตนตรัยได้โปรดงดโทษให้แก่ข้าพเจ้าด้วย ต่อไปข้าพเจ้าจะไม่กระทำกรรมอันใด ที่จะเป็นเหตุล่วงเกินต่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อีกต่อไป"

- นำตัวเองบวชเป็นโยคีปฏิบัติธรรมนาน ๓ เดือน เพื่อชำระจิตวิญญาณให้ปลอดจากมลทิน

- รักษาศีล ๕ ให้บริสุทธิ์

- รักษาสัจจะให้มีอยู่กับใจให้ได้ทุกขณะตื่น

วิธีการนี้จะทำให้จิตใจกระผมมันหายจากคำหยาบๆ ต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายได้ใช่มั้ยครับ แต่ถ้าเกิดมันยังเกิดขึ้นอีกละครับ ก็ต้องทำแบบที่อาจารย์แนะนำใช่มั้ยครับ

สิ่งศักสิทธิ์ทั้งหลาย พระอริยะเจ้า พระรัตนตรัย จะรับรู้มั้ยครับว่าใจจริงไม่ต้องการกล่าวคำหยาบในใจเป็นเพียงแค่จิตของผมมันห้ามคิดไม่ได้ แต่ใจลึกๆ จริงๆ นับถือและเคารพยิ่ง ผมมีความปรารถนายิ่งว่าชาตินี้จะพยายามปฏิบัติธรรม ให้ถึงมรรคผลนิพาน ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่หวังสูงเกินไปมากๆ แม้ขณะนี้ผมก็ยังเป็นฆารวาสอยู่ ผมก็อธิษฐานว่าสักวันในชาตินี้ผมจะมีโอกาสได้สละทุกสิ่งทุกอย่างทางโลกได้ โดยไม่มีภาระทางโลกที่ต้องเกี่ยวโยงกันอีกแล้วและได้เข้าสู่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกวันนี้ผมก็พยายามอยู่ในศีล ๕ สวดมนต์ไหว้พระทุกวัน และปฏิบัติธรรมโดยการนั่งสมาธิ

ขอให้อาจารย์สนอง วรอุไร โปรดชี้แนวทางให้ผมด้วยครับ ผมดีใจที่ได้พบกัลยาณมิตร เช่นอาจารย์สนองครับ บุญกุศลที่ผมได้กระทำมาโปรดดลบันดาลให้อาจารย์สนอง วรอุไร มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง และมีอายุยืน เพื่อคอยชี้แนะแนวทางแก่มนุษย์ผู้ยังหลงอยู่ในวัฏสงสารต่อไปนะครับ

คำตอบ

ผู้ใดทำตัวเองให้เหมือน “น้ำชาล้นถ้วย” การแก้ปัญหาชีวิตจะไม่สัมฤทธิ์ผล และหากผู้ใดทำใจให้เหมือนถ้วยน้ำที่ว่างเปล่าแล้วปฏิบัติตามคำแนะนำโดยไม่สงสัยด้วยใจเต็มร้อย ความสำเร็จในการแก้ปัญหาจึงเกิดขึ้นได้กับผู้นั้น

๑๕๖. ทัศนคติผิดทาง

คำถาม

กราบเรียนปรึกษาอาจารย์สนอง

ดิฉันกราบเรียนปรึกษาอาจารย์สนองด้วยความเคารพอย่างยิ่งที่ต้องการหาทางออกของการแก้ปัญหาทางจิตของดิฉัน ดิฉันถูกแฟนทิ้งไปมีผู้หญิงใหม่ ดิฉันต้องนอนผวากับเสียงที่ตะโกนด่าดิฉันว่าเป็นผู้หญิงใจง่าย งี่เง่า ไล่ให้ไปยังไงก้อไม่ไป ไม่ได้มีค่าอะไรในสายตาเค้าเลย ทั้งๆ ที่เราคบกันมา ๑๐ ปี ดิฉันดูแลเค้าที่ป่วยมาตลอด ๓ ปี ที่เค้าป่วยเก็บล้างทำความสะอาด อุจจาระ ปัสสาวะ ต่างๆ ทำทุกอย่างเพียงแค่ให้เค้าหายดี แต่เมื่อเค้าหายป่วย เค้าก้อไปทำผู้หญิงอื่นท้อง ไม่นานเค้าก้อเลิกลากับผู้หญิงคนนั้น จากนั้นเรากลับมาคบกันใหม่ และเค้าก็แอบไปคบกับผู้หญิงอื่นอีก และทำเลวๆ อีกหลายอย่าง และเค้าก้อจากดิฉันไป กับความทรงจำที่สุดจะปวดร้าว นี่เป็นเวลา ๕ ปี แล้วที่ดิฉันต้องนอนร้องไห้และสะดุ้งขึ้นมากลางดึกกับเสียงที่แว่วเข้ามาในหู จนกระทั่งได้มาศึกษาธรรมะได้ ๔ เดือน ดิฉันรู้สึกดีขึ้นมากไม่ได้ยินเสียงนั้นอีกแล้ว ดิฉันดีใจมากคะ จนกระทั่งวันนี้ดิฉันได้รู้ข่าวว่าเค้ามีอนาคตที่ดี มีการงานที่ดี ดิฉันกลับโกรธแค้น ที่คนทำความเลว ทำให้ชีวิตดิฉันต้องทนทุกข์ทรมาน แต่เค้ากลับมีชีวิตที่เจริญขึ้น และแล้วดิฉันก้อกลับมาได้ยินเสียงตะโกนขึ้นมาอีกครั้ง นอนไม่หลับ ได้แต่ร้องไห้ และท้อใจที่จะทำความดี เพราะเหตุที่ว่า ทำดีกับเขามากขนาดนี้ ทำไม

ชีวิตดิฉันถึงได้มีแต่ความเศร้า เหงา ไม่มีคู่ ดิฉันสับสน และท้อ ไม่รู้ว่าจะตั้งสติ เริ่มต้นยังไงดี คิดว่านี่เป็นกรรม และไม่อยาก ต้องมาชดใช้กรรมกันไปอีกหลายชาติ จะตัดมันออกไปจาก จิตใจได้อย่างไร รบกวนอาจารย์แนะนำด้วยคะ

กราบขอบคุณคะ

คำตอบ

ตราบใดที่อกุศลวิบากยังไม่เลิกแสดงผล ผู้เสวยวิบาก ที่มีความเห็นผิด ย่อมประสบกับความทุกข์กายทุกข์ใจเป็น ธรรมดา ความทุกข์นั้นจะหมดไปได้ต่อเมื่ออกุศลวิบากหยุดให้ ผลหรือผู้รับอกุศลวิบากได้พัฒนาจิตวิญญาณตัวเอง จนเกิด ปัญญาเห็นแจ้งแล้วใช้ปัญญาเห็นแจ้งส่องนำทางให้กับชีวิตความ มีจิตเป็นอิสระจากความทุกข์จะเกิดขึ้น ดังตัวอย่างของอิสิทาสี* ผู้ถูกสามีถึงสามคนปฏิเสธที่จะอยู่ร่วม ได้พัฒนาจิตตนเองจน พ้นไปจากความทุกข์ได้หมด

อ้างอิง : เนื้อความพระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๖ พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๑๘ ขุททกนิกาย วิมาน-เปตวัตถุ เถร-เถรีคาถา คาถาสุภาษิตของ**นางอิสิทาสี**-โพธิเถรี หน้าที่ ๔๓๕ - ๔๓๙.

"คนโง่นั้นต่อให้นั่งเฝ้าหลุมทองอยู่ก็ไม่มีปัญญา
ทำให้เป็นอะไรได้
คนฉลาด อยู่กับดินกับหญ้า เขาก็ทำให้เป็นเงินเป็นทองได้"

๑๕๗. นอนเป็นเรื่องใหญ่

คำถาม

กราบเรียนถามค่ะ

เดิมคุณแม่ของหนูมีรายได้พอไม่เดือดร้อน ท่านอายุ ๗๒ ลูกที่ยังอยู่กับท่านก็ให้เงินท่านก็แค่เพียงค่าใช้จ่ายของเค้าเพราะลูกไม่ได้มีรายได้มาก ส่วนพี่ชายแต่งงานไปแล้วแต่ปัจจุบันไม่มีงานทำมานาน ๓ ปีแล้ว ตอนนี้อายุ ๔๕ ปี ปัจจุบันแต่งงานแล้วมา ๒ ปีกว่าแล้ว มีลูก ๑ คน อายุ ๒ ปี ลักษณะนิสัยของพี่ชายเรื่องนอนเรื่องใหญ่ นอนดึกเที่ยงคืนขึ้นไป ตื่นสาย ๑๐-๑๑ โมง ช่วงที่มีงานทำชอบไปสาย แต่กลับช้ากว่าคนอื่น เค้าคิดว่าทดแทนกัน ไม่นานก็ออกเพราะเค้าไม่ค่อยอดทนกับงานที่มีความกดดัน พอมีลูกก็ดูแลได้ไม่ดี เช่นลูกร้องไม่ยอมตื่นมาให้นมปล่อยให้ลูกร้องนานมาก(ส่วนแฟนเค้าไปทำงาน) ทำให้แม่หนูห่วงหลานมากเลย ชวนเค้ามาอยู่บ้านเดียวกันจนตอนนี้ก็สองปีกว่าแล้ว

ปัญหาคือ ปัจจุบัน (๑๗/๐๔/๐๘) แม่เริ่มเครียด เพราะข้าวยากหมากแพงภาระที่บ้านเยอะขึ้นเพราะแม่ต้องจ่ายทุกอย่างในบ้าน ในขณะที่แฟนเค้าไม่เคยจ่ายค่าใช้จ่ายในส่วนเฉพาะของตัวเค้าเลย ทั้งที่เค้ามีรายได้มากกว่าแม่หนูอีก (พวกเค้าไม่รู้น่ะว่าที่บ้านเรารู้ว่ารายได้เค้าเยอะ แต่เค้ามักจะบอกว่างานไม่ดีเงินไม่ดี) อยู่ฟรีกินฟรีมาตลอด แฟนเค้าเป็นคนกินจุมากคือเยอะมากๆ ใครเห็นก็งง หนูเห็นแม่เครียดทนไม่ไหว เลยไปคุยกะพี่ชายให้บอกแฟนจ่ายค่าใช้จ่ายเฉพาะของเค้าซึ่งไม่ว่าเค้าจะไปอยู่ที่ไหนก็ต้องมีค่าใช้จ่ายนี้อยู่แล้วเพราะคนเรามันต้องกินต้องใช้เพื่อช่วยลดภาระแม่ ทำไมคนมีรายได้ต้องให้คน

แก่มาเลี้ยงอีก แต่เค้าบอกว่าเค้าเป็นสามีจะไปบอกให้แฟนจ่ายค่าใช้จ่ายเฉพาะของตัวเมียเค้าไม่กล้าพูด เป็นสามีต้องมีหน้าที่จ่ายให้แฟน นั้นก็หมายความว่าแม่หนูต้องจ่ายเพราะเค้าไม่มีรายได้ (ในส่วนของตัวเค้าและหลานแม่หนูออกให้อยู่แล้วเพราะเค้าไม่มีรายได้) เค้าบอกว่าที่มาอยู่ที่นี้เพราะแม่เรียกให้มาอยู่เอง เค้าไม่ยอมรับว่าเค้าเลี้ยงลูกบกพร่องแม่เลยต้องให้มาที่บ้านแล้วเค้าก็บอกว่าหนูมาพูดแบบนี้หนูเป็นคนใจแคบมากๆ เค้าเริ่มไม่ชอบหนูแล้ว หนูเลยหยุดพูดเพราะกลัวทะเลาะกัน แล้วขอโทษเค้าที่ทำให้เค้าเครียด

คำถาม หนูอยากถามว่าหนูควรทำใจกะเรื่องนี้อย่างไรให้อยู่ได้อย่างเป็นสุข หนูอึดอัดมากค่ะ เพราะต้องอยู่กันอย่างนี้กันไปอีกนานมันเป็นปัญหาที่ต้องเห็นทุกวัน เค้าเบียดเบียนแม่หนูอยู่หรือเปล่า แม่หนูมีโรคเยอะเช่นหัวใจ หนูยิ่งห่วงถ้าเค้าเครียด (แต่ถ้าเค้าออกไปอยู่กันเองเค้าจ่ายได้น่ะค่ะแปลกไม๊ค่ะ) ขอขอบพระคุณค่ะที่สละเวลาให้

คำตอบ

ที่ถามไปเป็นเรื่องของการชดใช้หนี้เวรกรรม ระหว่างแม่สามีและลูกสะใภ้ซึ่งต้องชดใช้กันจนกว่าหนี้เวรกรรมจะหมดสิ้นเรื่องนี้จึงจะยุติ ส่วนผู้ถามปัญหาในฐานะลูก ผู้รู้เห็นว่าเป็นเรื่องดีที่ผู้เป็นลูกสาวมีครูดี (ลูกสะใภ้) อยู่ใกล้ เพราะเขาสอนให้ผู้ถามปัญหาได้ปฏิบัติขันติบารมี เมตตาบารมี และอุเบกขาบารมีให้มากยิ่ง ๆ ขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของอุเบกขาต้องอยู่บนพื้นฐานของการช่วยเหลือผู้เป็นแม่ เท่าที่ตนเองสามารถช่วยได้ ส่วนในเรื่องที่ช่วยไม่ได้ต้องปล่อยวาง แล้วอุเบกขาบารมีจึงจะเกิดขึ้นได้

๑๕๘. "อีบ้า ทีหลังอย่าดื้อกับสามี"

คำถาม

เรียนอ.สนองที่เคารพ

หนูนับถือหลวงพ่อฤาษีและเสด็จในกรม กรมหลวงชุมพรฯ มาก บ้านเพื่อนรักคือบ้านสายลม ส่วนเสด็จในกรมฯ หนูรู้สึกว่ารักท่านมากโดยไม่มีเหตุผลมาทราบทีหลังจากคุณแม่ว่าคุณปู่เป็นนักเรียนของท่าน วันหนึ่งหนูมีทุกข์ได้ไปกราบร่างของหลวงพ่อฤาษีที่ใส่โลงแก้วไว้ที่วัดท่าซุงเล่าให้ท่านฟังว่า เพื่อนจะลาออกจากงาน หนูเศร้า เช้าวันรุ่งขึ้นแรกทันทีที่ลืมตา มีเสียงทางใจบอกว่า "ตอนมาก็ไม่ได้มาด้วยกัน ตอนไปก็ต่างคนต่างไป ใครจะทำอะไรก็..." จำไม่ได้หมด ตอนแรกคิดว่าคิดไปเอง แต่ก็ยังสงสัยว่า เราจะคิดอะไรฉลาดๆ แบบนี้ได้หรือ กัลยาณมิตรบอกว่าเป็นสัญญาเก่า แต่หนูว่าหนูไม่ฉลาดขนาดนั้นหรอก

ต่อมาเวลาหนูมีปัญหา หนูชอบไปจุดธูปเล่าเรื่องยาวให้เสด็จฯ ฟัง คือนิสัยไม่ดี ยังพัฒนาใช้ปัญญาตัวเองแก้ไขปัญหาไม่ออก ก็ได้คำตอบเสมอ แต่เป็นคำๆ สั้นๆ ตอนแรกหนูไม่แน่ใจ และไม่ได้เล่าให้ใครฟังเพราะช่วงนั้นมีเรื่อง หมอประกิตติเผ่าที่มีหูแว่ว ที่ได้ชัดมากเป็นประโยค ก็ตอนที่ไปไหว้เสด็จฯ ที่ศาลายา แล้วทะเลาะกับสามีเรื่อง U-turn พอปักดอกกุหลาบเสร็จ มีคำผุดมาว่า "อีบ้า ทีหลังอย่าดื้อกับสามี" คราวนี้แน่ใจว่าไม่ใช่สัญญาเก่าแน่ๆ

คำที่หนูได้ยิน ไม่ได้ยินทางหูค่ะ คือมันค่อยๆ เคลื่อนออกมาทางใจ แบบผุดๆ และเร็วมาก แต่ก่อนท่านมาตอนตี ๒ จะมีแสงสีขาวๆ เงินๆ เป็นประกายสีรุ้งสวยมากเลย บางทีเป็นสีเหลืองแบบเสื้อเหลืองในหลวง และครั้งแรกเลยมีกลิ่นดอกเขี้ยวกระแตหอมมาในห้อง หนูก้มลงกราบเลย เสียงที่หนูได้ยินทางใจให้คำตอบฉลาดๆ หนูเข้าข้างตัวเองว่าอาจเหมือนที่อาจารย์ว่าคือ มีอาจารย์ดีมาสอน ถ้าเราจูนเครื่องรับเขาได้เราก็จะติดต่อกับเขาได้ หนูไม่ได้มีเจตนาอวดอ้างอะไร คือช่วงนี้ท่านหายไป หนูคิดถึงท่าน เข้าใจเอาเองว่าช่วงนี้หนูโกรธคนไม่สามารถสลัดออกจากใจได้ สมาธิเราจึงไม่ดี คำถามของหนูคือที่อาจารย์ว่าถ้าเราจูนคลื่นสมาธิให้ตรงกับเขา เราจะรับเขาได้ ความโกรธพวกนี้ จะทำให้คลื่นความถี่เราไม่ดีใช่หรือไม่ แล้วทำไมคนไม่ดีๆ เช่นพวกหมอผี พระเทวทัต ก็มีกิเลสมาก มีพยาบาท ทำไมเขาจึงมีอภิญญา คนมีอภิญญาต้องมีสมาธิละเอียดใช่หรือไม่ ศิษย์หลวงตาและเสด็จฯ

คำตอบ

กัลยาณมิตรบอกว่าเป็นสัญญาเก่านั้นถูกต้องแล้ว การคิดว่าตัวเองไม่ฉลาดขนาดนั้น เป็นความคิดที่ผิด (มิจฉาสังกัปปะ) ควรลบให้หมดไปจากใจ

ส่วนคำที่ผุดออกมาจากการระลึกได้ของจิตว่า “ทีหลังอย่าดื้อกับสามี” ก็เป็นสัญญาเก่าอีกนั่นเอง

ความโกรธเป็นกิเลสตัวใหญ่ ใครผู้ใดมีจิตขาดสติ รับ

เอาสิ่งกระทบที่ขัดใจมาปรุงเป็นอารมณ์โกรธ จะทำให้จิตสูญเสียพลังส่งผลถึงความถี่คลื่นจิตไม่คงที่ ความตั้งมั่นของจิตจะไม่เกิดขึ้นได้

ปุถุชนสามารถเจริญสมถภาวนา จนจิตตั้งมั่นเข้าสู่ระดับฌานได้เมื่อนำจิตออกจากฌานแล้ว โลกิยอภิญญาย่อมเกิดขึ้นได้ หมอผีหรือพระเทวทัตยังมีสภาวะของจิตเป็นปุถุชน คือยังไม่สามารถกำจัดกิเลส (พยาบาท) ให้หมดไปจากใจได้ ขณะเวลาใดที่กิเลสมีกำลังอยู่เหนือกำลังของสติ พฤติกรรมไม่ดีย่อมเกิดขึ้นได้ ดังที่พระเทวทัตได้ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

๑๕๙. ย้ายฐานเจดีย์

คำถาม

กราบเรียน อ.สนอง วรอุไร ที่เคารพครับ

กระผมมีปัญหาจะถามและข้อความให้อาจารย์ช่วยแนะนำด้วยครับ

๑. ผมเคยมีสัญญาและสาบานว่าจะรักกันกับคนรักมาก่อนเพราะถ้าไม่ทำตามนั้นชีวิตจะประสบแต่สิ่งไม่ดี จะมีวิธีใดบ้างครับที่ถอนคำสาบานนั้นเพราะปัจจุบันผมไม่ได้ทำตามนั้นโดยมีคนรักใหม่ และผมได้ปรับปรุงตัวใหม่ว่าจะรักเดียวใจเดียวอยู่ในศีล ๕ ครับ

๒. เมื่อตอนบวชเณรได้สำเร็จความใคร่ตัวเองตอนนั้น

อายุประมาณ ๑๐ ขวบ บาปมากมั้ยครับ และตอนบวชพระเมื่ออายุ ๒๓ บวชให้พ่อแม่ครับประมาณ ๑๔ วัน เผลอไปดูหนังโป้แค่แว้บเดียว แบบนี้บาปมากมั้ยครับผมรู้สึกสำนึกผิดจะมีวิธีใดบ้างเพื่อให้ผลกรรมเบาบางลง ไม่อยากไปเกิดในอบายภูมิ

๓. ตอนบวชพระและเณร ปัจจัยต่างๆ ที่ได้พอตอนสึกผมได้นำเงินนั้นมาใช้ส่วนตัวแบบนี้บาปมากมั้ยครับ ปัจจุบันผมได้ทำบุญอยู่เป็นประจำและได้อธิฐานจิตว่าขอใช้หนี้สงฆ์ที่ได้เคยนำเงินมาใช้ แบบนี้จะพอลดกรรมได้มั้ยครับ ขอได้โปรดให้ อ.สนอง วรอุไร แนะนำด้วย

ผมสำนึกผิดในสิ่งที่กระทำมาทั้งหมดและตั้งใจจะประพฤติปฏิบัติธรรมไปจนตลอดชีวิต หากแม้ว่าได้มีโอกาสบวชก็จะขอบวชตลอดชีวิตจะดำเนินตามรอยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เพื่อสู่ความหลุดพ้น (นิพพาน)

กราบขอบพระคุณ อาจารย์ สนอง วรอุไร ครับ

คำตอบ

(๑) คำสัญญาและคำสาบาน หากได้ร่วมกระทำไว้แล้วกับบุคคลอื่น หากประสงค์จะถอนคำสัญญาและคำสาบาน ต้องไปกล่าววาจาบอกเลิกกับผู้ร่วมกระทำ หากผู้ร่วมกระทำเห็นดีด้วยและยกเลิกคำที่ให้ไว้แก่กัน กรรมดังกล่าวจะเป็นอโหสิกรรม แต่หากผู้ร่วมกระทำไม่เห็นดีด้วย และไม่ยอมยกเลิกกรรมที่เคยทำไว้แก่กันคำสัญญาและคำสาบานยังมีโอกาสให้ผลอยู่

(๒) เป็นบาปทั้งสองกรณี ถามว่าจะบาปมากหรือไม่

อยู่ที่ใจเก็บบันทึกข้อมูลกรรมไว้เหนียวแน่นหรือไม่ ผู้มีจิตบริสุทธิ์ทำกรรมใดไว้แม้เพียงเล็กน้อย จิตจะเก็บบันทึกข้อมูลกรรมไว้อย่างเหนียวแน่น

ผู้ใดดำรงชีวิตอยู่ในเพศของนักบวชในพุทธศาสนา ต้องนำตัวเองเข้าปริวาสกรรม แล้วปฏิบัติตามข้อบัญญัติของวินัยสงฆ์ แต่หากอยู่ในเพศฆราวาส ให้ไปขอขมากรรมต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เช่นต่อหน้าพระพุทธรูป แล้วต้องไม่ประพฤติผิดเช่นนั้นอีก กรรมไม่ดีที่ทำไว้ก่อนแล้วจึงจะมีโอกาสหมดไปได้

(๓) ฆราวาสมีเจตนาถวายปัจจัยให้แก่สงฆ์และเณร เพื่อนำไปใช้ในกิจของนักบวช เมื่อสึกมาเป็นฆราวาสแล้วหากได้นำปัจจัยนั้นมาใช้เป็นการส่วนตัวของฆราวาส ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดเจตนารมณ์ของผู้ถวาย หลวงพ่อฤๅษีลิงดำเคยพูดไว้ว่า การกระทำเช่นนี้เป็นการ "ย้ายฐานเจดีย์" ให้ผลเป็นบาป ส่วนจะบาปมากหรือบาปน้อย ให้อ่านคำตอบในข้อ (๒) ดังนั้นสิ่งที่ผู้ถามปัญหาได้กระทำลงไปจึงเป็นบาป

ปัจจุบันผู้ถามปัญหาได้ทำบุญอยู่เป็นประจำ กรรมที่ทำจะให้ผลเป็นบุญ ซึ่งบุญและบาปเป็นคนละส่วนกัน จึงไม่สามารถลดกรรมไม่ดีที่ได้ทำไว้แล้วได้

จริงกายจริงวาจา แสวงหาแต่ความดี
สัจจะและขันติ สร้างความดีด้วยเมตตา

๑๖๐. เปลี่ยนไป - เปลี่ยนมา

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์สนองที่เคารพ

ผมได้เรียนการทำสมาธิภาวนาจากวัดแห่งหนึ่ง (ผมไปฝึกที่วัด ๓ วันแล้วหลังจากนั้นไม่ได้ไปอีกเพราะวัดอยู่ไกล) โดยภาวนา เกศา โลมา นะขา ทันตา ตะโจ - ตะโจ ทันตา นะขา โลมา เกศา กลับไปกลับมาโดยไม่ต้องสนใจลมหายใจ กระผมได้ฝึกอยู่ระยะหนึ่งแต่ไม่ได้ทุ่มเทเต็มที่ ก็ไม่ค่อยก้าวหน้าเท่าไรแต่ช่วงหลังผมอ่านตำราเกี่ยวกับการฝึกสมาธิภาวนามากขึ้นเลยลองเปลี่ยนวิธีภาวนาไปใช้พุทโธตามลมหายใจ หลังจากนั้นผมก็เกิดปัญหาคือ พอภาวนาพุทโธไปได้สักพักหนึ่งใจก็อยากกลับไปภาวนาแบบเดิม ก็เลยออกมาแล้วเริ่มต้นใหม่โดยภาวนาแบบเดิม คือ เกศาฯ พอเริ่มนิ่งใจก็อยากกลับไปภาวนาพุทโธอีก เป็นอย่างนี้มาได้ระยะหนึ่งแล้วจนเดี๋ยวนี้การปฏิบัติไม่ก้าวหน้าเลยเพราะพอมีความขัดแย้งขึ้นในใจก็ต้องเลิก จึงเรียนอาจารย์ช่วยให้คำแนะนำด้วย ขอบพระคุณอาจารย์มากครับ

คำตอบ

ก่อนภาวนาต้องมีศีล ๕ คุมใจให้ได้ก่อนแล้วจึงเร่งความเพียรในการปฏิบัติจิตตภาวนา ด้วยการเปรียบเทียบบทภาวนาทั้งสองแบบว่า การภาวนาแบบไหน ทำให้จิตตั้งมั่น เป็นสมาธิได้เร็ว จริตของผู้ถามปัญหาเหมาะสมกับบทภาวนานั้น ให้ใช้บทภาวนานั้นตลอดไปเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ผิดไปจากธรรม

๑๖๑. ผูกเวร - ตัดเวร

คำถาม

เรียนท่านอาจารย์ดร.สนอง ที่เคารพยิ่ง

ขอเรียนถามท่านอาจารย์ เกี่ยวกับเรื่อง การผูกเวรและการตัดเวรครับ

๑. หากมีใครมาเบียดเราในชาตินี้ ผมเข้าใจถูกหรือเปล่าว่า ผลที่เกิดนี้ย่อมมีเหตุ นั่นคือ ผมได้เคยเบียดเบียนเขามาก่อน พอผมถูกเขาเบียดเบียนแล้ว หากผมยังผูกใจเจ็บต่อเขาในอนาคตก็จะมีเหตุให้เรากลับไปเบียดเบียนเขาเป็นเช่นนี้ ไปจนกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเลิกผูกใจเจ็บ หรือพ้นจากสังสารวัฏ ผมเข้าใจถูกมั้ยครับท่านอาจารย์?

๒. การที่เจ้านายเคี่ยวเข็ญ ให้ทำงานหนักหนาดึกดื่นแม้วันหยุดก็ต้องเสียสละ หนึ่งก็เพราะทำเพื่องาน ผมเป็นผู้น้อยก็ต้องปฏิบัติตาม และก็รู้สึกคับแค้นใจ รู้สึกเหมือนถูกเบียดเบียนตลอดเวลา อย่างนี้เป็นกรรมที่ต้องชดใช้ใช่หรือเปล่าครับ? หรือเป็นความเห็นผิดจึงไปรับผัสสะมาปรุงเป็นอารมณ์ครับ?

๓. เวรอื่น ที่ผมเคยผูกใจเจ็บไว้ในอดีตชาติ มาถึงตอนนี้ก็ไม่สามารถระลึกได้ จะมีข้อปฏิบัติอย่างไร ที่จะเป็นการประกาศว่า ผมต้องการตัดเวร ไม่ขอไปจองเวรกับพวกเขาเหล่านั้นอีกแล้วครับ?

ขอกราบแทบเท้าท่านอาจารย์ครับ

คำตอบ

เข้าใจถูกครับ ด้วยเหตุนี้พระพุทธะจึงได้ตรัสว่า "เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร"

เจ้านายเคี่ยวเข็ญให้ทำงานหนักหนาดึกดื่น แล้วรู้สึกเกิดเป็นความคับแค้นใจ นั่นคือผลของกรรมเก่าซึ่งต้องชดใช้ให้หมดไป ความคับแค้นใจเกิดขึ้นกับผู้ใด ผู้นั้นมีความเห็นผิดไปจากธรรม ผู้ใดทำงานหนักแล้วไม่เกิดเป็นความคับแค้นใจ ผู้นั้นมีความเห็นถูกตามธรรม

ความต้องการตัดเวร ที่ผู้ถามปัญหาเคยผูกใจเจ็บไว้กับสรรพสัตว์ในอดีตชาติ จะหมดไปได้ ต้องไปกล่าววาจาต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ว่า "นับจากนี้ต่อไป ข้าพเจ้ายกเลิกการจองเวรกับทุกสรรพสัตว์ที่ระลึกได้และระลึกไม่ได้"

"คนกิเลสหนา สอนง่ายกว่าคนกิเลสบาง
เพราะมันเป็นแผ่นหนา กระเทาะง่าย
ถ้าเปลือกบาง มันปอกยาก
(คือถือว่าตัวดีเสียแล้ว ก็ไม่ค่อยจะยอมละ)"

๑๖๒. ให้เอาเด็กออก

คำถาม

เรียนท่านอาจารย์ดร.สนอง

เพื่อนดิฉันตั้งท้องได้ประมาณ ๔ เดือนกว่าแล้วแต่เพิ่งไปอัลตราซาวน์มาคุณหมอแนะนำให้เอาเด็กออกเพราะเด็กไม่สมประกอบ ถึงคลอดออกมาก็ต้องเสียชีวิต เพื่อนก็เสียใจมากแต่คงต้องเอาออกตามคุณหมอแนะนำภายในเร็วๆ นี้ เข้าใจว่าเป็นวิบากกรรมของเพื่อนคนนี้

อยากขอคำแนะนำอาจารย์ค่ะว่ามีวิธีไหนช่วยผ่อนหนักเป็นเบา บาปปาณาฯ ที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้ได้บ้างคะ จะชวนเพื่อนไปทำ ขอบคุณค่ะ

คำตอบ

เมื่อใดที่กรรมให้ผลเป็นวิบาก ผู้ทำกรรมต้องเป็นผู้รับวิบากนั้น ซึ่งไม่มีใครสามารถช่วยได้ หากผู้ถามปัญหาจะช่วยเพื่อน ต้องทำให้เพื่อนเข้าใจการบริหารหนี้กรรม นักวิทยาศาสตร์เชื่อในความเป็นเหตุผล เมื่อมีเหตุเกิดย่อมมีผลเกิดตามมา หรือผลที่เกิดขึ้นย่อมมีเหตุที่ทำให้เกิด ผู้ที่เข้าถึงธรรมในพุทธศาสนารู้ว่าไม่มีแม้เพียงสิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นโดยบังเอิญ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น ย่อมมีเหตุที่ทำให้เกิดทั้งสิ้น กรรมวิบาก มีจริงเป็นประสบการณ์ตรงของผู้ตอบปัญหาจึงขออนุญาตแนะนำว่าการจะให้ปัญหาหมดไปสามารถทำได้ ๔ อย่างคือ

๑. ยอมรับความจริงของบุรพกรรมและยอมชดใช้วิบากของกรรมที่ตามมาทันในชาติปัจจุบันชดใช้ไปเรื่อยๆ จนกว่าหนี้เวรกรรมจะหมดสิ้น

๒. ทำบุญใหญ่แลกหนี้ บุญใหญ่ต้องทำด้วยการปฏิบัติจิตตภาวนาแล้วอุทิศบุญที่เกิดขึ้นให้กับเจ้าหนี้เวรกรรมไปเรื่อยๆ วิธีนี้เป็นการเอาบุญแลกกับหนี้บุรพกรรมที่เป็นเวรต่อกัน

๓. สร้างความดีหนีหนี้ ด้วยการพัฒนาตัวเองให้มีความเพียรไม่ประพฤติอกุศลกรรมใหม่ให้เกิดขึ้น เพียรกำจัดอกุศลกรรมเก่าให้หมดไป เพียรทำความดีทุกรูปแบบให้มีกำลังหนีทันอกุศลวิบากที่จะตามมาให้ผลและสุดท้ายเพียรรักษาความดีที่พัฒนาได้ให้คงอยู่

๔. หนีเข้านิพพานด้วยการพัฒนาจิตตนเองให้หมดอาสวกิเลสแล้วดับรูปดับนามเข้านิพพาน

ทั้ง ๔ ข้อเป็นทางปฏิบัติของอริยบุคคล ในการบริหารจัดการนำพาชีวิตของตนเองข้ามวัฏฏะ คือข้ามไปจากความทุกข์ทั้งมวล หากเพื่อนปฏิบัติให้ได้ตามนั้น จึงจะถือว่าช่วยเพื่อนสัมฤทธิ์ผล

“ถ้าเราไปยึดของไม่เที่ยงมาเป็นของตน
เราจะต้องเดินไม่เที่ยงด้วย”

๑๖๓. ไม่ผิดคำอธิษฐาน

คำถาม

เรียน ท่าน ดร.สนอง

ผมได้ไปตั้งจิตบอกกล่าวกับพระพุทธรูปในวัดแห่งหนึ่งว่า "ขอให้ข้าพเจ้า สอบได้เข้าไปเรียนปริญญาโทในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง แล้วจะนำความรู้และความสามารถที่ได้มาทำให้ตัวเองดีขึ้น คนรอบตัวดีขึ้น สังคมดีขึ้นจนถึง แผ่นดินดีขึ้น ขอให้ข้าพเจ้าได้เข้าไปเรียนและสำเร็จด้วยเทอญ" ซึ่งมหาวิทยาลัยประกาศผลสอบออกมาว่าสอบได้

ตามที่ตั้งจิตกับพระพุทธรูปไว้ ผมคิดว่า ตัวเองดีขึ้นนั้นดีขึ้นอยู่แล้วตามวิชาความรู้และโอกาสที่ได้มาจากการศึกษาปริญญาโท รอบตัวดีขึ้นนั้นคือการช่วยเหลือ บิดา มารดา และคนรอบตัวใกล้ชิด เมื่อมีโอกาส สังคมและแผ่นดินดีขึ้นนั้น คือการที่ได้เข้าไปช่วยเหลืองานของพระศาสนา หรือกิจกรรมช่วยเหลือสังคม เช่น ให้ทุนการศึกษา หรือการทำความดีแก่ส่วนรวมเมื่อมีโอกาสขอทราบความคิดเห็นของ ดร.สนอง ว่าความเห็นของผม ถูกต้อง หรือควรเพิ่มเติม หรือแก้ไข ประการใด เพื่อจะได้ไม่ผิดคำที่ได้ให้ไว้กับพระพุทธรูปพระองค์นั้น ครับ กราบขอบพระคุณครับ

คำตอบ

คำกล่าวอธิษฐานเป็นการตั้งโปรแกรมจิต เพื่อให้

บรรลุจุดประสงค์ในทางโลก เพราะการได้เข้าเรียนในระดับปริญญาโท เป็นการพัฒนาสุตมยปัญญาและจินตามยปัญญาให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น ปัญญาที่ผู้ถามปัญหามุ่งเน้นพัฒนานั้นนำไปช่วยตัวเองได้ ช่วยคนอื่นได้ในทางโลก แต่ช่วยงานของพระศาสนาได้เพียงบางส่วน ไม่ถือว่าผิดไปจากคำอธิษฐานที่ให้ไว้กับพระพุทธรูป แต่หากอธิษฐานให้ได้ดวงตาเห็นธรรมแล้วนำตัวเองเข้าปฏิบัติธรรม จะเข้าถึงมรรคผลแห่งธรรมของพระพุทธะได้ งานช่วยเหลือพระพุทธศาสนาจะทำได้ถูกตรงและเป็นผลดีต่อการรักษาธรรมและวินัย มิให้เสื่อมไปจากใจของคนที่เข้ามามีปฏิสัมพันธ์กับพุทธบริษัทผู้เข้าถึงธรรมได้

๑๖๔. ยังไม่เบื่อโลก

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ ผมตั้งใจว่าจะเปิดธุรกิจส่วนตัวอย่างหนึ่ง(แม่ลงทุนให้) จึงมีเรื่องสงสัยอยากจะถามท่านดังนี้

๑. หากผมต้องการมีทรัพย์(เงิน)มาก ผมควรนั่งสมาธิ หรือ บริจาคทรัพย์ เป็นทาน แบบไหนจะทำให้เหตุกับปัจจัยลงตัวที่สุดครับ

๒. ผมเพิ่งเรียนจบ อยากให้ธุรกิจเจริญรุ่งเรือง ผมควรปฏิบัติธรรมข้อใดเพิ่มเติม เพื่อที่จะสงเสริมธุรกิจที่ทำอยู่อย่างสุจริต

๓. อานิสงส์จากการนั่งสมาธิจะทำให้ธุรกิจเราประสบความสำเร็จและมีทรัพย์มากหรือไม่ หรือว่า การบริจาคทานจะทำให้มีทรัพย์มากกว่า

เมื่อเหตุกับปัจจัยลงตัว อย่างถวายยารักษาโรคแก่พระก็ทำให้เราไม่เป็นโรคใช่หรือไม่

๔. แม่ผมชอบไปถวาย brand รังนก แก่พระสงฆ์เป็นประจำ เพราะต้องการให้พระท่านแข็งแรงเพราะพระท่านทานข้าวไม่ค่อยได้ แบบนี้จะได้บุญหรือบาปและควรหรือไม่ควรทำครับ

ขอบพระคุณท่านอาจารย์มากๆ ครับ ถ้ามีอะไรที่ล่วงเกินไปผมและครอบครัว ขอขมาท่านอาจารย์ด้วยครับ

คำตอบ

(๑) ควรทำทั้งสองอย่าง เพราะการให้ทรัพย์เป็นทานเป็นหนึ่งในบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ อานิสงส์การให้ทำให้เป็นที่รักของคนหมู่มาก ทำให้มั่งมีในสิ่งที่ให้ การนั่งสมาธิเป็นจิตตภาวนาซึ่งเป็นหนึ่งในบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ เช่นกัน แต่การเจริญจิตตภาวนาเป็นบุญสูงสุดผู้มีบุญประกอบกิจการงานใด ย่อมให้ผลเป็นความเจริญทุกเมื่อ

(๒) ควรมีศีล ๕ คุมใจอยู่ทุกขณะตื่น เพราะอานิสงส์ของศีลทำให้เกิดเป็นความมั่งมีในโภคะ นอกจากนี้ยังต้องมีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ (พ่อแม่) และผู้มาใช้บริการ(ลูกค้า) ก็เป็นผู้มีพระคุณเช่นกัน

(๓) เรื่องนี้ขึ้นอยู่กับบุญที่เกิดจากการประพฤติ การบริจาคทานให้กับคนหมู่มาก การถวายทานแก่หมู่อริยสงฆ์หรือปัจเจกพุทธะ จัดเป็นมหาทาน ทำแล้วบุญจะถูกสั่งสมอยู่ในจิตวิญญาณมาก เมื่อใดที่บุญส่งผล ย่อมทำให้มีทรัพย์มาก

ทุกคนมีศรัทธาในคำสอนของพระพุทธะ สามารถปฏิบัติธรรม (นั่งสมาธิ) ได้ แต่ผู้ที่เข้าถึงมรรคผลของธรรมมีน้อย เมื่อใดที่บุญให้ผลยังไม่ทำให้มีทรัพย์ (มนุษยสมบัติ) มากเหมือนกับการบริจาคมหาทาน แต่ผู้เข้าถึงธรรมได้จะมีอริยสมบัติมากกว่า

การถวายยารักษาโรคแก่พระสงฆ์ แล้วตัวเองยังทำบาปอยู่ หากแรงของอกุศลกรรมที่ทำในปัจจุบันรวมกับแรงของอกุศลกรรมที่ทำไว้แต่อดีตส่งผล ผู้นั้นยังต้องรับอกุศลวิบากเป็นโรคภัยไข้เจ็บได้

(๔) การให้สิ่งดีเป็นทาน เช่นอาหารที่ทำให้สุขภาพของผู้รับทาน (ปฏิคาหก) แข็งแรง การให้ทานเช่นนี้เป็นบุญ ควรประพฤติต่อไป

การอันใดควรทำโง่ ควรทำฉลาด
ให้รู้จักปรับปรุงให้เหมาะ อย่าให้ผิดกาละเทศะ

๑๖๕. อาชีพที่สวนทางกับธรรม

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์ สนอง ที่เคารพ

กระผมมีเรื่องอยากถามเกี่ยวกับอาชีพครับ อยากทราบถึงผลกรรมของอาชีพที่ถูกกฎหมายแต่ผิดศีลและผลของบาปที่จะให้ผลโดยมีอาชีพที่สงสัยดังนี้

๑. ร้านเสริมสวย

๒. ร้านอินเตอร์เน็ต เกมส์

๓. เปิดร้านซ่อมคอมพิวเตอร์โดยใช้ soft ware เถื่อนให้แก่ผู้ใช้บริการ

๔. รับจ้างทำรายงาน ทำโปรเจ็ค ให้กับเด็กนักศึกษาเพื่อส่งงานให้กับอาจารย์

๕. การทำโต๊ะจีนซึ่งก็ต้องมีเหล้าเบียร์ด้วย อาชีพเหล่านี้ถูกกฎหมายแต่ผิดศีลยังไงครับและให้ผลบาปแก่ผู้ประกอบการอย่างไรบ้างครับ

อยากให้อาจารย์สนองโปรดแนะนำแนวทางในการเลือกอาชีพที่ถูกกฎหมายแต่ไม่ผิดศีล เพื่อใช้พิจารณาในการประกอบอาชีพที่ถูกต้อง ขอกราบขอบคุณอาจารย์สนอง เป็นอย่างสูงครับ

คำตอบ

(๑) การประกอบอาชีพเปิดร้านเสริมสวย ทำแล้วไม่

ผิดกฎหมาย ทำแล้วไม่ผิดศีล แต่ผิดธรรมตรงที่ทำให้ผู้มาใช้บริการบางคน มีจิตเป็นทาสของความสวยงาม ถือว่าเป็นบาป แต่มีผลไม่รุนแรงเท่ากับการประพฤติผิดกฎหมายและผิดศีลหากยังมีความจำเป็นต้องแสวงหาทรัพย์มาจุนเจือชีวิตให้ดำรงอยู่กับโลก สามารถทำได้ต่อไป แต่ไม่ควรลืมประพฤติบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ อยู่เสมอ แล้วอุทิศบุญกุศลให้กับเจ้ากรรมนายเวรบ่อย ๆ

(๒) การเปิดร้านอินเตอร์เน็ตเกมส์ ในทางโลกทำให้ผู้มาใช้บริการเกิดความสนุกสนาน บันเทิงใจ แต่ในทางธรรมถือว่าเป็นการส่งเสริมให้กิเลสเข้าสู่จิตวิญญาณของผู้มาใช้บริการเป็นบาป แต่ไม่บาปมากเท่ากับประพฤติผิดกฎหมายและประพฤติผิดศีล

(๓) การกระทำในเรื่องเช่นนี้เป็นการประพฤติผิดศีลบาปมากกว่าข้อ (๒)

(๔) ผู้รับจ้างทำรายงาน หรือรับจ้างทำโปรเจ๊คให้นักศึกษาเป็นการประพฤติผิดศีลบาปมากกว่าข้อ (๒)

(๕) ผิดศีลตรงที่อาชีพนี้ ต้องสั่งเนื้อสัตว์มาปรุงเป็นอาหารเป็นการประพฤติผิดศีลข้อปาณาติบาต ส่วนการให้บริการเหล้า เบียร์ เป็นการประพฤติผิดศีลข้อสุราเมรยะฯ เมื่อใดที่อกุศลกรรมให้ผลผู้ประกอบกรรมต้องรับอานิสงส์บาปด้วยการเจ็บป่วยและความจำเสื่อมไปก่อนเวลาอันควร

อาชีพที่ถูกกฎหมาย ไม่ผิดศีลและถูกต้องเช่น ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับค้าขายโลงศพ ค้าขายอุปกรณ์ก่อสร้าง การค้าขายอุปกรณ์ไฟฟ้าส่องสว่าง การค้าขายเครื่องคอมพิวเตอร์ ค้าขายโทรศัพท์มือถือ ค้าขายอุปกรณ์บันทึกภาพ ฯลฯ

๑๖๖. คุณแม่ฝากถาม

คำถาม

สวัสดีค่ะ ดร. สนอง วรอุไร

คุณแม่ของดิฉันให้ส่งปัญหาธรรมมาถาม มี ๔ คำถาม ดังนี้

๑. สมัยเด็กของคุณแม่มีคุณยายหนึ่งคนพึ่งไปทำแท้งมา แต่คุณแม่ไม่ทราบ คุณยายวานให้คุณแม่เหยียบขา เหยียบท้องให้ เพราะว่าเด็กยังออกไม่หมด อย่างนี้เป็นกรรมติดตัวรึป่าวแม้ไม่ได้เจตนา ถ้าเป็น จะมีวิธีแก้กรรมอย่างไร

๒. ในสมัยเด็กของดิฉัน เด็กมากจนจำความไม่ได้ คุณแม่เล่าให้ฟังว่าดิฉันเคยดึงคอนกกระจอกตาย (นกตกลงมาจากรังบนต้นไม้ ด้วยความเด็กจึงไปกำนกเล่นแล้วดึงคอนกหลุด) ด้วยความไม่ตั้งใจ อย่างนี้เป็นกรรมติดตัวรึป่าวแม้ไม่ได้เจตนา ถ้าเป็น จะมีวิธีแก้กรรมอย่างไร

๓. คุณแม่ได้ร่วมหุ้นลงทุนทำธุรกิจแชร์กับอาจารย์คนนึงที่อยู่ในโรงเรียนที่คุณแม่ขายของอยู่ อาจารย์โกงเงินแม่ ไม่จ่ายต้นทุนให้ เป็นเวลามากกว่า ๑๐ ปีมาแล้ว อยากถามว่าอย่างนี้เป็นกรรมเนื่องมาจากอะไร และต้องทำอย่างไรถึงจะแก้กรรมนี้ได้

๔. ถ้าคุณพ่อมีภรรยาน้อย คุณแม่เป็นทุกข์ใจหลายครั้งที่ฝันซ้ำๆ ว่าคุณพ่ออยู่กับผู้หญิงคนอื่น ยิ่งทำให้เป็นทุกข์ใจ

ยิ่งขึ้น อยากถามว่าอย่างนี้เป็นกรรมเนื่องมาจากอะไร และต้องทำอย่างไรถึงจะแก้กรรมนี้ได้ ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

(๑) ถือว่าเป็นบาป ผู้เข้าร่วมกระบวนอกุศลกรรมเมื่อใดที่บาปให้ผล จะทำให้ชีวิตมีปัญหา เช่น เจ็บป่วย ทำกิจการงานใดแล้วเกิดความติดขัด ถูกโกง ขาดทุน วิบัติ ฯลฯ วิธีแก้กรรมโปรดดูคำตอบข้อ ๑๖๒ หน้า ๑๗๕

(๒) สิ่งที่ทำไปโดยไม่มีเจตนาในสมัยที่ยังเป็นเด็กเป็นเรื่องของการจองเวรที่ยังผูกกันไว้ระหว่างมนุษย์กับสัตว์ นกได้ก่อเวรเป็นลูกหนี้เวรกรรมกับผู้ทำกรรม เมื่ออกุศลวิบากให้ผลนกจึงต้องตายด้วยวิธีการดังที่บอกเล่าไป ถามว่าบาปหรือไม่ขึ้นอยู่กับนกที่ตายไป หากจิตวิญญาณของนกยังคงผูกเวรอยู่กับผู้ทำกรรม เมื่อใดที่เหตุปัจจัยลงตัวโคจรมาพบกันอีก ผู้ทำกรรมต้องรับอานิสงส์แห่งบาปนั้นบ้าง ฉะนั้นควรทำบุญใหญ่ด้วยการปฏิบัติธรรมแล้วอุทิศบุญกุศลให้กับนกไปเรื่อย ๆ จนกว่านกจะเลิกจองเวร โดยมีเครื่องวัดคือผู้ทำกรรม ไม่ระลึกถึงนกที่ตายอีกต่อไป

(๓) นี่เป็นผลของกรรมที่ทำไว้ในข้อ (๑) ประสงค์จะแก้กรรมโปรดดูคำตอบข้อ ๑๖๒ หน้า ๑๗๕

(๔) เป็นผลของกรรมที่ทำไว้ในข้อ (๑) เช่นกัน ประสงค์จะแก้กรรมต้องทำตามข้อ ๑๖๒ หน้า ๑๗๕

๑๖๗. ไม่แนะนำให้อธิษฐานเช่นนั้น

คำถาม

เรียนถาม ดร. สนองที่เคารพ

เพื่อนดิฉันเป็นหมอ และมีความเมตตาสูงมาก คนไข้รายหนึ่งอยู่ ICU หายใจเองไม่ได้ หมอจึงอธิษฐานให้เจ้ากรรมนายเวรหันมาเอาเรื่องหมอแทน รวมถึงเจ้ากรรมนายเวรของคนไข้หนักรายอื่นอีก เจ้ากรรมนายเวรเหล่านั้นจะรุมทำร้ายหมอจนเป็นอันตรายไหมคะ ด้วยความเคารพอย่างสูง

คำตอบ

พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ พระปัจเจกพุทธเจ้าทุกพระองค์ พระอรหันตขีณาสพทุกพระองค์ ฯลฯ ล้วนเป็นผู้รู้แจ้งชีวิตและมีเมตตาสูง ไม่มีอริยบุคคลผู้ใดอธิษฐานใช้หนี้เวรกรรมแทนเจ้ากรรมนายเวรของบุคคลอื่น เหตุเพราะเจ้าหนี้เวรกรรมตัวเองมีมาก จนไม่สามารถปลดหนี้ได้หมด ผู้รู้บริหารหนี้เวรกรรม ๔ วิธีดังได้กล่าวไว้ในข้อ ๑๖๒ หน้า ๑๗๕

ดังนั้นที่ถามไปจึงเป็นการกระทำที่ทำร้ายตัวเองที่ไม่ฉลาดที่สุด บรรดาพระโพธิสัตว์ที่มาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าแล้วไม่ประพฤติและไม่แนะนำผู้อื่นให้ประพฤติเช่นนั้น

ยาพิษ ไม่ได้เป็นโทษที่ยา มันเป็นโทษที่ตัวเราเอง หรือผู้ที่กินเข้าไป

๑๖๘. การกระทำที่เป็นบุญ

คำถาม

กราบเรียนท่านอาจารย์

๑. นอกจากสวดมนต์ในตอนกลางคืนการถวายน้ำและพวงมาลัย ให้พระพุทธรูป ในห้องพระ จะทำให้ได้บุญมากขึ้นมั้ย

๒. บุญที่ได้จากการถวาย พวงมาลัย+น้ำ คืออะไร

๓. การมีสติจดจ่ออยู่กับกิจกรรมประจำวัน เช่น ทำงานก็จอจ่อกับงาน ขับรถ ก็จดจ่อกับรถรอบๆ รถเรา อย่างนี้จะเกิดบุญหรือไม่ เพราะเรามีสติจดจ่อและเป็นสัมมาสติ แล้วถ้ามีบุญเราควรอุทิศบุญให้เจ้ากรรมนายเวรได้หรือไม่ เช่น พอเราขับรถ อย่างมีสติ จนไปถึงที่จุดหมาย แล้ว เราก็อุทิศ บุญที่ได้จากการมีสติในการขับรถ ให้เจ้ากรรมนายเวรจะได้หรือไม่

คำตอบ

(๑) ได้บุญมากขึ้น แต่ไม่มากเท่ากับการสวดมนต์

(๒) การกระทำถือว่าเป็นอามิสบูชาต่อองค์พระพุทธะ ผลของบุญส่งให้เกิดความเป็นมงคลเกิดขึ้นกับผู้บูชาซึ่งเป็นหนึ่งในมงคล ๓๘

(๓) การกระทำที่บอกเล่าไป เป็นการประพฤติบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ข้อที่ว่าด้วยการภาวนา ประพฤติได้แล้วเป็นบุญ ผู้ใดมีบุญ ผู้นั้นสามารถอุทิศบุญให้เจ้ากรรมนายเวรได้

๑๖๙. เพศนักบวช

คำถาม

เรียน อาจารย์สนองที่เคารพ

จะมีกรณีที่เป็นไปได้หรือไม่ว่าผู้ที่ยังเป็นฆราวาสสามารถบรรลุอรหัตตผล และสามารถเข้าถึงนิพพานได้หรือไม่ โดยที่ฆราวาสผู้นั้นครองตนโดยไม่ผิดศีล ผิดธรรม ดำเนินชีวิตในสภาพที่มีครอบครัว และปฏิบัติจิตตภาวนาแนวทางสติปัฏฐานสี่ สามารถใช้ปัญญาวิปัสสนาสิ่งต่างๆ และเห็นตามความจริง

กราบขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

เป็นไปไม่ได้ครับ เด็กชายโสปากะ บรรลุอรหัตตผล เมื่ออายุ ๗ ขวบ จึงต้องบวชเป็นเณร พระนางเขมา นางสุชาตา บรรลุอรหัตตผลแล้วจึงต้องบวชเป็นภิกษุณี แต่พาหิยะบรรลุอรหัตตผลแล้ว ขณะกำลังเดินหาเครื่องบวช เจอยักษิณีคู่เวรเข้าสิงร่างของแม่โคขวิดทำร้ายจนตายจึงมิได้บวชเป็นพระสงฆ์

ความดีและความงาม จงนั่งถามที่ตัวเอง
ความยากและความจนใครอยากพ้นจงทำใจ

๑๗๐. มีบุญต่างจากมีเมตตา

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์ ดร.สนอง ค่ะ

หนูสวดมนต์และตั้งจิตว่างๆ ประมาณ ๕-๑๐ นาที แล้วก็แผ่เมตตา แต่ช่วงเวลาสวดมนต์ก็ไม่คิดอย่างอื่นก็จะพยายามดึงจิตให้กลับมามีสติกับการสวดมนต์ทันที อย่างนี้ตอนแผ่เมตตาในสมาธิจะได้บุญมั้ยค่ะ

การที่เราพยามยามมีสติตั้งมั่นกับการสวดมนต์และนั่งสมาธิแต่อาจไปคิดอย่างอื่นแต่ก็รีบตั้งสติทันที อย่างนี้จะได้บุญมั้ยค่ะ

คำตอบ

การสวดมนต์เป็นการเจริญสติแบบหนึ่ง ผู้ใดทำได้แล้วผู้นั้นเป็นผู้มีบุญ ผู้ใดมีบุญสามารถอุทิศบุญให้สรรพสัตว์ได้ และจะยิ่งได้ผลมาก หากอุทิศบุญในขณะที่จิตตั้งมั่นเป็นสมาธิ ส่วนการแผ่เมตตาเป็นอีกเรื่องหนึ่ง เมตตาคือความรักความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์และมีความสุข เมตตาเกิดขึ้นจากการให้อภัยเป็นทาน ผู้ใดให้อภัยคนอื่นสัตว์อื่นได้ ผู้นั้นเป็นผู้มีเมตตาสถิตอยู่ในใจเป็นอัตโนมัติจึงไม่จำเป็นต้องแผ่เมตตาให้กับตนเอง ดังนั้นสัตว์จะได้รับประโยชน์และมีความสุขต่อเมื่อมีผู้มอบเมตตาให้ ส่วนคำถามในตอนที่สอง เป็นการกระทำที่ให้ผลเป็นบุญเช่นกัน

๑๗๑. สาธุ..... ตาเริ่มสว่าง

คำถาม

กราบเรียนอาจารย์ อ. สนอง

ก่อนอื่นดิฉันขอกราบแทบเท้า อ.สนอง ที่ท่านได้ให้คำแนะนำ และเรื่องราวต่างๆ ที่อยู่ในหนังสือทุกเล่ม คำถาม-ตอบทุกข้อ ทำให้ดิฉันเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดกับดิฉัน ดิฉันเคยปรึกษาอ.สนอง ข้อ ๑๕๖ หลังจากที่ได้รับคำตอบจากอาจารย์ก้อสืบค้นหาประวัติของ นาง อิสิทาสี และอ่านหนังสือของอาจารย์ทุกเล่มค่ะ

ขณะนี้ดิฉันไม่ฝันร้ายอีกแล้ว และไม่โกรธไม่เกลียดผู้ชายคนนั้นแล้วคะเพราะรู้สึกว่าการที่เราเกลียดคน ทำให้เราทุกข์ ดังนั้นในเมื่อเกลียดกันแล้วทุกข์ เราก้อรักไปซะเลย รักด้วยความเมตตา และเข้าใจ หวังดี และยินดีที่เค้าจะได้มีความสุขทุกอย่างล้วนเกิดขึ้นตั้งอยู่ แล้วเดี๋ยวก้อดับไป จะโศรกเศร้าไปทำไม หลังจากที่คิดได้แบบนี้แล้ว ก้อรู้สึกสบาย ไม่ฝันร้ายอีกแล้วคะ และนอกเหนือจากนั้นตอนนี้ดิฉันเข้าใจจิตใจตัวเองมากขึ้น และเริ่มฝึกหัดปฏิบัติธรรม ใจเย็นขึ้นมากค่ะ

ต้องกราบขอบพระคุณอาจารย์ สนอง ด้วยความรักและศรัทธา ทั้งนี้อยากจะให้เพื่อนๆ ที่ได้อ่านคำถาม-ตอบ ทุกท่านจงใช้ศีล สมาธิ และปัญญา เพื่อนำพาเราให้ผ่านปัญหาต่างๆด้วยดี นะคะ โชคดีทุกท่านค่ะ

กราบแทบเท้า อ. สนอง

คำตอบ

สาธุ ที่ตาสว่างได้ ผู้รู้ไม่ประมาทที่จะรักษาปฏิปทาเช่นนี้ไว้ จนกระทั่งวันทิ้งขันธ์ลาโลกมาถึงแล้ว สุคติภพหรือนิพพานเป็นที่หวังได้ ดังที่อิสิทาสีมีจิตเป็นทาสของสามีที่ปฏิเสธอยู่ร่วม แล้วเกิดความเห็นถูก (ตาสว่าง) สามารถปลดจิตให้เป็นอิสระจากอุปาทานได้ อรหัตตผลจึงเป็นสุดยอดของรางวัลชีวิต

๑๗๒. เรื่องยาวตะเหลนเป๋น

คำถาม

กราบสวัสดีค่ะ ท่าน ดร.สนอง

ขอความเมตตาช่วยชี้แนะแนวทาง

ปัจจุบันดิฉันมีเรื่องทุกข์ใจ ที่หาทางปล่อยวางลงไม่ได้ ดิฉันไม่อยากหนีปัญหาด้วยการฆ่าตัวตาย แล้วต้องมาชดใช้อีก ๕๐๐ ชาติ จึงมาขอความเมตตาจากท่านช่วยชี้แนะแนวทางสว่างให้ด้วยค่ะ

ดิฉันไม่มีงานทำแถมยังมีหนี้สินที่ต้องใช้ในแต่ละเดือนมากมาย ด้วยความเครียดทุกวันๆ มันสะสมมากขึ้นจนทำให้ดิฉันเป็นคนนิสัยใจร้อน ขี้โมโห จนบางครั้งสติตามไม่ทันก็ยิ่งแย่หนักกว่าเดิม แล้วก็ต้องมานั่งเครียดและเสียใจซ้ำลงไปอีก

กับการกระทำดังกล่าว เพราะรู้ว่าไม่ดีแต่ไม่มีสติที่จะยั้งอารมณ์ของตนเองได้ วิธีแก้ที่พยายามอยู่ในปัจจุบันก็ได้แต่พยายามอ่านหนังสือธรรมะ และอ่านสิ่งที่ท่านสอนในเว็บแห่งนี้ แต่มันมีอุปสรรคเพิ่มขึ้นมาที่จิตใจของดิฉัน คือว่าเมื่อดิฉัน มีความตั้งใจที่จะทำดี และพยายามจะนั่งสมาธิ และฝึกสติให้ตนเองมีสติมากขึ้น แต่มันมีเหตุเกิดขึ้นคือทำไมดิฉันจึงเฝ้าหวนคิดแต่เรื่องกรรมเก่า ๆ ที่ทำไปในชาตินี้ตั้งแต่ยังเด็ก ไม่ว่าจะเป็นกรรมที่ทำมาไม่นานหรือตั้งแต่ยังเป็นเด็ก มันตามหลอกหลอนอยู่ตลอดเวลา (ไม่ว่าจะเป็นกรรมที่ได้กระทำไปด้วยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ หรือแม้กระทำไปด้วยความไม่รู้เดียงสาเมื่อยังเป็นเด็กที่ยังไม่เข้าใจคำว่าบาปบุญก็ตาม) นับวันมันจะทวีความหนักขึ้น มันทำให้ภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น การฆ่าแมลงวัน การเผาปลวกที่มากินเสาบ้าน การเผาหนูและจิ้งจกที่ติดยางที่คุณแม่ดักไว้ (แต่มันยังไม่ตายดิฉันก็มีหน้าที่ต้องเก็บไปเผา) ดิฉัน จำได้ว่าตอนเด็กขณะที่นำมันไปเผาดิฉันเสียใจมากต้องร้องไห้ที่ต้องทำ ดิฉันขอให้มันอโหสิให้ดิฉัน เพราะดิฉันไม่ได้ทำการดักมัน ดิฉันไม่มีเจตนาจะฆ่ามัน แต่ที่ต้องเก็บมาเผาไฟเพราะถูกใช้ให้ทำ

เท่าที่จำได้อย่างแน่นอนตั้งแต่เด็กจนโตดิฉันทำให้สัตว์ต้องตาย สัตว์ใหญ่สุดก็คือ หนู รองลงมาก็จิ้งจก แมลงสาบ ตะขาบ แมลงป่อง แมลงวัน แมลงเม้า ยุง มด และอาจจะมีพวกแมลง ๆ ตัวเล็กต่าง ๆ ประปราย แต่ตั้งแต่ดิฉันเริ่มนั่งสมาธิ

เรียนรู้เรื่องบาปบุญ ผ่านมาประมาณ ๑๗ ปี กว่า ดิฉันก็ พยายามรักษาศีลข้อที่ ๑ ให้ได้แต่ก็ยังไม่ ๑๐๐% เฉพาะสำหรับยุงและมด อีกทั้ง สำหรับแมลงเม้า ดิฉัน ก็ได้ชดใช้กรรมให้เขาแล้วในชาตินี้

ขอเล่า ว่าสมัยยังเป็นเด็ก ดิฉันเอากะละมังใส่น้ำไปรองใต้ไฟ ที่แมลงเม้าบินเล่นไฟอยู่ พอมันตกลงมาในกะละมัง ดิฉันก็เล่นด้วยวิธีจับมันกดลงไปในน้ำทีละตัว ๆ พอเห็นว่ามันแน่นิ่งไป ก็จะรีบเอามันขึ้นมาประถมพยาบาลด้วยวิธีเอาผ้าซับน้ำให้ตัวมันหายเปียก แล้วก็เอาปากเป่าลมไปที่หน้ามันเพื่อให้มันได้มีอากาศหายใจแล้วจะได้ฟื้นพอมันฟื้นดิฉันก็ช่วยชีวิตตัวต่อไป แล้วก็เอาเข็มหมุดมาจิ้ม ๆ โดยจิ้มเฉพาะตามลำตัวแต่ส่วนหัวของแมลงเม้าดิฉันไม่แตะต้อง เพราะกลัวมันเจ็บ ที่ทำไปก็เพราะหมายว่าตัวเองเป็นหมอรักษาคนไข้ ทั้งหมดที่ดิฉันกระทำไปกับแมลงเม้า ดิฉัน ไม่เคยพูดว่าไม่ได้ตั้งใจ ดิฉันตั้งใจเล่นกับชีวิตเขาอย่างตั้งใจ เพียงความตั้งใจนั้นมันไม่ได้ตั้งอยู่บนฐานของคนที่รู้บาปรู้บุญแต่เล่นไปตามประสาเด็กเพราะไม่รู้ว่ามันเป็นบาป

ดิฉันจำได้ว่าเล่นไปไม่กี่ครั้ง (แต่มันหลายชีวิต) จนเมื่อตอนอายุ ๑๙ ปี ดิฉัน ก็ไปโดนไสยศาสตร์ถูกเขาทำเข็มเข้าตัวขณะรักษาตัวก็ต้องทนทุกข์ทรมาน มากตอนกลางคืนก็นอนไม่ได้เพราะพอจะล้มตัวลงนอนก็หายใจไม่ออก ๑ คืน เป็นถึงเกือบ ๒๐ ครั้ง ตอนนั้น ก็พยายามรำลึกให้ได้ว่าทำกรรมใดไว้ ก็หวนนึก

ได้ว่าก็เคยทำกับแมลงเม้ายังไงเล่า ใครอ่านมาถึงตรงนี้ ดิฉันขอบอกไว้เลยว่ากรรมไม่ต้องรอชาติหน้าจริง ๆ เราทำไปในชาตินี้ก็ได้รับชาตินี้ อาการหายใจไม่ออกทุกวันนอนไม่ได้ต้องชดใช้แมลงเม้าอยู่เกือบ ๑๐ ปี ที่ไปทำเขาโดยเอาเขากดลงน้ำ ดิฉัน เข้าใจความรู้สึกของแมลงเม้าเลยว่ามันทรมานขนาดไหน เหมือนคนใกล้จะจมน้ำแล้วก็ทะลึ่งตัวขึ้นเพื่อหายใจเหนือน้ำให้ได้ ต้องถูกเขาทำเข็มเข้าตัวเจ็บไปหมดยกเว้นเข็มจะไม่วิ่งขึ้นเลยคอมาที่ส่วนหัวของดิฉันเลย ก็เพราะตอนดิฉัน เอาเข็มจิ้มแมลงเม้านั้น ดิฉัน จิ้มเฉพาะตามลำตัวแมลงเม้าอย่างเดียว ท่านอื่น ๆ ที่เข้ามาอ่านส่วนที่ดิฉัน เล่ามาถ้าใครคิดจะฆ่าสัตว์ เลิกซะเถอะนะค่ะ เพราะคำว่าขอโทษ ไม่ได้ตั้งใจ ทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการ มันยุติกรรมที่จะมาส่งผลจากกรรมที่เราได้กระทำไปแล้วไม่ได้...จากคนสำนึกผิด ซึ่งในปัจจุบันที่ดิฉันทำอยู่ก็คือเมื่อเห็นแมลงเม้าจมน้ำหรือสัตว์ใดจมน้ำ ดิฉัน ก็จะรีบนำมันขึ้นมาจากน้ำแล้วรีบช่วยชีวิต ไม่ว่าจะกี่นาทีดิฉันก็จะช่วยจนสุดความสามารถ จนกว่ามันจะฟื้น เพราะบางตัวก็ใช้เวลานาน เพราะดิฉันก็ไม่ทราบว่าเขาจมน้ำอยู่ ณ ที่นั้น ๆ มานานแค่ไหนแล้ว พอดิฉันช่วยชีวิตได้ ๑ ตัว ดิฉันก็บอกว่ากุศลจากการช่วยในครั้งนี้ ดิฉัน จะนำไปช่วยชีวิตดวงจิตอื่นต่อไป

เล่ามาถึงตรงนี้ขอเสริมอีกนิดว่า มีครั้งหนึ่ง ดิฉันไปพบแมลงปีกแข็ง (ไม่รู้ชื่อแมลง) มันนอนจมในน้ำซันไลท์ผสมน้ำที่ใช้ล้างจาน ดิฉัน ก็คิดว่าโอกาสรอดคงมีน้อยเหลือเกิน

เพราะเป็นน้ำซันไลท์ผสมน้ำมิใช่น้ำเปล่าอย่างเดียว และท่าทางจะจมมานานแล้ว แต่ดิฉันคิดว่าการที่ดิฉันมาเจอก็ต้องลองช่วยดู ดิฉัน ช่วยเขาอยู่นานเวลาผ่านไปเกือบ ๑๐ นาที มันไม่มีผลอะไรเลย ดิฉัน รู้สึกเสียใจ แต่ก็นึกขึ้นมาได้ว่า กรรมดีผลในชาตินี้ก็ได้รับแล้ว กรรมชั่วที่ทำไว้ก็ได้รับมาแล้ว เพราะฉะนั้น ด้วยความเชื่อผลของกรรม จึงใช้วิธีสุดท้ายทำจิตให้นิ่งแล้วระลึกว่าด้วยผลของกรรมดีจากการช่วยชีวิตแมลงเม้าที่เคยจมน้ำในวันก่อน ดิฉัน ขอเอากุศลตัวนั้นมาช่วยแมลงตัวนี้ด้วยถ้าเขาไม่ถึงคราวต้องตายจริง ๆ ก็ขอให้กุศลตัวนั้นมาช่วยชีวิตเขาได้ พอดิฉัน อธิษฐานจบภาพที่ดิฉันเห็นมันทำให้ดิฉัน ต้องร้องไห้ออกมา เพราะแมลงตัวนั้นมันกระดุกกระดิกแล้วเริ่มหายใจ แล้วในที่สุดมันก็รอดชีวิต (ต้องขออภัยท่าน ดร.สนอง ที่ดิฉัน เล่ามามากมาย ก็หวังเพียงว่าจะเป็นประโยชน์เตือนใจหลาย ๆ ท่านที่ได้เข้ามาอ่านบ้างไม่มากก็น้อย ค่ะ)

คำถามที่ ๑) เหตุการณ์ในปัจจุบันที่ดิฉัน ตั้งใจและพยายามจะนั่งสมาธิ ทำไมภาพกรรมที่ดิฉันกระทำไว้กับสัตว์ มันถึงมาเตือนที่ใจให้ดิฉันระลึกถึงอยู่ทุกวันค่ะ (ที่ดิฉันกลัวที่สุดในตอนนี้ คือที่เผาหนูและปลวกที่มากัดกินเสาบ้าน) มันเป็นเพราะดิฉันเครียดหลายเรื่องในปัจจุบันแล้วส่งผลให้จิตใจฟุ้งซ่าน หรือ เพราะเจ้ากรรมนายเวรมาเตือนแล้วว่าถึงเวลาแล้วที่ดิฉันต้องชดใช้เขา (ถัดจากที่ชดใช้แมลงเม้าไปแล้ว) หรือค่ะ หรือเป็นเพราะเจ้ากรรมนายเวรเขารู้ว่าดิฉันกำลังจะปฏิบัติธรรม

แล้วเป็นการเตือนว่าพอมีกุศลแล้วอย่าลืมอุทิศบุญกุศลให้เขาค่ะ บอกตามตรงว่าดิฉัน กลัวมาก ๆๆๆ ถ้าเป็นการเตือนว่าถึงเวลาแล้วที่ดิฉันต้องชดใช้เขาเหมือนที่ทำกับเขา ดิฉันกลัวไฟมากที่สุด ดิฉัน ได้อ่านที่ ดร.สนอง แนะท่านอื่นที่ถามว่าเราจะรู้ได้อย่างไรว่าเจ้ากรรมนายเวรเขาอโหสิให้เราแล้ว เมื่อเราแผ่ส่วนบุญส่วนกุศลให้ไป แล้วท่านแนะว่าเราจะสามารถรับรู้ได้ที่ใจของเราว่าเจ้ากรรมนายเวรเขาอโหสิให้เราแล้ว ซึ่งดิฉันเข้าใจว่าถ้าเจ้ากรรมนายเวรอโหสิให้ภาพของกรรมที่ทำไว้จะไม่มาหลอกหลอนย้ำเตือนที่ใจของเราอีก (ไม่ทราบว่าดิฉันจะเข้าใจถูกหรือไม่) ดิฉัน จึงกลัวและผวาหนักขึ้นเพราะดิฉัน รู้สึกแต่ว่าเราไปทำกรรมอะไรไว้บ้างมันเรียงรายการมาให้ระลึกได้เลยท่าน ดร.สนอง ค่ะ ช่วยเมตตาแนะทางที่ดีให้ดิฉันด้วยเถอะค่ะว่าดิฉัน ควรจะทำอย่างไรดี ดิฉัน จะสร้างกุศลอย่างไรที่จะส่งทำให้เจ้ากรรมนายเวรเหล่านี้ ให้เขาคลายความทุกข์ความทรมานได้ดีและเร็วที่สุด ดิฉันสำนึกผิดมานานแล้ว แล้วไม่คิดจะหนี แต่ดิฉันได้แต่บอกเจ้ากรรมนายเวรเหล่านี้ว่า ดิฉัน ขอโทษดิฉันขอโอกาสให้ได้สร้างกุศลส่งให้เขาแทนการชดใช้ด้วยชีวิตได้ไหม

คำถามที่ ๒) ดิฉัน สังเกตมาตลอดชีวิต เรื่องร้าย ๆ ในชีวิตที่ดิฉันได้รับบางอย่างไม่ได้มาจากกรรมที่ดิฉันกระทำในชาตินี้ก็แสดงว่าต้องเป็นกรรมที่เคยสร้างไว้ในชาติใดชาติหนึ่ง ซึ่งบางครั้งก็ชดใช้ก่อนกรรมในชาตินี้บ้าง ชดใช้หลังกรรมในชาติ

นี้บ้าง จึงอยากจะถามว่า กรรมที่คนเราต้องชดใช้แต่ละรายการนั้น มันไม่ได้เรียง ๑ , ๒ , ๓ ของแต่ละรายการของแต่ละชาติใช่ไหมค่ะ แล้วมันเรียงคิวมาให้ชดใช้อะไรก่อนอะไรหลังจากอะไร หรือจากความรุนแรงของกรรมค่ะ

คำถามที่ ๓) ด้วยเหตุตอนเป็นวัยรุ่น ดิฉันเป็นคนพูดมุสาไว้มาก มาคิดได้ก็สายเสียแล้ว ปัจจุบัน ดิฉัน ก็คิดว่าคงกำลังชดใช้กรรมอยู่อีกเรื่อง ด้วยการเป็นฝีที่ต่อมทอมซิล ทุกวันต้องกดหนองตรงคอออกวันละหลายครั้ง ทุกคืนนอน หนองก็ไหลให้กลืนกินไปโดยปริยายทุกวัน ๆ กลิ่นหนองก็ไม่ได้ต่างจากเวลาไปงานศพแล้วเขาวนรอบเมรุเผาศพ แล้วได้กลิ่นน้ำหนองของศพที่นอนอยู่ในโลง (เปรียบเทียบไม่ผิดหรอกค่ะ) เพราะดิฉัน จำกลิ่นได้จากที่เคยไปงานเผาศพมามันไม่ต่างกันเลย มีคนบอกก็ไปรักษา ดิฉัน ก็รู้ตัวว่ามันทำไม่ได้เพราะดิฉันไม่มีเงินรักษา จึงขอถามท่านว่า ดิฉัน จะสร้างกุศลอย่างไรอาการของดิฉันจึงจะดีขึ้นค่ะ

ทั้งหมดนี้ ขอถามท่าน ดร.สนอง ว่า สำหรับชีวิตของดิฉันที่เล่ามาทั้งหมดตั้งแต่ต้น มันหมายถึงชีวิตของผู้หญิงคนหนึ่งที่สูญสิ้นหมดทุกอย่างแล้วใช่ไหมค่ะ ปัจจุบันมันสายไปแล้วใช่ไหมค่ะ ดิฉัน สำนึกผิดได้แล้ว ระลึกได้ถึงกรรมและผลของกรรมที่ตามมา แต่หาหนทางแก้ไขมันไม่ได้ ได้แต่ขอความเมตตาจากท่านช่วยชี้ทางสว่างให้เดินด้วยเถิดค่ะ

...ขอกราบขอบพระคุณท่าน ดร.สนอง ล่วงหน้าค่ะ

คำตอบ

(๑) ผู้ใดทำกรรมไว้เมื่อกรรมให้ผลผู้ทำกรรมต้องรับวิบากของกรรมที่ทำ สิ่งที่บอกเล่าไปเป็นอกุศลกรรม เมื่อใดที่กรรมให้ผลจะให้ผลเป็นอกุศลวิบากดังที่ผู้ถามปัญหากำลังได้รับอยู่ขณะนี้ เจ้ากรรมนายเวรมิได้มาเตือน แต่เขามาทวงหนี้เวรกรรมที่ผู้ถามปัญหาเคยก่อไว้กับเขาซึ่งจำเป็นต้องชดใช้หนี้เวรกรรมจนกว่าจะหมดสิ้น หรือเจ้ากรรมนายเวรยกเลิกการจองเวร แล้วอกุศลวิบากและการระลึกถึงกรรมเก่าจะยุติโปรดอ่านการบริหารหนี้กรรมจากข้อ ๑๖๒ หน้า ๑๗๕

สิ่งที่ผู้ถามควรทำคือสร้างบุญใหญ่สุด ด้วยการนำตัวเองเข้าปฏิบัติธรรมตามสำนักปฏิบัติธรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ และก่อนจะจบ course การฝึก ต้องขอความเมตตาจากเพื่อนร่วมปฏิบัติธรรมช่วยกันอุทิศบุญกุศลที่แต่ละคนมีให้กับเจ้ากรรมนายเวรของผู้ถามปัญหาไปเรื่อยๆ จนกว่าอกุศลวิบากจะเบาบางหรือหมดไป และไม่ระลึกถึงกรรมในอดีตที่เคยทำอีกต่อไป และจะดีที่สุด หากผู้ถามปัญหาสามารถพัฒนาจิตตนเองจนเข้าถึงความเป็นอริยบุคคลขั้นต้น นั่นหมายความว่าประตูอบายภูมิได้ถูกปิดตายสำหรับการเดินทางชีวิตของผู้ถามปัญหาได้ตลอดไป

(๒) ผู้ถามปัญหาโปรดไปหาอ่านเรื่องกรรม ๑๒ ทำความเข้าใจได้แล้ว จึงจะรู้ว่ากรรมชนิดใดให้ผลก่อน-หลัง กรรมชนิดใดให้ผลรุนแรง หรือยกเลิกให้ผลฯลฯ

(๓) โรคที่เกิดจากกรรมเป็นต้นเหตุ ไม่สามารถรักษาให้หายได้ด้วยวิธีการทางแพทย์ปัจจุบัน แต่โรคจะหายได้ต่อเมื่อชดใช้หนี้กรรมจนหมดสิ้นหรือเจ้ากรรมนายเวรยกเลิกการจองเวร

ทั้งหมดที่ผู้ถามปัญหาบอกเล่าไปมิได้หมายความว่าชีวิตได้สูญสิ้นหมดทุกอย่าง เพราะชีวิตยังมีลมหายใจเข้า-ออก ยังมีร่างกายเป็นเครื่องมือให้จิตได้ใช้ประกอบกรรม กรรมไม่ดีก็เคยทำมาแล้วจนปรากฏผลประจักษ์แจ้งกับตนเอง ทำไมไม่ลองทำกรรมดีดูบ้าง เอาวิกฤติของชีวิตมาสร้างโอกาสให้ตัวเองพัฒนาจิตวิญญาณให้สูงส่งด้วยบุญ เลิกนึกถึงอดีตที่ไม่เคยมีใครผู้ใดแก้ไขได้ พระพุทธะ พระมหาโมคคัลลานะ อัมพปาลี อิสิทาสี ฯลฯ ล้วนเคยทำกรรมไม่ดีมาทั้งนั้นท่านเหล่านั้นเลิกเอาใจไปผูกติดอยู่กับอดีต แต่ใช้เวลาในปัจจุบันอย่างมีคุณค่าพัฒนาจิตวิญญาณของตัวเอง จนสามารถนำพาชีวิตไปพบกับอริยสมบัติชั้นสูงสุดได้

ย้อนกับมาสู่กรณีของผู้ถามปัญหา ยังมีโอกาสสร้างบุญบารมีให้กับตัวเองได้ ด้วยการใช้เวลาที่เหลืออยู่ในปัจจุบันให้เป็นประโยชน์ นำตัวเข้าปฏิบัติธรรมแล้วอุทิศบุญให้ถูกตรงตามคำแนะนำ แล้วโอกาสเป็นเจ้าของสวรรค์สมบัติ พรหมสมบัติ แม้นิพพาพสมบัติยังเปิดให้เข้าถึงได้

"พุทโธ" และ "ธัมโม" "สังโฆ" แหละตัวเรา
วันหนึ่งถึงอันเดียวอย่าไปเที่ยวคิดมีสาม

๑๗๓. เมื่อจิตคิดฟุ้งซ่าน

คำถาม

กราบเท้าอาจารย์สนองที่เคารพ

หนูมีคำถามเรื่องการดูจิตค่ะ เมื่อจิตคิดฟุ้งซ่าน เราควรจะตามดูสภาวะจิตที่เกิด เพื่อระลึกว่าความคิดหรือจิตที่คิดนั้นไม่เที่ยง หรือควรจะตัดความคิดที่ฟุ้งซ่านนั้นค่ะ เหมือนที่พระอาจารย์ชาท่านได้บอกว่าให้ดึงจิตกลับเหมือนดึงว่าว ทุกวันนี้หนูพยายามทำอย่างหลังค่ะ คือเมื่อจิตตก ก็จะพยายามตัดความคิดนั้นค่ะ แต่บางท่านว่าให้ดูจิตแทนค่ะ กรุณาขอความกระจ่างค่ะ

สุดท้ายนี้ หนูขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยช่วยคุ้มครองอาจารย์และครอบครัวค่ะ โมทนาสาธุค่ะ

คำตอบ

ดูจิตอย่างที่หลวงพ่อชาท่านแนะนำไว้นั้นถูกต้องแล้ว แต่จะดูเห็นสัจจธรรมของจิตได้ ผู้ดูต้องมีศีลคุมใจให้ได้ก่อน

เวลาเขาให้เราโง่ อย่าทำโตเป็นคนฉลาด
เวลาเขาเป็นปราชญ์ เราอย่านั่งอมปาก

๑๗๔. สบายใจได้

คำถาม

เรียน ท่านอาจารย์ ดร.สนอง ที่เคารพ

ถ้ามีผู้นำเงินมาช่วยเหลืองานศพมารดา แต่หลังจากหักค่าใช้จ่ายใด ๆ + ทำบุญถวายพระแล้ว ยังมีเงินเหลืออยู่ แล้วเรานำเงินไปบริจาคหรือทำบุญที่อื่นแต่อุทิศให้มารดาและผู้บริจาคทุกท่าน จะถือว่าผิดหรือไม่ค่ะ? (ย้ายฐานเจดีย์) ถ้าผิดจะแก้ไขได้อย่างไรค่ะ ? ขอบพระคุณอย่างสูงค่ะ

คำตอบ

ไม่ผิดเจตนารมณ์ของผู้ที่นำเงินมาช่วยงานศพ สบายใจได้

"ลมหยาบ เป็นยาถ่าย
ลมละเอียด เป็นยารักษา
ลมกลาง ๆ เป็นยาบำรุง"

๑๗๕. ผู้มีธรรมะคุ้มครองใจ

คำถาม

เรียน อาจารย์สนอง

ดิฉันช่วยเหลือน้องชาย เรื่องบ้านที่อยู่อาศัย โดยจ่ายให้ธนาคารเป็นก้อน แล้วให้น้องจ่ายเป็นรายเดือนกับดิฉัน โดยไม่คิดดอกเบี้ย จ่ายบ้างไม่จ่ายบ้างก็ไม่ได้สนใจ หลังจากนั้นก็หาเงินมาช่วยลงทุนกิจการของน้องและตัวดิฉันร่วม สามล้านบาท กิจการก็ดำเนินการไปด้วยดี แต่มีปัญหาเรื่องน้องสะใภ้อยู่ร่วมกันแล้วเลี้ยงต้นไม้จำนวนหลายสิบต้นเช้าขึ้นมาให้เด็กรดน้ำต้นไม้ จนคนไม่มีน้ำอาบ ดิฉันบอกให้เอาคนก่อน ก็โกรธย้ายต้นไม้ออกไปนอกบ้านหมด แล้วไม่พูดกับดิฉันตลอดมาเกือบ ๒ เดือนจนถึงปัจจุบัน ในทางโลกดิฉันจะสอนให้เขารู้ว่าคนมีบุญคุณและการอยู่ร่วมกันควรจะทำอย่างไร โดยเมื่อเขาไม่ขอโทษและไม่พูดด้วย ดิฉันก็ไม่พูดด้วย ส่วนทางธรรม ดิฉันไม่ได้ถือโกรธเขาเพราะคนมีหลายประเภทอภัยให้ประเภทอย่างนี้อยู่บ่อยๆ

ดิฉันจะถามอาจารย์ว่าดิฉันทำถูกหรือไม่ (ดิฉันไม่ได้เดือดร้อนที่เขาไม่พูดด้วย) และอาจารย์มีข้อแนะนำอย่างไร

คำตอบ

อยู่บ้านเดียวกันแล้วเขาไม่พูดด้วยเป็นเรื่องของเขาแต่ผู้ถามปัญหาต้องพูดกับเขาเมื่อมีธุระจำเป็นที่เขาจะต้องรับรู้ พูดไปแล้วเขาจะเห็นด้วยหรือไม่เป็นเรื่องของเขา จึงจะเรียกได้ว่าเป็นผู้มีธรรมะคุ้มครองใจ

๑๗๖. มีครูอยู่ใกล้

คำถาม

ขอเรียนถาม ดร.สนอง ค่ะ

ทุกวันนี้ดิฉันต้องทำงานร่วมกับผู้ชายคนหนึ่ง ซึ่งเป็นคนที่มีอายุแล้ว โดยประมาณก็ อายุ ๕๐ ปี และโดยตำแหน่งในที่ทำงานก็ถือว่าเป็นระดับผู้บริหาร และดิฉันก็เคยฝึกกรรมฐานมาก่อนแต่ทุกวันนี้ก็พยายามจะฝึกให้มีสติต่อเนื่อง แต่ทุกวันนี้ดิฉันรู้สึกถึงการไม่มีสติเลย เนื่องจากผู้ชายคนนี้ ชอบมีนิสัยพูดเสียงดัง ชอบด่าว่าบุคคลทั่วไปโดยใช้คำหยาบๆ คายๆ และชอบพูดดูถูกผู้หญิงบ่อยครั้ง ซึ่งดิฉันพยายามจะไม่ฟังเสียงเค้าแต่คำพูดที่เสียงดังของเค้าก็ทำให้ดิฉันได้ยินไปด้วยบางครั้งก็ด่าว่าพระสงฆ์ให้ได้ยิน

ดิฉันจะขอเรียนถาม ดร.สนองว่า ดิฉันควรจะทำอย่างไรเมื่อต้องทำงานร่วมกับบุคคลเช่นนี้ และดิฉันต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะได้มีสติตลอดเวลาค่ะ ขอขอบพระคุณค่ะ

คำตอบ

ผู้ใดประพฤติอกุศลวจีกรรม เช่น ชอบพูดคำหยาบคาย คำดูถูกดูหมิ่น ฯลฯ เมื่อพูดไปแล้วผู้นั้นมีบาปสั่งสมอยู่ในจิตใจ ซึ่งเป็นเรื่องที่เขาทำขึ้นด้วยตัวเอง ผู้ฉลาดเมื่อได้ยินได้ฟังอกุศลวจีกรรมเช่นนี้แล้ว จะไม่ไปแบ่งเอาบาปของเขามาเป็นบาปของตัว ผู้ฉลาดเอาวจีกรรมของเขา มาเป็นครูสอนใจตัว

เองว่าเขากำลังสร้างเหตุนำเกิดเป็นสัตว์ในอบายภูมิ ซึ่งเราจะไม่ประพฤติเช่นเขาผู้ใดมองเห็นถูกเป็นอย่างนี้แล้ว ผู้นั้นจะขอบคุณเขาในฐานะที่เขาเป็นครูสอนใจของเรา

การที่จะอยู่กับคนเช่นนี้ได้ หากจิตมีกำลังสติไม่กล้าแข็งต้องนำตัวออกห่างจากรัศมีที่ได้ยิน แต่หากแก้ไขที่ตัวเองด้วยการพัฒนาจิตให้มีกำลังของสติกล้าแข็งได้เมื่อใด จิตจะตามดูเสียงที่เข้ากระทบหู จะเห็นว่าเสียงที่ได้ยินดับไปตามกฎไตรลักษณ์ จิตไม่รับเอาเสียงมาปรุงให้เกิดเป็นอารมณ์ จิตจะปล่อยวางเสียง แล้วจิตจะว่างเป็นอิสระเข้าสู่อุเบกขารมณ์ ผู้รู้แก้ปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการเช่นนี้

๑๗๗. ร่วมกระบวนกรรม

คำถาม

เรียนอาจารย์สนองที่เคารพ

คือมีคนรู้จักเขาเตือนให้คุณแม่ของหนูทำบุญเยอะๆ ค่ะ เพราะว่าเดือนสิงหาจะมีเคราะห์เพราะเจ้ากรรมนายเวร หนูเลยลองทำสมาธิอุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวรของคุณแม่ ปรากฏว่าแผ่ส่วนกุศลไปได้สักพัก วิญญาณก็ปั่นป่วน ขันธ์เหมือนจะแตกเป็นเสี่ยงๆ

หนูจึงอยากเรียนถามอาจารย์ว่า ที่หนูเกิดอาการอย่างนี้เพราะนั่งสมาธิผิดวิธีหรือเปล่าค่ะ? หรือว่าเจ้ากรรมนายเวรของคุณแม่มารุมทึ้งหนู เพราะเวลาหนูอุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวรของตนเอง ไม่เคยเกิดสภาวะแบบนี้เลยค่ะ

ขอบพระคุณอาจารย์มากๆ เลยค่ะ

คำตอบ

การเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการชดใช้หนี้เวรกรรมของผู้อื่น ผู้ที่เข้าไปช่วยเหลือต้องได้รับผลกระทบในทางลบ ด้วยเหตุนี้พระป่าผู้มีคุณธรรมสูง ที่เดินไม่ถนัดต้องใช้ไม้เท้าค้ำยันจึงห้ามมิให้ผู้ตอบปัญหาเข้าไปช่วยเหลือท่าน เพราะเจ้ากรรมนายเวรของท่านจะหันมาจองเวรกับผู้ที่ให้การช่วยเหลือ และในกรณีเช่นเดียวกัน ผู้ตอบปัญหาเคยไปถวายการบีบนวดไหล่ที่เคล็ดขัดของพระอริยบุคคล ผลปรากฏว่า วันรุ่งขึ้นผู้ตอบปัญหาต้องรับอกุศลวิบากแทนท่านด้วยการเคล็ดขัดที่ไหล่อยู่นานถึง ๔ วัน เมื่อไปพบกันอีกจึงได้เรียนเรื่องนี้กับท่าน ท่านหัวเราะและพูดว่า "ในสมัยที่อาตมาไปอยู่กับหลวงปู่อ่อนสี ได้ทำเช่นเดียวกันนี้ และได้รับผลเหมือนที่อาจารย์ได้รับ"

จะเตะเขาต้องให้เกิดประโยชน์ เขาจะเตะเราต้องอย่าให้เสียท่า ถ้าไม่เกิดประโยชน์อย่าไปยุ่ง อยู่เฉย ๆ ดีกว่า

๑๗๘. เห็นจริง แต่สิ่งที่ถูกเห็นไม่จริง

คำถาม

กราบสวัสดีค่ะ ท่าน ดร.สนอง

ปัจจุบัน ดิฉัน เพียรฝึกสติและนั่งสมาธิ และมีภาพบางอย่างเกิดขึ้น ต้องขอเล่าย้อนไป ๑๐ กว่าปีก่อนนั้น เมื่อดิฉันเริ่มปฏิบัติธรรมใหม่ๆ จำได้ว่าพอนั่งสมาธิเสร็จ ดิฉัน ก็จะนอนภาวนาพุทโธ ไปเรื่อยๆ ตอนนั้นอยู่ในห้องพระ แล้วก็เห็นภาพผู้ชายแต่งชุดขาว(เหมือนชุดขาวผู้ชายที่ใส่ตอนบวชพราหมณ์ค่ะ) เดินเข้ามาในห้องแล้วผ่านกำแพงเข้าไป ภาพก็จบแค่นั้น (ตอนนั้นดิฉันก็คิดเพียงว่าบุคคลที่เห็นคงเป็นเจ้าที่ ที่บ้านกระมัง) และก็ไม่เคยเห็นอีกเลย ประกอบกับหลังจากนั้น ดิฉันก็ไม่ค่อยได้นั่งสมาธิอีก (ปกติภายหลังจากนั่งสมาธิเสร็จ ดิฉัน ก็จะแผ่เมตตาให้เจ้าที่เจ้าทางด้วยทุกครั้ง)

แต่ปัจจุบันผ่านมา ๑๐ กว่าปี วันนี้ดิฉันก็ตื่นตั้งแต่ตี ๔ ครึ่ง แล้วนั่งสมาธิ เพียงแต่ไม่ได้นั่งในห้องพระ นั่งเสร็จดิฉันก็ล้มตัวลงนอนภาวนาพุทโธ เหมือนเดิม แล้วก็เห็นเป็นภาพดิฉันนั่งสมาธิอยู่ในห้องนั้น โดยห้องที่ดิฉันนั่งอยู่นั้น แปรเปลี่ยนกลายเป็นห้องเก่า ๆ โล่งๆ แล้วกลางห้องมีบ่อน้ำใหญ่ซึ่งดิฉันมองเห็นปลา ๑ ตัวว่ายน้ำอยู่และน้ำกำลังจะล้นบ่อ ขณะที่เห็นดิฉันคิดเพียงว่าถ้าน้ำล้นบ่อปลาก็ต้องหลุดออกมาด้วย คิดได้ไม่นานภาพนั้นก็แปรเปลี่ยนหายไปกลายเป็นห้องเดิมแต่บ่อน้ำกลางห้องหายไปแล้ว แล้วก็เห็นเป็นภาพผู้หญิง ๑ คน เป็นผิว

ขาว แต่งชุดขาว (ชุดขาวเป็นชุดถักด้วยไหมพรมสีขาวทั้งชุด) เดินเข้ามาในห้องผ่านหน้าดิฉันไป แล้วก็ไปก้มลงกราบอะไรดิฉันมองไม่เห็น ถัดมาก็มีผู้หญิงผิวคล้ำๆ อีก ๑ คน เดินเข้ามาในห้อง (แต่งชุดสีขาวเหมือนกันแต่เป็นชุดขาวที่ผู้หญิงใช้สวมใส่ตอนบวชชีพราหมณ์) กำลังจะเดินผ่านหน้าดิฉันไป ซึ่งขณะนั้นดิฉันก็กำลังเริ่มตั้งจิตแผ่เมตตาพอดี ผู้หญิงคนที่สองนี้ก็เลยหยุดเดินแล้วหันมายืนตรงหน้าดิฉัน ขณะที่ดิฉันแผ่เมตตาอยู่นั่นก็เหมือนมีลำแสงสีขาวอมส้ม นุ่ม ๆ เบา ๆ ค่อย ๆ กระจายออกไปจากส่วนศรีษะและลำตัวของดิฉันเองตลอดเวลา แต่ขณะนั้น ผู้หญิงคนที่สองกลับเดินตรงเข้าหาดิฉัน แล้วหันหลังทำท่าเพื่อจะนั่งสวมทับร่างดิฉันลงมา ดิฉัน ก็เลยตกใจสะดุ้งตื่นขึ้น มาดูนาฬิกาก็นอนภาวนาไปได้ ๑๐ กว่านาทีเอง... ดิฉันก็เลยไม่เข้าใจว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นหมายถึงอะไร เป็นเพียงความฝันหรือนิมิต หรืออะไรไม่ทราบ ดิฉัน ก็เลยอยากจะเรียนถามท่านว่าบุคคลที่ดิฉันเห็นเป็นใคร มาให้เห็นเพื่ออะไร แล้วดิฉันต้องปฏิบัติตนให้ถูกทางอย่างไรต่อไป

จึงขอความกรุณาท่าน ดร.สนอง ช่วยชี้แนะ ด้วยค่ะ กราบขอบพระคุณ ท่าน ดร.สนอง ค่ะ

คำตอบ

สิ่งที่ผู้ถามปัญหาเห็นนั้น เป็นการเห็นที่เป็นจริงแต่สิ่งที่ถูกเห็นนั้นไม่จริง นิมิตนั้นเป็นเพียงอมนุษย์ที่มาปรากฏให้เห็นชั่วคราว เพื่อมาอนุโมทนาบุญกับผู้ถามปัญหา หลังจากปฏิบัติธรรมแล้วเสร็จ ควรอุทิศบุญกุศลให้กับผู้ที่ถูกเห็นนั้นด้วย

๑๗๙. บุญตามมาทัน

คำถาม

หนูมีโปรแกรมจิตติดลบกับพ่อแม่และเพื่อนร่วมงานมาก เคยคิดจะฆ่าตัวตายด้วย ควรแก้ไขวาระจิตอย่างไรเพื่อเวลาหมดลมหายใจจะได้ไปสู่ภพภูมิที่ดี

อยากให้อาจารย์ช่วยอธิบายเรื่องสัมปรายภพ

หนูเคยทำงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อยากจะกลับเข้าไปทำงานอีกเพื่อทดแทนพระคุณแผ่นดินจะช่วยให้ไปสู่ภพภูมิที่ดีได้ไหม

คำตอบ

จิตมีธรรมชาติรู้อารมณ์ มีความสามารถที่จะรู้ คิด นึก ว่าจิตที่ระลึกรู้ในสิ่งที่เป็นอกุศล สามารถปรับปรุงแก้ไขให้มารู้คิดนึกแต่ในสิ่งที่เป็นกุศลได้ ด้วยการพัฒนาจิตให้มีสติสัมปชัญญะ ทั้งนี้ต้องนำตัวเองเข้าฝึกปฏิบัติธรรม และหากเมื่อใดจิตเข้าถึงธรรมของพระพุทธะได้แล้วสติสัมปชัญญะสูงสุดจะเกิดขึ้น สิ่งที่คิดไม่ดีจะมีสติเป็นตัวระลึกได้ทันและมีสัมปชัญญะ (ตัวปัญญา) ช่วยกำจัดความคิดที่ไม่ดีให้หมดไป คงเหลือไว้แต่ความคิดที่ดีสั่งปากให้พูด สั่งอวัยวะของร่างกายให้ทำแต่สิ่งดีงาม ที่แสดงให้เห็นเป็นพฤติกรรมดีที่คนทั่วไปสามารถสัมผัสได้

อนึ่งการทดแทนคุณของแผ่นดิน บุคคลสามารถทำได้ด้วยการประพฤติตนเป็นผู้ให้สิ่งดีงามแก่สังคมบ้านเมือง โดยไม่จำเป็นต้องกลับเข้าไปทำงานในหน่วยงานที่บอกเล่าไป

กราบเรียนสาธุชนทุกท่าน

ชมรมฯ มีนโยบายที่จะเผยแผ่ธรรมะสู่สังคม ด้วยการจัดงานบรรยายธรรมเป็นธรรมทาน และผลิตสื่อที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เช่น หนังสือ, เทปคลาสเส็ท, ซีดี, MP3 และบริจาคเป็นสาธารณกุศลไปยังสถานที่ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

ท่านสามารถมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกชมรมได้ ไม่ว่าจะเป็นเพศใด วัยใด ไม่จำกัดความรู้ เชื้อชาติและศาสนาด้วยการสละแรงกาย แรงใจ และร่วมบริจาคเพื่อเป็นเจ้าภาพ ในการจัดงานธรรมบรรยาย เป็นเจ้าภาพในการบริจาคหนังสือไปยังห้องสมุด หรือวัด ต่าง ๆ เป็นต้น ตามกำลังศรัทธาของท่าน หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชมรม โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

ท่านผู้มีจิตศรัทธาต้องการหนังสือและสื่อธรรมทานของชมรมกัลยาณธรรม กรุณาติดต่อ

ชมรมกัลยาณธรรม

๑๐๐ ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐ โทร. ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓ และ ๐๒-๗๐๒-๙๖๒๔ โทรสาร. ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓ และ ๐๒-๗๐๒-๘๗๖๓ หรือ

ชมรมกัลยาณธรรม

๘๙/๖-๗ ซอยศึกษาวิทยา ถ.สาธรเหนือ แขวงสีลม
เขตบางรัก กทม. ๑๐๕๐๐
โทร. ๐๒-๖๓๕-๓๙๙๘
โทรสาร. ๐๒-๒๖๖-๓๘๐๗

ผลงานเล่มอื่น ๆ

ของชมรมกัลยาณธรรม

- ทางสายเอก (ฉบับภาษาไทยปกแข็ง, เล่มเล็ก, สองภาษา, และฉบับภาษาอังกฤษ)
- บันทึกสนทนาธรรม ตามรอยพ่อ, ศีลและปัญญา
- การใช้ชีวิตที่คุ้มค่า, ชีวิตยืนยาวอย่างมีคุณค่า
- มาดสดใสด้วยหัวใจเกินร้อย, ดูรู้หนึ่งพรรษา
- สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑ - ๑๑
- อัญมณีแห่งชีวิต, ประวัติท่านพระอาจารย์มั่น
- อริยมรรค และ การปฏิบัติคือบทพิสูจน์
- ชีวิตหลังความตาย ชีวิตใหม่ที่ต้องเตรียมตัว
- วิธีอยู่เหนือดวง และโอวาทสี่ของเหลียวฝาน
- อุบายทำให้จิตสงบและกระจกส่องกรรมฐาน
- ดวงดีวิถีพุทธ, มหัศจรรย์แห่งจิต, ธรรมะภาคปฏิบัติ
- สันติวรบท และอริยธรรม, คนดีที่โลกต้องการ
- รวมรสบทธรรม, การพัฒนาศักยภาพในวัยศึกษา
- ตายแล้วไปไหน, บริหารใจเพื่อสร้างจิตสำนึก
- สติ ๕ อย่าง และ บทโศลกแห่งพุทธอิสระ
- บารมีธรรมสู่ความสำเร็จ, เด็กหญิงพิมพวดี
- ให้ทานเพื่ออะไร, พระคิริมานนทสูตร ฯลฯ

นอกจากนี้มีเทปคำบรรยาย, ซีดี และ MP3
อีกจำนวนมาก ติดต่อได้ที่ชมรมกัลยาณธรรม

โทร. ๐๒-๖๓๕-๓๙๙๘ และ ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓

www.kanlayanatam.com

วางอุเบกขาให้ศัตรู

คำถาม

การวางอุเบกขาให้กับศัตรู ทำได้อย่างไร

คำตอบ

ทำได้ด้วยการให้อภัยเป็นทานแก่ศัตรู

ชมรมกัลยาณธรรม

www.kanlayanatam.com

สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑๒ www.kanlayanatam.com ดร.สนอง วรอุไร